मधेश प्रदेश

आर्थिक सर्वेक्षण २०८१/८२

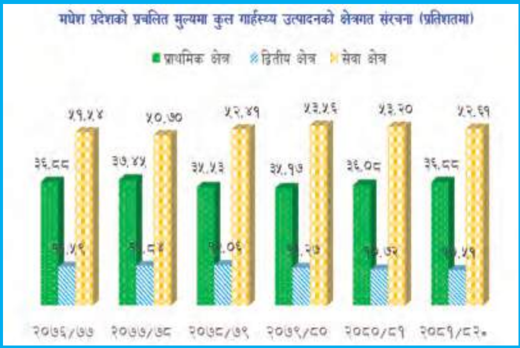

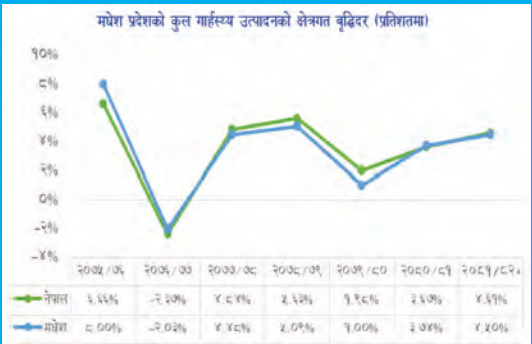

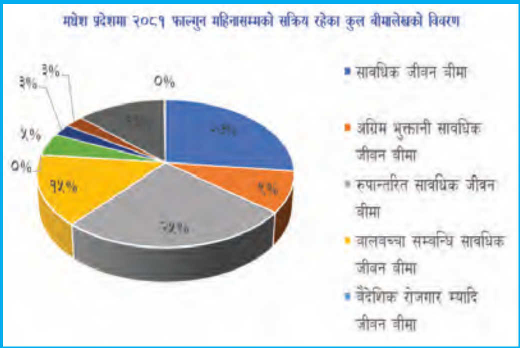

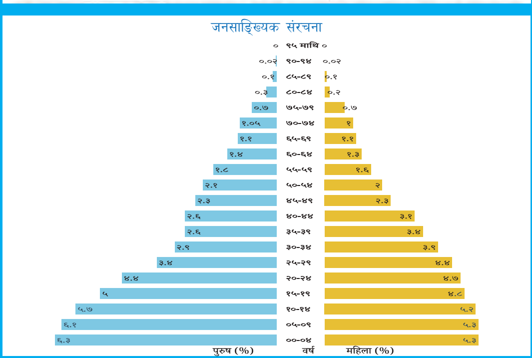

मधेश प्रदेश सरकार

अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, नेपाल

२०८२

मधेश प्रदेश

आर्थिक सर्वेक्षण २०८१/८२

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय
जनकपुरधाम, नेपाल
२०८२

प्राक्कथन

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन २०७४ को प्रावधान अनुसार मधेश प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि वार्षिक बजेट प्रस्तुत गर्नु पूर्व आर्थिक सर्वेक्षण प्रकाशित गर्ने अभ्यासको थालनी गरेको हो। यस अभ्यासको मुख्य उद्देश्य प्रदेशको आर्थिक तथा सामाजिक अवस्थाको यथार्थ चित्रण गर्नु, बजेट तथा सामाजिक आर्थिक सूचकहरूबीचको अन्तरसम्बन्ध स्पष्ट गर्नु र विकास निर्माणलाई प्राथमिकतामा राख्दै नीति निर्माणमा योगदान पुर्‍याउनु रहेको छ। साथै, आम नागरिक तथा सरोकारवालाहरूलाई प्रदेशको विकासगत अवस्थाबारे समग्र जानकारी प्रदान गर्नु पनि यस प्रकाशनको उद्देश्य हो।

यसै अभ्यासलाई निरन्तरता दिँदै आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लागि तयार पारिएको यो आर्थिक सर्वेक्षण प्रदेश सरकारका आर्थिक गतिविधिहरू र सामाजिक अवस्थाको संख्यात्मक प्रस्तुति हो।यस प्रतिवेदनको तयारीमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, नेपाल राष्ट्र बैंक, मधेश प्रदेशका विषयगत मन्त्रालयहरू तथा अन्य सार्वजनिक निकायहरूबाट प्राप्त विवरण, प्रगति प्रतिवेदन, तथ्याङ्क, निष्कर्ष तथा विश्लेषणहरूलाई मुख्य आधार बनाइएको छ।

प्रस्तुत प्रतिवेदनले मधेश प्रदेश सरकारले आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधार क्षेत्रहरूमा गरेका लगानी र उपलब्धिहरूको मात्रात्मक विवरण प्रस्तुत गर्नुका साथै वर्तमान आर्थिक अवस्थाको प्रवृत्ति विश्लेषण गर्न सहयोग पुर्‍याउने विश्वास लिइएको छ। साथै, चालु आर्थिक वर्षको बजेटको प्राथमिकता र आगामी वर्षको लक्ष्य निर्धारणमा समेत यो प्रतिवेदन मार्गदर्शक हुने अपेक्षा गरिएको छ। साथै यस सर्वेक्षणले औंल्याएका विषयहरुलाई यस प्रदेश सरकाले बजेट तथा कार्यक्रम र क्षेत्रगत नीति मार्फत सम्बोधन गर्दै जानेछ।

अन्त्यमा, मधेश प्रदेशको समग्र आर्थिक र सामाजिक अवस्थाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गर्न चाहने सरोकारवालाहरूका लागि यो आर्थिक सर्वेक्षण एक महत्वपूर्ण दस्तावेज हुने पूर्ण विश्वास व्यक्त गर्दछु। आवश्यक सूचना तथा तथ्याङ्कहरू उपलब्ध गराई सहकार्य गर्नु हुने सबै सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीहरूलाई र प्रतिवेदनको विश्लेषणमा सक्रिय योगदान पुर्‍याउनु हुने मधेश प्रदेश सरकारको अर्थ मन्त्रालयका सम्पूर्ण पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

जेष्ठ, २०८२

माननीय सुनिल कुमार यादव
अर्थ मन्त्री
मधेश प्रदेश सरकार

मधेश प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षणका सम्बन्धमा

संघीय शासन प्रणालीको एक प्रमुख संवाहकको रूपमा प्रदेश सरकारको दायित्व आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य क्षेत्रका अवस्थाहरूको यथार्थ प्रस्तुति गर्नु हो, जसबाट प्रदेशको सम्भावित लाभलाई प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न सकियोस। यसै उद्देश्यका साथ मधेश प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को आर्थिक सर्वेक्षण तयार पारेको हो। यस सर्वेक्षणको माध्यमबाट प्रदेशको आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य पक्षहरूको वस्तुगत अवस्था प्रतिविम्बित गराउने प्रयास गरिएको छ। यो सर्वेक्षण तयार पार्दा प्रदेश सरकारका विभिन्न विषयगत मन्त्रालयहरू, निकायहरू तथा संघीय सरकारका सम्बन्धित निकायहरूबाट प्राप्त आधिकारिक तथ्याङ्क, प्रतिवेदन, विवरण तथा जानकारीलाई आधार बनाइएको छ। साथै, अन्य संघ संस्थाहरू तथा स्रोतबाट प्राप्त प्रकाशित विवरण, तथ्याङ्क र सूचनाहरुलाई समेत समेटिएको छ।

प्राप्त तथ्याङ्कहरूलाई चार्ट, तालिका र अनुसूचीहरूका माध्यमबाट प्रस्तुत गरिएको छ। कार्यक्षेत्रको सहजता र सुसंगतताका लागि आर्थिक सर्वेक्षणलाई कूल १० खण्डमा विभाजन गरिएको छ, जसमा खण्ड १ देखि ३ सम्म समग्र आर्थिक स्थिति, सार्वजनिक वित्त र वित्तीय क्षेत्रहरुसँग सम्बन्धित विषयवस्तुहरू समेटिएका छन् त्यस्तै खण्ड ४ देखि ८ सम्म कृषि र वन, गरिवी निवारण, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा, ऊर्जा, सिचाई, खानेपानी, भौतिक पुर्वाधार लगायतका मन्त्रालयगत विषयवस्तुहरु समेटिएका छन्। खण्ड ९ र १० सामाजिक क्षेत्र तथा सुशासनसँग सम्बन्धित विषयवस्तुहरुको विवरण समावेश गरिएको छ। यस संस्करणमा अघिल्लो आर्थिक सर्वेक्षणका विवरणहरू अद्यावधिक गरिनुका साथै वस्तुपरक र विश्लेषणात्मक बनाउने उद्देश्यले नयाँ विषयवस्तुहरू पनि समावेश गरिएका छन् ।

सर्वेक्षणमा समेटिएका तथ्याङ्कहरू यथासम्भव फागुन महिनासम्मको तुलनात्मक विश्लेषणका आधारमा प्रस्तुत गरिएको छ। साथै, असार मसान्त, शैक्षिक सत्र, र अन्य तथ्याङ्क प्रवाहको समय अनुसार प्राप्त खण्डीकृत सूचना समेत समावेश गरिएको छ। यस आर्थिक सर्वेक्षण मार्फत् प्रदेशको आर्थिक तथा सामाजिक अवस्थाको स्पष्ट तस्वीर प्रस्तुत गर्न सकिने विश्वास लिइएको छ।

जेष्ठ, २०८२

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

विषय सूची

	प्राक्कथन	i
	मधेश प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षणका सम्बन्धमा	iii
	तालिका सूची	vii
	चार्ट सूची	ix
	छोटकरी रूप	xi
	कार्यकारी सारांश	xiii
१.	समग्र आर्थिक स्थिति	१
२.	सार्वजनिक वित्त	१८
३.	वित्तीय क्षेत्र	३९
४.	कृषि र वन	५३
५.	गरिबी निवारण, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा	६१
६.	ऊर्जा, सिँचाई, र खानेपानी	६५
७.	भौतिक पूर्वाधार, यातायात र सञ्चार	६९
८.	उद्योग र वाणिज्य	७२
९.	सामाजिक क्षेत्र	७५
१०.	सुशासन, लैंगिक उत्तरदायित्व र जलवायु परिवर्तन	८२
	अनुसूचीहरू	८९

तालिका सूची

तालिका १ (क)	प्रमुख समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरु	३
तालिका १ (ख)	मधेश प्रदेशको तुलनात्मक आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक	१७
तालिका २ (क)	मधेश प्रदेश सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण	१९
तालिका २ (ख)	विगत तीन आर्थिक वर्षहरूको फागुन मसान्तसम्मको तुलनात्मक खर्च र प्रगति (रकम रू. करोडमा)	२४
तालिका २ (ग)	आर्थिक वर्षको फाल्गुनसम्मको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलनात्मक विवरण (रू. करोडमा)	२८
तालिका २ (घ)	प्रदेशगत स्थानीय तहको खर्च अवस्था (रू. करोडमा)	२९
तालिका २ (ङ)	आ.व. २०८१/०८२ को फागुन मसान्तसम्म मधेश प्रदेशका स्थानीय तहको खर्चको विवरण (रकम रू. करोडमा)	२९
तालिका २ (च)	मधेश प्रदेशको आय विवरण (रकम रू. करोडमा)	३१
तालिका २ (छ)	मधेश प्रदेशका जिल्लाहरूबाट प्रदेशको कुल राजस्वमा भएको योगदान (रकम रू. करोडमा)	३२
तालिका २ (ज)	मधेश प्रदेश सरकारको राजस्वको अनुमान र प्राप्तिको अवस्था (करोडमा)	३३
तालिका २ (झ)	सवारी साधन कर बाँडफाँटको विवरण (रू. करोडमा)	३५
तालिका २ (ञ)	संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण (रू. करोडमा)	३६
तालिका २ (ट)	विगत तीन आर्थिक वर्षको फाल्गुनसम्म प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण (रू. करोडमा)	३६
तालिका ३ (क)	मधेश प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अवस्था	४०
तालिका ३ (ख)	मधेश प्रदेशमा जिल्लागत तहमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संख्या (लघुवित्त बाहेक)	४०
तालिका ३ (ग)	मधेश प्रदेशमा बैंकिङ सेवा विस्तार विवरण	४१
तालिका ३ (घ)	मधेश प्रदेशमा निक्षेप संकलन (रकम रू. करोडमा)	४२
तालिका ३ (ङ)	मधेश प्रदेशका क, ख र ग वर्गका वित्तीय संस्थाहरूबाट विभिन्न क्षेत्रमा भएको कर्जा लगानी विवरण (रकम रु. करोडमा)	४२
तालिका ३ (च)	मधेश प्रदेशमा जिल्लागत कर्जा लगानी विवरण (रकम रु. करोडमा)	४३
तालिका ३ (छ)	मधेश प्रदेशका जिल्लाहरूमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शाखाहरूको विवरण	४४
तालिका ३ (ज)	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.सँग साझेदार संस्थाहरूको कार्यक्षेत्र	४५
तालिका ३ (झ)	मधेश प्रदेशमा सहकारी संस्थाको विवरण	४६
तालिका ३ (ञ)	मधेस प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकार भित्रका सहकारीको जिल्लागत विवरण	४६
तालिका ३ (ट)	प्रदेश नियमन भित्रका सहकारीको प्रकार COPOMIS अनुसारको विवरण	४७
तालिका ३ (ठ)	मधेश प्रदेशमा बीमालेख र बीमा शुल्क संकलनको अवस्था	४८
तालिका ३ (ड)	२०८१ फाल्गुन महिनासम्म निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको जारी गरेको रहेका बीमालेख संख्याको विवरण (मधेश प्रदेश)	५०
तालिका ३ (ढ)	मधेश प्रदेशभित्र धितोपत्र दलाल व्यवसायी, मर्चेन्ट बैंकर र सूचिकृत कम्पनी	५१
तालिका ३ (ण)	मधेश प्रदेशमा धितोपत्र कारोबार रकम (रू. करोडमा)	५२
तालिका ४ (क)	मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि बालीले ढाकेको भू-क्षेत्र (हेक्टरमा)	५३
तालिका ४ (ख)	मधेश प्रदेशमा तरकारी तथा बागवानीले ढाकेको भू-क्षेत्र (हेक्टरमा)	५४
तालिका ४ (ग)	मधेश प्रदेशको विभिन्न जिल्लामा कृषि बालिको उत्पादन (मे.टनमा)	५५
तालिका ४ (घ)	मधेश प्रदेशमा प्रमुख पशुपंछी, माछा तथा वनजन्य उत्पादनको अवस्था	५६

तालिका ४ (ङ)	मधेश प्रदेशको पशुपंक्षीजन्य उत्पादन	५७
तालिका ४ (च)	मधेश प्रदेशको माछा उत्पादन (मे.टन)	५८
तालिका ४ (छ)	मधेश प्रदेशको ८ वटा जिल्ला स्थित पालिकाहरु र वन क्षेत्रको संख्यात्मक विवरण	५९
तालिका ४ (ज)	मधेश प्रदेशमा रहेको बन जंगलको प्रकार र जिल्लागत संख्यात्मक विवरण	५९
तालिका ४ (झ)	मधेश प्रदेशमा रहेको बन जंगलको प्रकार र तिनको क्षेत्रफलको विवरण (क्षेत्रफल हेक्टरमा)	६०
तालिका ५ (क)	मधेश प्रदेशमा वैदेशिक रोजगारीको लागि नयाँ श्रम स्वीकृतिको अवस्था	६३
तालिका ५ (ख)	मधेश प्रदेशमा सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध रोजगारदाता र योगदानकर्ताको संख्या	६४
तालिका ६ (क)	प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता (मेगावाटमा) (वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत बाहेक)	६६
तालिका ६ (ख)	मधेश प्रदेशमा पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता (कि.लि.मा)	६६
तालिका ६ (ग)	मधेश प्रदेशमा प्रयोगमा रहेका प्रमुख सिँचाई प्रकारहरूको अवस्था (हेक्टरमा)	६७
तालिका ७ (क)	आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा जिल्लागत सडक विस्तारको विवरण	६९
तालिका ७ (ख)	आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा जिल्लागत पुल विस्तारको विवरण	६९
तालिका ७ (ग)	मधेश प्रदेशमा यातायात साधनको नयाँ दर्ताको स्थिति	७०
तालिका ७ (घ)	आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा जिल्लागत भवन तथा अन्य निर्माणको विवरण	७१
तालिका ८ (क)	प्रदेशतर्फको उद्योग तथा वाणिज्यसँग सम्बन्धित लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विवरण	७२
तालिका ८ (ख)	हालसम्म दर्ता भएका कम्पनी दर्ताको विवरण	७२
तालिका ८ (ग)	जिल्लागत उद्योग क्षेत्र कर्जाको स्थिति (रु.करोडमा)	७३
तालिका ८ (घ)	प्रदेशगत तारे होटलको सङ्ख्या (२०८१ फागुनसम्म)	७४
तालिका ९ (क)	प्रदेशअनुसार शिक्षाको विवरण	७५
तालिका ९ (ख)	प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण	७५
तालिका ९ (ग)	मधेश प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८१ मा विद्यार्थी भर्नाको तुलनात्मक विवरण (हजारमा)	
तालिका ९ (घ)	प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर (प्रतिशतमा)	७८
तालिका ९ (ङ)	माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०८० को नतिजा विवरण (जम्मा सहभागीको प्रतिशतमा)	७९
तालिका ९ (च)	मधेश प्रदेशमा अवस्थित सबैभन्दा बढी विद्यार्थी सङ्ख्या रहेका सामुदायिक विद्यालयको विवरण	७९
तालिका ९ (छ)	अस्पताल सुविधा लिएको प्रदेशगत विवरण (पटक हजारमा)	८०
तालिका १० (क)	मधेश प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सरकारी निकायहरू, स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ती	८२
तालिका १० (ख)	आ.व २०८१।८२ मा प्रकाशित विज्ञापनको तहगत समूह अनुसारको विवरण	८३
तालिका १० (ग)	आ.व २०८१।८२ मा सिफारिस भएको तहगत समूह अनुसारको विवरण	८३
तालिका १० (घ)	संघीय, प्रदेश र स्थानीय तहका प्रदेशगत उजुरीको विवरण	८४
तालिका १० (ङ)	दर्ता भएका उजुरीहरू र फछ्र्यौटको जिल्लागत विवरण (मधेश प्रदेश)	८४
तालिका १०(च)	आ.व. २०८०/८१ मा आयोग र आयोगका कार्यालयहरुमा दर्ता भएका उजुरीहरु तथा फछ्र्यौटको मन्त्रालयगत/निकायगत विवरण (मधेश प्रदेश)	८५
तालिका १० (छ)	मुद्दाको लगत, फछ्र्यौट र बाँकी विवरण (आ.व २०८०/८१ सम्म)	८७
तालिका १० (ज)	विगत तीन वर्षको लैंगिक उत्तरदायी बजेट (रु. करोडमा)	८८
तालिका १० (झ)	विगत तीन वर्षको जलवायु परिवर्तन प्रभाव न्यूनीकरण बजेट (रु. करोडमा)	९०

चार्ट सूची

चार्ट १ (क)	नेपालको उपभोक्ता मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मधेश प्रदेशको योगदान (रु. करोडमा)	४
चार्ट १ (ख)	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उत्पादक मूल्यमा)	५
चार्ट १ (ग)	मधेश प्रदेशको प्रचलित मुल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत संरचना (प्रतिशतमा)	५
चार्ट १ (घ)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	६
चार्ट १ (ङ)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, वन र मत्स्यपालनको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	७
चार्ट १ (च)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	८
चार्ट १ (छ)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	९
चार्ट १ (ज)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१०
चार्ट १ (झ)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	११
चार्ट १ (ञ)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१२
चार्ट १ (ट)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१३
चार्ट १ (ठ)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१३
चार्ट १ (ड)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१४
चार्ट १ (ढ)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१५
चार्ट १ (ण)	मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१५
चार्ट १ (त)	प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)	१६
चार्ट २ (क)	प्रदेशगत खर्च र राजस्व स्थिति (प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)	१८
चार्ट २ (ख)	विगत ७ वर्षको मधेश प्रदेशको बजेटको आकार (रू. करोडमा)	२१
चार्ट २ (ग)	विगत ७ वर्षको मधेश प्रदेशको बजेटको आकार (प्रतिशतमा)	२२
चार्ट २ (घ)	मधेश प्रदेशको मधेश प्रदेशको विनियोजित बजेट तथा यथार्थ खर्च (प्रतिशतमा)	२३
चार्ट २ (ङ)	मधेश प्रदेश सरकारको खर्च व्यहोर्ने स्रोत (प्रतिशतमा)	२४
चार्ट २ (च)	मधेश प्रदेश सरकारको खर्चको संरचना (प्रतिशतमा)	२५
चार्ट २ (छ)	मधेश प्रदेश सरकारको विगत तीन आर्थिक वर्षहरूको फागुन मसान्तसम्मको खर्चको संरचना (रू. करोडमा)	२६
चार्ट २ (ज)	स्थानीय तहको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र यथार्थ विवरण (रकम रू. करोडमा)	२७
चार्ट २ (झ)	स्थानीय तहको वित्तीय हस्तान्तरणको संरचनात्मक विवरण (रकम रू. करोडमा)	२८
चार्ट २ (ञ)	मधेश प्रदेशको आय अनुमान र प्राप्तिको विवरण (रकम रू. करोडमा)	३०
चार्ट २ (ट)	मधेश प्रदेश सरकारको नगदको अवस्था (रू. करोडमा)	३४
चार्ट २ (ठ)	मधेश प्रदेशमा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क प्राप्तिको अवस्था (रू. करोडमा)	३५
चार्ट २ (ड)	संघीय अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रू. करोडमा)	३७
चार्ट २ (ढ)	संघीय अनुदान फिर्ताको प्रवृति (रू. करोडमा)	३८

चार्ट ३ (क)	मधेश प्रदेशमा बीमकको शाखा कार्यालय संख्या	४८
चार्ट ३ (ख)	मधेश प्रदेशमा २०८१ फाल्गुन महिनासम्मको सक्रिय रहेका कुल बीमालेखको विवरण	४९
चार्ट ३ (ग)	मधेश प्रदेशमा २०८१ फाल्गुन महिनासम्मको बीमा शुल्क आर्जनको विवरण	५०
चार्ट ४ (क)	आ.व.२०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि बालीले ढाकेको भू-क्षेत्र (प्रतिशतमा)	५४
चार्ट ४ (ख)	मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि बालीको उत्पादन (मे. टनमा)	५५
चार्ट ५ (क)	मधेश प्रदेशमा बेरोजगार सूचीकरण र आयोजना कार्यान्वयन गर्ने स्थानीय तहको संख्या	६२
चार्ट ५ (ख)	मधेश प्रदेशमा सूचीकृत भएका बेरोजगारहरू संख्या र न्यूनतम रोजगारीमा खटिएका व्यक्तिहरूको संख्या	६३
चार्ट ५ (ग)	मधेश प्रदेशमा २०८०/८१मा वैदेशिक रोजगारीको लागि नयाँ श्रम स्वीकृतिको जिल्लागत अवस्था	६४
चार्ट ६ (क)	मधेश प्रदेशमा राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	६५
चार्ट ६ (ख)	मधेश प्रदेशमा पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता (कि.लि.मा)	६६
चार्ट ६ (ग)	मधेश प्रदेशको जिल्लामा कृषि, सिँचाई र सिँचाईयोग्य क्षेत्र (हेक्टरमा)	६७
चार्ट ६ (घ)	मधेश प्रदेशमा प्रयोगमा रहेका प्रमुख सिँचाई प्रकारहरूको अवस्था (हेक्टरमा)	६८
चार्ट ९ (क)	सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको प्रदेशगत विवरण	७६
चार्ट ९ (ख)	मधेश प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८० मा भएको विद्यार्थी भर्ना अनुपात	७७
चार्ट ९ (ग)	प्रदेशगत रूपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण (हजारमा)	७८
चार्ट ९ (घ)	मातृ मृत्युदर (प्रतिलाख जीवित जन्ममा) को प्रदेशगत स्थिति	८०
	मधेश प्रदेशमा जनसंख्या वितरण	८१
चार्ट १० (क)	आयोगको कार्यालय, बर्दिबासबाट भएका उजुरी फछ्र्यौट सम्बन्धी विवरण	८७

छोटकरी रूप

आ.व.	-	आर्थिक वर्ष
कि.लि.	-	किलोलिटर
व.मि.	-	वर्ग मिटर
वि.स.	-	विक्रम सम्वत्
मे.टन	-	मेट्रिक टन
भू-क्षेत्र	-	भुगोलको क्षेत्र
BMIS	-	Beruju Management Information System
CGAS	-	Computerized Government Accounting System
COPOMIS	-	Co-operative and Poverty Management Information System
IPFMS	-	Integrated Public Financial Management Services
MNH	-	Maternal and Newborn Health
NAMS	-	Nepal Audit Management System
PAMS	-	Public Assets Management System
PLMBIS	-	Provincial Line Ministry Budget Information System
RMIS	-	Revenue Management Information System
SEE	-	Secondary Education Examination
TSA	-	Treasury Single Account

कार्यकारी सारांश

१. विश्व आर्थिक एवम् राजनीतिक परिदृश्यमा देखिएको अस्थिरता र अनिश्चितता, विश्व व्यापार नीतिमा भएको परिवर्तन, विश्व भू-राजनीतिक तनाव, जलवायू परिवर्तनजन्य घटना लगायतका कारणले आर्थिक गतिविधिमा सुस्तता आई सन् २०२५ मा विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर २.८ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रक्षेपण रहेको छ।

२. देशको अर्थतन्त्रका आन्तरिक एवम् बाह्य परिसूचक सबल तथा सुदृढ बन्दै गएका छन्। कृषि, उद्योग तथा सेवा क्षेत्रको उत्पादन बढ्ने अनुमान छ। आर्थिक क्रियाकलापमा बढोत्तरी हुँदै गएसँगै चालु आर्थिक वर्षमा मुलुकको अर्थतन्त्र मध्यम दरले विस्तार हुने अनुमान छ।

३. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ६१ खर्व ७ अर्ब २२ करोड रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीय र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २५.१९ प्रतिशत, १२.४३ प्रतिशत र ६२.३८ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २५.६२ प्रतिशत, १२.३७ प्रतिशत र ६२.०१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

४. चालु आर्थिक वर्षमा प्रति व्यक्ति राष्ट्रिय आय १,५१७ अमेरिकी डलर, प्रति व्यक्ति कुल खर्च योग्य आय १,९४० अमेरिकी डलर र प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १,४९६ अमेरिकी डलर पुग्ने अनुमान छ।

५. आ.व. २०८१/८२ मा मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ता मूल्यमा) रु. ८ खर्ब ४ अर्ब पुग्ने अनुमान रहेको छ। मधेश प्रदेशको योगदान नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा १३.१६ प्रतिशत हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशको योगदान नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा रु. ७ खर्ब ५३ अर्ब सहित १३.१६ प्रतिशत रहेको थियो।

६. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धि दर (उपभोक्ता मूल्यमा) ४.५० प्रतिशत रहने अनुमान केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको रहेको छ।

७. मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्य) को क्षेत्रगत संरचना आ.व. २०८०/८१ को तुलनामा २०८१/८२ मा प्राथमिक क्षेत्रको योगदान ३६.०८ प्रतिशतबाट केही बढेर ३६.८८ प्रतिशत रहने अनुमान गरिएको छ। द्वितीय क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको योगदान आ.व. २०८१/८२ मा क्रमशः १०.५१ प्रतिशत र ५२.६१ प्रतिशत रहने अनुमान गरिएको छ।

८. मधेश प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीय क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः ८.३० प्रतिशत, ३.०४ प्रतिशत र ७.९४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ६.३३ प्रतिशत, -०.९६ प्रतिशत र ५.०५ प्रतिशत रहेको थियो। विगत ६ आर्थिक वर्षमा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीय क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको वार्षिक औसत वृद्धिदर क्रमशः ३.८७ प्रतिशत, ३.०९ प्रतिशत र ४.२२ प्रतिशत रहेको छ।

९. मधेश प्रदेशमा चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्र (कृषि, वन तथा मत्स्यपालन) को योगदान ३६.७३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ३५.९२ प्रतिशत रहेको थियो।

१०. मधेश प्रदेशमा गत आर्थिक वर्षमा कृषि क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.१४ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर ४.०० प्रतिशत पुग्ने अनुमान रहेको छ।

११. मधेश प्रदेशमा चालु आर्थिक वर्षमा उद्योग क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि (उत्पादन) ३.८६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष उत्पादनमूलक उद्योगको उत्पादन १.३५ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको थियो। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ५.२९ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ५.३५ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१२. मधेश प्रदेशमा निर्माण सामग्रीको पैठारी तथा आन्तरिक उत्पादन तर्फ गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.३३ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष समेत २.१३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान ४.०४ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ३.९३ प्रतिशत हुने अनुमान छ।

१३. मधेश प्रदेशमा घरजग्गा कारोबारको न्यून भरइ कारोबार विस्तार हुन सकेको छैन। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.५५ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २.०९ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान २.७१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान २.७५ प्रतिशत रहेको थियो।

१४. मधेश प्रदेशमा स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण र सेवामा भएको विस्तार हुने क्रममा रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.५४ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष ५.५२ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान १.७६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १.८१ प्रतिशत रहने अनुमान रहेको छ।

१५. गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशको प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ९०३

अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ९३२ अमेरिकी डलर पुग्ने अनुमान छ । विगत ७ वर्षमा मधेश प्रदेशको प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मापन गर्दा नेपालको प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन भन्दा कम रहेको छ।

१६. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनमा नेपाल सरकारले तयार गरी प्रदेशलाई उपलब्ध गराएका राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS), प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS), कम्प्युटरमा आधारित सरकारी लेखा प्रणाली (CGAS), एकलकोष खाता प्रणाली (TSA), एकिकृत सार्वजनिक वित्त व्यस्थापन प्रणाली (IPFMS), राजश्व पोर्टल (Revenue Portal), सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS), नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS), प्रदेश सरकारको बेरुजु व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (BMIS) लगायतका प्रणालीहरू प्रयोगमा रहेका छन्।

१७. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन(प्रचलित मूल्यमा)मा मधेश प्रदेशको खर्च र राजस्वको अनुपात क्रमशः ३.२८ प्रतिशत र १.९३ प्रतिशत रहेको छ।

१८. २०८१ असार मसान्तमा मधेश प्रदेशको सञ्चित कोषमा रू. ११ अर्ब ०७ करोड बचत रहेको थियो।

१९. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि चालुतर्फ रु. १५ अर्ब ९४ करोड र पुँजीगततर्फ २७ अर्ब ८९ करोड गरी जम्मा ४३ अर्ब ८९ करोडको बजेट प्रस्तुत भएको थियो । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को कुल बजेटको आकार आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को भन्दा ०.५० प्रतिशतले कम रहेको छ ।

२०. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मधेश प्रदेश सरकारले कुल बजेटको पुँजीगत खर्च तर्फ ६३.६७ प्रतिशत तथा चालु खर्च तर्फ ३६.३३ प्रतिशत विनियोजन गरेको थियो।

२१. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारको कुल खर्च रकम गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १५.३० प्रतिशतले कमी भई रू. ४ अर्ब ३३ करोड रहेको छ।

२२. पछिल्लो ६ वर्षमा मधेश प्रदेश सरकारको खर्च व्यहोर्ने स्रोतमध्ये आन्तरिक स्रोतको अधिक रहेको छ। यस अवधिमा कुल सरकारी खर्चमा आन्तरिक स्रोतको अंश वार्षिक औसत ५३.८८ प्रतिशत र आन्तरिक स्रोतको हिस्सा वार्षिक औसत ४६.१२ प्रतिशत रहेको छ।

२३. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेश सरकारको खर्चमध्ये ६९.२९ प्रतिशत आन्तरिक स्रोत र ३०.७१ प्रतिशत संघीय अनुदानको हिस्सा रहेको थियो।

२४. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेश सरकारको चालु खर्च र पुँजीगत खर्चको कुल खर्चमा अनुपात क्रमशः ६२.२९ प्रतिशत र ३७.७१ प्रतिशत रहेको थियो।

२५. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल खर्चको ७४.३९ प्रतिशत चालु खर्च र २५.६१ प्रतिशत पुँजीगत खर्च रहेको छ भने गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल खर्चमा चालु खर्च र पुँजीगत खर्चको अनुपात क्रमशः ६०.७९ प्रतिशत र ३९.२१ प्रतिशत रहेको थियो।

२६. मधेश प्रदेश सरकारबाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा वित्तीय हस्तान्तरणमा विनियोजित बजेटको ७४.३६ प्रतिशत अर्थात् रु. १ अर्ब ४० करोड रकम स्थानीय तहहरूमा निकासा भएको थियो।

२७. गत आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई रु. १९ करोड ८९ लाख हस्तान्तरण गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा रु. २८ करोड ७८ लाख हस्तान्तरण गरिएको छ। चालु आ.व.को फाल्गुन मसान्तसम्म वितरण गरिएको गत आर्थिक वर्षको तुलनामा करिब ४४.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको हो।

२८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा स्थित स्थानीय तहको कुल खर्च बजेटको ७२.०३ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा स्थित स्थानीय तहको पुँजीगत खर्च पुँजीगत बजेटको ६०.६ प्रतिशत रहेको भने चालु तर्फ स्थानीय तहले ७९.०१ प्रतिशत खर्च गरेका छन्।

२९. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ७५३ वटा स्थानीय तहको कुल खर्च आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फाल्गुन मसान्तसम्म रु. १ खर्ब ९३ अर्ब ६१ करोड पुगेको छ। मुलुकका सबै स्थानीय तहहरुको कुल खर्च मध्ये मधेश प्रदेश भित्रका १३६ स्थानीय तहहरूको खर्च रकम रु. ३० अर्ब ४४ करोड ६० लाख अर्थात १५.७३ प्रतिशत रहेको छ।

३०. चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को प्रदेश सरकारको बजेटमा समावेश भएको आय अनुमान रु. ४३ अर्ब ८९ करोड २१ लाख रहेकोमा फागुन मसान्तसम्म वार्षिक अनुमानको तुलनामा ५८.५० प्रतिशत अर्थात् जम्मा रु. २५ अर्ब ६७ करोड ६६ लाख आय प्राप्त भएको छ।

३१. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सञ्चित कोषमा रु. २५ अर्ब ६७ करोड आय संकलन/प्राप्त भएको छ। सो आयमा कर राजस्व, गैर कर राजस्व, वित्तीय हस्तान्तरण, नगद मौज्दात र बेरुजू निकासा तथा अनुदान फिर्ताको हिस्सा क्रमशः ३४.३० प्रतिशत, २.७७ प्रतिशत, १९.५४ प्रतिशत, ४३.१३ प्रतिशत र ०.२६ प्रतिशत रहेको छ।

३२. चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आन्तरिक राजस्व र राजस्व बाँडफाँटबाट जम्मा रु. २२ अर्ब ६७ करोड संकलन हुने अनुमान गरिएको छ। उक्त अनुमानित राजस्व प्राप्तिका स्रोतहरु क्रमशः

संघीय तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट, प्रदेश सरकारको आन्तरिक स्रोत, अन्य राजस्व र अनुदान फिर्ता रहेका छन्।

३३. घर जग्गा रजिष्ट्रेशन तर्फ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुन मसान्तसम्म रु. ५९ करोड ९२ लाख संकलन भएको छ। जुन वार्षिक अनुमानको १७.१२ प्रतिशत हो।

३४. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को फागुन मसान्तसम्म रु. १ अर्ब ६० करोड संकलन भएकोमा प्रदेश सरकारलाई रु. ९६ करोड र प्रदेश भित्रका १३६ स्थानीय तहलाई रु. ६४ करोड बाँडफाँट गरी जम्मा गरिएको छ।

३५. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा अनुमान गरिएको रु. १३ अर्ब ४५ करोड ३५ लाख मध्ये रु. १० अर्ब ९७ करोड १८ लाख अर्थात् अनुमानित रकमको ८१.५५ प्रतिशत प्राप्ति भएको छ।

३६. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा संघीय अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणतर्फ चालु आर्थिक वर्षको आय अनुमानमा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. ११ अर्ब ३५ करोड ७० लाख रहेकोमा वार्षिक अनुमानको ४४.१८ प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको छ।

३७. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फाल्गुन मसान्तसम्म कुल रु. ५ अर्ब १ करोड ७९ लाख अनुदान प्राप्त भएकोमा रु. १ अर्ब १३ करोड २७ लाख अर्थात् प्राप्तिको २२.५७ प्रतिशत खर्च भएको छ।

३८. वित्तीय क्षेत्रको विकास र विस्तारसँगै बैंकिङ, बीमा तथा पुँजी बजारमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि हुँदै गएको छ। हाल मधेश प्रदेश भित्रका १३६ वटै स्थानीय तहहरुमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको उपस्थिति रहेको छ। बीमा तथा पूँजी बजार क्षेत्रमा समेत क्रमशः बीमक कम्पनी र धितोपत्र दलालहरुको शाखा बिस्तार हुन गई लगानीकर्ताको सहभागिता वृद्धि भएको छ।

३९. २०८१ फागुनसम्म २० वाणिज्य बैंक, १७ विकास बैंक, १७ वित्त कम्पनी, ५२ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक गरी १०७ बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। यसैगरी, वित्तीय प्रणालीमा ३७ बीमा कम्पनी, ३२ हजारभन्दा बढी सहकारी संस्था, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष तथा म्युचुअल फण्ड समेत सञ्चालनमा रहेका छन्।

४०. २०८१ पौष मसान्तसम्म मधेश प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूका १७६३ शाखा रहेका छन्। गत वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पौष मसान्तसम्म प्रदेश भित्र बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ६ वटा शाखा बढेको देखिन्छ।

४१. २०८१ पौष मसान्तसम्म मधेश प्रदेश भित्रका जिल्लाहरु मध्ये क, ख र ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा धनुषा जिल्लामा सबैभन्दा बढी १०८ वटा र सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा ६५ वटा सञ्चालनमा रहेका छन्। गत आ.व २०८० फाल्गुन मसान्तसम्ममा मधेश प्रदेशमा क, ख र ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखाका संख्या जम्मा ७१९ रहेको थियो।

४२. मधेश प्रदेशमा २०८१ पुस मसान्तसम्म बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको सेवा विस्तार तर्फ नविन प्रविधिमा आधारित एटिएम मेशीन १ हजार ३५ वटा सञ्चालनमा रहेका छन् भने १२ लाख ३३ हजार ३ सय ६५ डेविट कार्ड, ७९ हजार ३ सय ९५ क्रेडिट कार्ड र ४ हजार ३ प्रिपेड कार्ड जारी भएको छ। साथै, मोवाईल बैंकिङ प्रयोगकर्ता र इन्टरनेट बैंकिङ प्रयोगकर्ताहरु क्रमशः २६ लाख ५२ हजार ३ सय ४८ जना र १ लाख ६९ हजार ६ सय ५६ जना रहेका छन्। गत आर्थिक वर्षहरुको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको पुस मसान्तसम्म यस्तो सेवा प्रवाहमा उल्लेख्य विस्तार भएको छ।

४३. मधेश प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले २०८१ पुस मसान्तसम्म निक्षेपकर्तावाट चल्ती, बचत, मुद्दती लगायतका अन्य खातामा कुल रु. ३ खर्व ५३ अर्ब ४२ करोड निक्षेप संकलन गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को समीक्षा अवधिसम्म करिब १३.१६ प्रतिशतले निक्षेप परिचालनमा वृद्धि भएको छ। साथै सोही अवधिसम्म टर्म लोन, ओभरड्राफ्ट लोन, डिमाण्ड लोन, ट्रष्ट लोन, मार्जिन लोन लगायतका अन्य कर्जा कुल रु. ४ खर्व ८८ अर्ब ३९ करोड प्रवाह गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को पुस मसान्तसम्म कर्जा लगानी तर्फ करिब १२ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ।

४४. मधेश प्रदेशका क, ख र ग वर्गको वित्तीय संस्थाहरूबाट आ.व. २०८१/८२ को पुस मसान्तसम्म कुल लगानीको सबभन्दा बढी ३०.८५ प्रतिशत खुद्रा तथा थोक क्षेत्रमा लगानी भएको छ भने, सबभन्दा कम विधुत, ग्यास र पानीको क्षेत्रमा ०.१२ प्रतिशत लगानी भएको देखिन्छ। यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जम्मा ४ खर्व ७८ अर्ब ५३ करोड विभिन्न क्षेत्रमा कर्जा प्रवाह भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पुस मसान्तसम्ममा सो कर्जा २.०६ प्रतिशतले वृद्धि भइ ४ खर्व ८८ अर्ब ३८ करोड भएको छ।

४५. नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्याङ्क अनुसार, मधेश प्रदेशका आठ जिल्लाहरूमा २०८१ पुस मसान्तमा १०४५ शाखाहरू संचालनमा रहेको छ। समग्रमा २०८१ पुस मसान्तसम्ममा नेपालको करिब २०.७३ प्रतिशत लघुवित्त शाखाहरू मधेश प्रदेशमा छन् भने मधेश प्रदेशका जिल्ला मध्ये आनुपातिक रूपमा करिब १४.३५ प्रतिशत लघुवित्तको शाखाहरू बारा जिल्लामा रहेको देखिन्छ।

४६. आर्थिक वर्ष २०८१ फागुन मसान्त सम्ममा साना किसान विकास लघुवित्त संस्था मधेश प्रदेशका जम्मा १३६ वटा स्थानीय तहमध्ये ९३ वटा स्थानीय तहमा कार्यक्षेत्र विस्तार भएको छ।

४७. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ पौष मसान्तसम्ममा नेपालमा ३२ हजार ९ सय ६५ सहकारी संस्था कार्यरत रहेको देखिन्छ भने कुल सदस्य संख्या १ करोड ९ लाख ५ हजार १ सय ९२ रहेको छ। यसैगरी सहकारी संस्थाको कुल शेयर पुँजी १ खर्व ४३ अर्ब २९ करोड रहेको छ भने वचत परिचालन ११ खर्व २५ अर्ब २८ करोड देखिन्छ। जसबाट कुल ऋण लगानी करिब ९ खर्व २३ अर्ब ४७ करोड गरिएको छ।

४८. मधेश प्रदेशका १३६ वटा स्थानीय तहमा उत्पादक, उपभोक्ता, वित्तीय, बहुउद्देशीय, र सेवाको क्षेत्र गरी कुल सहकारी संख्या ८१९ वटा संस्था कार्यरत रहेको देखिन्छ भने कुल सदस्य संख्या ९९ हजार ८ सय ४६ रहेको छ। मधेश प्रदेशमा सहकारी संस्थाको कुल शेयर पुँजी करिब १ अर्ब ७१ करोड ५९ लाख रहेको छ भने बचत दायित्व १५ अर्ब २४ करोड ५१ लाख रहेको देखिन्छ। जसबाट कुल लगानी करिब १६ अर्ब ०४ करोड ५ लाख गरिएको छ।

४९. मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा बढी सहकारी संस्था भएको जिल्ला सर्लाही रहेको छ भने सबैभन्दा कम सहकारी संस्था भएको जिल्ला महोत्तरी रहेको छ। यस प्रदेशमा समस्याग्रस्त सहकारी संस्था नभएको देखिन्छ। प्रदेश नियमन भित्रका रहेका सहकारीहरू मध्ये COPOMIS मा ५६४ वटा सहकारीहरू रहेका छन्।

५०. २०८१ फागुन मसान्तसम्म नेपालमा सरकारी लगानीको ३, स्वदेशी लगानीको २९, विदेशी लगानीको ३ र संयुक्त लगानीको २ गरी जम्मा ३७ बीमा कम्पनीले जीवन, निर्जीवन, लघुबीमा र पुर्नबीमा सम्बन्धी काम गरिरहेका छन्। सो मध्ये निर्जीवन बीमा सम्वन्धी १४ कम्पनीले कार्य गरेका छन् भने जीवन बीमा, लघुबीमा र पुर्नबीमाको क्षेत्रमा क्रमशः १४, ७ र २ कम्पनीले काम गर्दै आएका छन्।

५१. २०८१ फाल्गुन मसान्तसम्म मधेश प्रदेशमा जीवन बिमातर्फ २२६, निर्जीवन बीमातर्फ १३४ र लघुबीमक २६ गरी जम्मा ३८६ बीमक कार्यालयहरू संचालनमा रहेका छन्। समीक्षा अविधिसम्ममा नेपालभरी संचालनमा रहेको कुल बीमकको शाखा कार्यालयहरूको १२.९० प्रतिशत मधेश प्रदेशमा अवस्थित रहेको छ। विगतमा बीमा कम्पनीहरूको मर्जरले गर्दा गएको आर्थिक वर्षहरूमा बीमकको शाखा कार्यालयहरूको संख्यामा कमी भई हाल पुनः बृद्धि भएको देखिन्छ।

५२. २०८१ फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा जीवन बीमा व्यवसायतर्फ कुल सक्रिय रहेको बीमालेख संख्या ६ लाख १० हजार २ सय ५९ र निर्जीवन बीमा व्यवसायतर्फ जारी बीमालेख संख्या २ लाख २१ हजार ९ सय ९ गरी जम्मा ८ लाख ३२ हजार १ सय ६८ रहेको र उक्त जीवन र निर्जीवन बीमालेखहरूबाट क्रमशः रु. ९ अर्ब ८३ करोड र रु. १ अर्ब ९१ करोड गरी जम्मा रु. ११ अर्ब ७४ करोड बीमा शुल्क संकलन गरेको छ।

५३. २०८१ फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा जीवन बीमा व्यवसायतर्फ सबैभन्दा बढी रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमावाट रु. २ अर्ब ९८ करोड ३३ लाख ४ हजार अर्थात् ३१ प्रतिशत र सबैभन्दा कम वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमाबाट ०.०१ प्रतिशत बीमा शुल्क आर्जन भएको छ। साथै जीवन बीमा व्यवसायतर्फ कुल सक्रिय रहेका बीमालेख संख्या मध्ये सबैभन्दा बढी सावधिक जीवन बीमाको हिस्सा करिब २७ प्रतिशत र सबैभन्दा कम वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमाको हिस्सा ०.०५ प्रतिशत रहेको छ।

५४. २०८१ फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा निर्जीवन बीमा व्यवसायतर्फ सबैभन्दा सम्पति बीमाबाट रु. ७४ करोड ८९ लाख अर्थात ३९.२३ प्रतिशत र सबैभन्दा कम हवाई विमा बाट शून्य प्रतिशत बीमा शुल्क आर्जन भएको छ। साथै, निर्जीवन बीमा व्यवसायतर्फ कुल सक्रिय रहेका बीमालेख मध्ये सवैभन्दा बढी मोटर/सवारी साधन बीमामा ३९.९६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम हवाई बीमामा शून्य प्रतिशत रहेको छ।

५५. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ असार मसान्तसम्ममा मधेश प्रदेशमा डिम्याट खाताको संख्या जम्मा ७ लाख १६ हजार १ सय ३५ अर्थात् नेपालको कुल डिम्याट खाता संख्याको ११.२० प्रतिशत रहेको छ, जुन मधेश प्रदेशको कुल जनसंख्याको ११.७१ प्रतिशत हो।

५६. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को असार मसान्त सम्ममा मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि उपज (खाद्य तथा अन्य बाली, तरकारी तथा बागवानी, फलफूल र मसला) ले ढाकेको भू—क्षेत्रफलमा ४.०२ प्रतिशतले वृद्धि भरइ १० लाख ४४ हजार ७ सय ४५ हेक्टर पुगेको छ।

५७. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को असार मसान्त सम्ममा खाद्य तथा अन्य बाली तर्फ समीक्षा अवधिमा समग्र खाद्य तथा अन्य बाली अन्तर्गत धान, मकै, गहुँ, जौ, कोदो, फापर, आलु, उखु, भटमास, सुर्ती, सनपाट, दलहन, तेलहन आदि बालीले ओगटेको भू-भागमा ५.२१ प्रतिशतले वृद्धि भई ८ लाख ६८ हजार ३ सय ९० हेक्टर पुगेको छ।

५८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१मा मधेश प्रदेशको समग्र कृषि बालीहरू (खाद्य तथा अन्य बाली, तरकारी तथा बागवानी, फलफूल र मसला)को कुल उत्पादनमा ०.३१ प्रतिशतले ह्रास आई ५९ लाख ९४ हजार ३ सय २८ मे.टन पुगेको छ।

५९. आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा खाद्य तथा अन्य बालीको उत्पादनमा सबैभन्दा बढी सर्लाही जिल्लाको हिस्सा २२.०६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम धनुषा जिल्लाको हिस्सा ७.५३ प्रतिशत रहेको छ।

६०. तरकारी तथा बागवानीतर्फ सबैभन्दा बढी महोत्तरी जिल्लाको हिस्सा २३.९४ प्रतिशत र सबैभन्दा कम पर्सा जिल्लाको हिस्सा ५.५२ प्रतिशत रहेको छ।

६१. मधेश प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल दुध उत्पादन मध्ये सिराहा जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा बढी २०.४४ प्रतिशत रहेको छ भने धनुषा जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा कम ६.५६ प्रतिशत रहेको छ।

६२. कुल अण्डा उत्पादन मध्ये ससरी जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा बढी ३३.६० प्रतिशत रहेको छ भने धनुषा जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा कम २.६३ प्रतिशत रहेको छ।

६३. मधेश प्रदेशमा वनले ढाकेको क्षेत्रफल २,३७,६३६ हेक्टर रहेको छ भने अन्य काठ तथा बुट्यानले ढाकेको क्षेत्रफल ११,६२४ हेक्टर रहेको छ। देशको कुल वन बुट्यानले ढाकेको क्षेत्रको आधारमा मधेश प्रदेशमा ३.७२ प्रतिशत वन बुट्यानको क्षेत्रफल रहेको छ। मधेश प्रदेशको भुगोलको २५.८० प्रतिशत वनले ढाकेको क्षेत्र रहेको छ। मधेश प्रदेशमा रहेको १३६ पालिका मध्ये ४७ पालिकाहरूमा वन क्षेत्र रहेका छन्।

६४. "तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम" अन्तर्गत २०८१ असारसम्म विपन्न दलित गरिब, मुसहर, चमार, मुस्लिम लगायतका समुदायमा २ हजार १ सय ७८ आवास निर्माण भई हस्तान्तरण भएको छ।

६५. तराई-मधेशका २२ जिल्लाका २७८ पालिकाहरूमा सञ्चालनमा रहेको "तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम" अन्तर्गत ४ सय आयोजना/परियोजना कार्यान्वयनमा रहेका छन्। यस कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म स्थानीय तहमा करिब १० हजार कार्यदिन बराबरको रोजगारी सिर्जना भएको छ।

६६. "प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम" अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुनसम्म मधेश प्रदेशका ५७ स्थानीय तहमा १ लाख ०६ हजार ३८ जना बेरोजगार व्यक्ति सूचीकृत भएका छन्। सूचीकृतमध्ये ५ सय ६२ जनाले ४ सय ५७ आयोजनाहरूमा औसत ३५ दिनको रोजगारी प्राप्त गरेका थिए।

६७. वैदेशिक रोजगारप्रति आकर्षण मधेश प्रदेशमा धेरै रहेको देखिन्छ। यस प्रदेश नेपालका सबैभन्दा धेरै श्रम स्वीकृति लिने जनसंख्या भएको प्रदेश मध्येमा पर्दछ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा मधेश प्रदेशका १ लाख ०४ हजार ६ सय जनाले नयाँ श्रम स्वीकृति लिएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा १ लाख १ सय ४३ जनाले नयाँ श्रम स्वीकृति लिएको छन्। आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशको धनुषा जिल्लाबाट सबैभन्दा बढी २० प्रतिशतले श्रम स्वीकृति लिएका छन् भने सबैभन्दा कम पर्साबाट ५ प्रतिशतले श्रम स्वीकृति लिएका छन्।

६८. मधेश प्रदेशमा २०८१ फागुनसम्म १ हजार ६७ रोजगारदाता प्रतिष्ठानका २७ हजार ९ सय ४८ श्रमिक योगदानकर्ता सामाजिक सुरक्षामा सूचीकृत भएका छन्। आ.व. २०८१/८२को समीक्षा अवधिमा ९२ रोजगारदाता प्रतिष्ठान र ६ सय ८१ श्रमिक योगदानकर्ताहरू कोषमा आवद्ध भएका छन्।

६९. मधेश प्रदेशमा विद्युत पहुँच यो प्रदेशमा २०७६/७७ सालदेखि निरन्तर वृद्धि भएइ आ.व. २०७९/८० मा शत प्रतिशत विद्युत पहुँच पुगेको छ।

७०. मधेश प्रदेशमा आ.व. २०७८ बाट उत्पादन सुरु भएर २०८१/८२ फाल्गुन सम्ममा जम्मा ३५ मेगावाट पुगेको छ।

७१. पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमताको हिसाबले मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा बढी भण्डारण क्षमता ४४ हजार ९ सय किलो लिटर (देशभरको कुल क्षमताको ४३.९९ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ।

७२. मधेश प्रदेशमा आ.व. २०८०/८१ सम्म २ लाख ७३ हजार ४ सय १० हेक्टर क्षेत्रमा सिँचाई सुविधा उपलब्ध रहेको छ। आ.व. २०७९/८० मा कुल सिँचित क्षेत्रफल २ लाख ७३ हजार ५ सय ९२ हेक्टर रहेको थियो।

७३. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ सम्म मधेश प्रदेशमा कुल कृषि क्षेत्रको अनुपातमा सिँचाई भएको क्षेत्र ५८.४१ प्रतिशत देखिन्छ भने मधेश प्रदेशको कुल सिँचाई योग्य क्षेत्रको अनुपातमा सिँचाई क्षेत्र ४६.५२ प्रतिशत देखिन्छ।

७४. मधेश प्रदेशमा आ.व.२०८०/८१ सम्म कुलो, नहर, पोखरी र बोरिङ्गबाट सिँचाई भएको क्षेत्र क्रमशः ८७ हजार सय ७२ हेक्टर, १ लाख ५३ हजार ३७ हेक्टर, ३ हजार १ सय ९४ हेक्टर र २९ हजार २ सय ७ हेक्टर रहेको छ।

७५. मधेश प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सडक विस्तार अन्तर्गत माटो/कच्ची ६८.८३ कि.मी., ग्रावेल १०६१ कि.मी, सडक ढलान १९२.९ कि.मी., कालोपत्रे ११५.५ कि.मी. र नाला २३.१७ कि.मी निर्माण भएको छ।

७६. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा पुल विस्तार अन्तर्गत कलभर्ट ८२ र पक्की पुल ५ निर्माण भएको छ। सबैभन्दा बढी कलभर्ट बारा जिल्लामा २५ वटा निर्माण भएको छ।

७७. आ.व. २०८०/८१ मधेश प्रदेशमा दर्ता भएका कुल सवारीको साधनको संख्या आ.व. २०७९/८० को तुलनामा ४१.५० प्रतिशतले कमी आइ ५ लाख ९६ हजार ६ सय ८२ कायम भएको छ।

सवारी साधनहरु मध्ये मोटरसाइलको संख्यामा ४२.९२ प्रतिशतले कमी आई ४९ हजार ८ सय ४५ र अन्य यातायात साधनको संख्यामा ३.०३ प्रतिशतले कमी आई ९ हजार ८ सय ३७ रहेको छ।

७८. आ.व. २०८०/८१ मा जनता आवास कार्यक्रम सबैभन्दा बढी पर्सामा ५८ वटा निर्माण भएको देखिन्छ। त्यसैगरी महेन्द्रनारायण निधि आवास कार्यक्रम अन्तर्गत सबैभन्दा बढी बारा जिल्लामा ४१५ वटा भवन निर्माण भएको देखिन्छ

७९. २०८१ फागुनसम्म दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमध्ये मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम ४.० प्रतिशत रहेको छ।

८०. आ.व. २०८०/८१ बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट मधेश प्रदेशमा औद्योगिक क्षेत्रतर्फ प्रवाह भएका कुल कर्जा ११.२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१ खर्ब २१ अर्ब ८७ करोड रहन गएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो कर्जा रु.१ खर्ब ९ अर्ब ५९ करोड रहेको थियो। समीक्षा अवधिमा मधेश प्रदेशमा औद्योगिक क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जामध्ये सबैभन्दा बढी कर्जा पर्सा जिल्लामा ६३.४९ प्रतिशत र सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा २.४५ प्रतिशत रहेका छ। मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा धेरै उद्योगहरू पर्सा जिल्लामा रहेकोले सबैभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा प्रवाह उक्त जिल्लामा भएको देखिन्छ।

८१. २०८१ फाल्गुन मसान्तसम्म नेपालमा रहेको जम्मा २१४ तारे होटेलहरूमध्ये मधेश प्रदेशमा कुल १२ ओटा तारे होटेलहरू रहेका छन्। यस प्रदेशमा एक तारे, दुई तारे, तीन तारे, चार तारे र पाँच तारे होटलको संख्या क्रमशः २, ४, २, ३ र १ वटा रहेको छ।

८२. सिमरा विशेष आर्थिक क्षेत्रमा २०८१ फागुनसम्म रू.११ अर्ब ४० करोड लगानी स्वीकृत भएको छ।

८३. शैक्षिक सत्र २०८१ मा देशभरका ३५ हजार ४ सय ४७ विद्यालयमध्ये मधेश प्रदेशमा १३.८६ प्रतिशत अर्थात् ४ हजार ९ सय १३ विद्यालय रहेका छन्। मधेश प्रदेशमा रहेको कुल विद्यालयमध्ये सामुदायिक विद्यालयको हिस्सा ७१ प्रतिशत रहेको छ भने संस्थागत २९ प्रतिशत रहेको छ। देशभरका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकमध्ये ११ प्रतिशत मधेश प्रदेशमा कार्यरत छन्। कुल विद्यार्थीमध्ये मधेश प्रदेशमा २३ प्रतिशत विद्यार्थीहरू अध्ययनरत रहेका छन्।

८४. मधेश प्रदेशमा अस्थायी र राहत शिक्षक भन्दा स्थायी शिक्षकको संख्या बढी रहेको छ। यस प्रदेशमा कुल शिक्षकमध्ये स्थायी, अस्थायी र राहतको संख्या क्रमशः ५७ प्रतिशत, १७ प्रतिशत र २६ प्रतिशत रहेको छ।

८५ शैक्षिक सत्र २०८१ मा कक्षा १ देखि १२ सम्मका कुल विद्यार्थी ७० लाख ११ हजार मध्ये मधेश प्रदेशमा १६ लाख २९ हजार (२३ प्रतिशत) विद्यार्थी रहेका छन्। यस शैक्षिक सत्रमा मधेश प्रदेशमा भर्ना भएकोमा छात्र र छात्राको अनुपात ५२ प्रतिशत र ४८ प्रतिशत रहेको छ।

८६. शैक्षिक सत्र २०८० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) मा कुल ४ लाख ६४ हजार ७ सय ६७ विद्यार्थी सहभागीमध्ये मधेश प्रदेशबाट ७९ हजार ५ सय ८५ जना सहभागी भएका थिए। मधेश प्रदेशबाट सहभागी विद्यार्थीमा ४६.९ प्रतिशतले मात्र ग्रेड प्राप्त गरेका छन्।

८७. नेपालमा सबैभन्दा बढी विद्यार्थी संख्या रहेको १० सामुदायिक विद्यालयमा ३ सामुदायिक विद्यालयहरू मधेश प्रदेशमा अवस्थित रहेका छन्।

८८. मधेश प्रदेशमा मातृ मृत्युदर १४० प्रति लाख रहेको छ, जुन राष्ट्रिय औसतभन्दा कम हो।

८९. स्वास्थ्य निर्देशनालयको वार्षिक स्वास्थ्य प्रतिवेदन आ. व. २०८०/८१ सम्म मधेश प्रदेशमा २१ ओटा अस्पताल, ३३ ओटा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ७३८ ओटा स्वास्थ्य चौकी, ३५ ओटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १८ ओटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, ३७० ओटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, १ जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, ३ MNH Clinic र २१३ ओटा निजी स्वास्थ्य संस्थाहरु विभिन्न जिल्लाहरूमा सञ्चालनमा रहेका छन्।

९०. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ (जनसाङ्ख्यिक सूचक) अनुसार नेपालको कुल प्रजनन दर १.९ रहेको छ। मधेश प्रदेशमा कुल प्रजनन दर राष्ट्रिय औसत भन्दा बढी २.७ रहेको छ।

९१. प्रदेश स्थापना भएदेखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को चैत मसान्त सम्ममा मधेश प्रदेश सभाले विकास, सुशासन र लोकतन्त्रको सुदृढीकरणको लागि ६४ वटा ऐनहरू पारित भई प्रदेश प्रमुखबाट प्रमाणिकरण समेत भएका छन्।

९२. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, मधेश प्रदेश अन्तर्गत रहेको प्रदेश निजामती किताब खानाबाट प्राप्त जानकारी अनुसार मधेश प्रदेश सरकार अन्तर्गतका मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग, निर्देशनालय र कार्यालयहरू गरी जम्मा १४२ वटा सरकारी निकायहरू किताबखानामा दर्ता रहेका छन् भने बि.स २०८२ बैशाख मसान्तसम्म प्रदेशका सरकारी निकायहरूमा रहेको स्वीकृत दरबन्दी ४,१०१ मध्ये १६५९ सख्यामा स्थायी कर्मचारी पदपुर्ति भई २,४४२ कर्मचारी रिक्त रहेका छन्।

९३. मधेश प्रदेश, प्रदेश लोक सेवा आयोगले आ.व. २०८१/८२ तर्फ असार मसान्तसम्ममा कुल २९५ जनाको विज्ञापन गरेकोमा अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सिफारिस हुन बाँकी रहेको ३ जना समेत गरी कुल २९८ जना विभिन्न तहहरूमा कर्मचारी नियुक्तिका लागि सिफारिस गरेको देखिन्छ।

९४. मधेश प्रदेश सरकार अन्तर्गतको प्रदेश अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट आ.व. २०८०/८१ को असार मसान्तसम्ममा कर्मचारी/पदाधिकारीहरूको ज्ञान र क्षमता विकासका लागि जम्मा ६४ वटा विभिन्न तालिमहरू संचालन गरिएकोमा सोबाट लाभान्वित सहभागीहरूको संख्या १,८४४ जना रहेको छन्।

९५. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धन आयोगमा आ.व. २०८०/८१ मा असार मसान्त सम्म प्रदेशगत उजुरीलाई विश्लेषण गर्दा मधेश प्रदेशमा कुल उजुरीको २३.५७ प्रतिशत उजुरी रहेको छ।

९६. आ.व. २०८०/८१ मा आयोग र आयोगका कार्यालयहरुमा दर्ता भएका उजुरीहरु तथा फछ्र्यौटको विवरणहरु अनुसार मधेश प्रदेशमा धनुषा जिल्लाको उजुरी सबैभन्दा बढि १०५६ वटा र सर्लाही जिल्लाको उजुरी सबैभन्दा कम ६५७ वटा उजुरीहरू फछ्र्यौट भएको छ।

९७. मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयले जनकपुरधामले मधेश प्रदेश सरकारको प्रतिरक्षा तर्फबाट आर्थिक वर्ष २०८०।८१ असार मसान्त सम्ममा मधेश प्रदेश सरकार पक्ष तथा विपक्ष रहेका ५४४ थान मुद्दाहरूको प्रतिरक्षा गरेकोमा अदालतबाट सो मध्ये ३३१ थान मुद्दाको फछ्र्यौट भएको छ।

९८. लैंगिक उत्तरदायी बजेट अन्तर्गत महिलालाई ५० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने क्रियाकलाप अनुसारको बजेटको हिस्सा आ.व. २०८१/८२ मा ८९.३२ प्रतिशत रहेको छ।

१. समग्र आर्थिक स्थिति

विश्व अर्थतन्त्र

१.१ विश्व आर्थिक एवम् राजनीतिक परिदृश्यमा देखिएको अस्थिरता र अनिश्चितताको कारण आर्थिक गतिविधिमा सुस्तता आई सन् २०२५ मा विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर कम हुने अनुमान छ। विश्व व्यापार तनाव, न्यून लगानी र उच्च सार्वजनिक ऋण लगायत आपूर्ति श्रृङ्खलामा अवरोध उत्पन्न भई तद्अनुरूपको प्रभाव विश्व आर्थिक वृद्धिदरमा पर्ने अनुमान छ।

१.२ सन् २०२४ मा विश्व अर्थतन्त्र ३.३ प्रतिशतले विस्तार भएकोमा विश्व व्यापार नीतिमा भएको परिवर्तन, विश्व भू-राजनीतिक तनाव, जलवायू परिवर्तनजन्य घटना लगायतका कारण सन् २०२५ मा विश्व अर्थतन्त्र २.८ प्रतिशतले विस्तार हुने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रक्षेपण रहेको छ।

१.३ विकसित, उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रको मुद्रास्फीति घट्दै गएकोले सन् २०२५ मा समग्र मूल्यस्तरमा कम चाप पर्ने अनुमान छ। पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा आएको गिरावटका कारण इन्धनजन्य वस्तुको मूल्य घट्ने अनुमान छ। यद्यपि, ठूला अर्थतन्त्र बीचको व्यापार युद्धका कारण आयातीत वस्तुको मूल्य वृद्धि हुन गई समग्र मूल्यस्तर बढ्न सक्ने जोखिम रहेको छ।

१.४ विश्व आर्थिक एवम् राजनीतिक परिदृश्यमा देखिएको अस्थिरताले लगानी र उपभोगमा कमी आई उत्पादनमा ह्रास आउने देखिन्छ।

१.५ अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायतामा आएको सङ्कुचन, जनसाङ्ख्यिक संरचनामा देखिएको परिवर्तन र आप्रवासी श्रमिकमा गरिएको कडाईको कारण अतिकम विकसित एवम् विकासशील मुलुकको स्रोत परिचालनको दायरा साँघुरो हुँदै गएको अवस्थामा यस्ता मुलुकहरूले आन्तरिक स्रोत र रोजगारी अभिवृद्धि गर्न आर्थिक नीतिमा समयानुकुल परिमार्जन आवश्यकता रहेको देखिन्छ।

राष्ट्रिय अर्थतन्त्र

१.६ अर्थतन्त्रका आन्तरिक एवम् बाह्य परिसूचक सबल तथा सुदृढ बन्दै गएका छन्। कृषि, उद्योग तथा सेवा क्षेत्रको उत्पादन बढ्ने अनुमान छ। आर्थिक क्रियाकलापमा बढोत्तरी हुँदै गएसँगै चालु आर्थिक वर्षमा मुलुकको अर्थतन्त्र मध्यम दरले विस्तार हुने अनुमान छ।

१.७ बाह्य क्षेत्र सन्तुलित र थप सुदृढ बन्दै स्थायित्व कायम भएको छ। व्यापार असन्तुलन भएपनि विप्रेषण आप्रवाह, भ्रमण आय लगायतका प्राप्ति बढेकोले चालु खाता र शोधनान्तर स्थिति दुबै बचतमा रहनुका साथै विदेशी विनिमय सञ्चिति हालसम्मकै उच्च रहेको छ।

१.८ आर्थिक क्रियाकलाप विस्तार भएकोले राजस्व परिचालनमा सुधार भएको छ। सार्वजनिक खर्चको तुलनामा राजस्व परिचालन पर्याप्त नभएकोले स्रोत परिचालनमा दबाब पर्न गई सार्वजनिक ऋणको आकार बढ्दै गएको छ।

१.९ बैंक तथा वित्तीय संस्थामा लगानी योग्य पुँजी पर्याप्त रहेको र कर्जाको ब्याजदर घटेको भएतापनि निजी क्षेत्रतर्फ प्रवाह हुने कर्जा अपेक्षित रूपमा बढ्न सकेको छैन। बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निष्क्रिय कर्जा बढेको छ।

१.१० आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ६१ खर्ब ७ अर्ब २२ करोड रहने अनुमान छ।

१.११ गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीय र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २५.१९ प्रतिशत, १२.४३ प्रतिशत र ६२.३८ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २५.६२ प्रतिशत, १२.३७ प्रतिशत र ६२.०१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.१२ कृषि, विद्युत तथा ग्याँस, यातायात तथा भण्डारण लगायतका क्षेत्रमा भएको वृद्धिका कारण आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपालको आर्थिक वृद्धि ४.६१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धि ३.६७ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष मुलुकको अर्थतन्त्र आधारभूत मूल्यमा ३.९९ प्रतिशतले विस्तार हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो विस्तार ३.३६ प्रतिशत रहेको थियो।

१.१३ चालु आर्थिक वर्ष प्रति व्यक्ति राष्ट्रिय आय १,५१७ अमेरिकी डलर पुग्ने अनुमान छ । गत आर्थिक वर्ष यस्तो आय १,४६७ अमेरिकी डलर रहेको थियो। त्यसैगरी, गत आर्थिक वर्ष प्रति व्यक्ति कुल खर्च योग्य आय १,८६४ अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो आय अमेरिकी डलर १,९४० पुग्ने अनुमान छ।

१.१४ गत आर्थिक वर्ष प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १,४४३ अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष १,४९६ अमेरिकी डलर पुग्ने अनुमान छ।

१.१५ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल उपभोगको अंश उच्च रहँदै आएको छ। पछिल्लो दशक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल उपभोगको अंश वार्षिक औसत ९१.५ प्रतिशत रहेको छ। चालु आर्थिक वर्ष यस्तो अंश ९३.४५ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.१६ गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल गार्हस्थ्य बचत ६.२२ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष सीमान्त वृद्धि भइ ६.५५ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ।

१.१७ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राष्ट्रिय बचतको अंश पछिल्ला दुई आर्थिक वर्ष बढेको छ। चालु आर्थिक वर्ष कुल राष्ट्रिय बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३६.२४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

तालिका १ (क) - प्रमुख समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरु

विवरण	इकाइ	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
आर्थिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा)	प्रतिशत	४.४९	५.२८	२.२९	३.३६	३.९९
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन - प्रचलित मूल्यमा	रू. करोडमा	४३५,२५५	४९७,६५६	५३६,७००	५७०,९१०	६१०,७२२
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	अमेरिकी डलरमा	१२७७	१४११	१३९३	१४४३	१४९६
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय	अमेरिकी डलरमा	१२८४	१४१९	१४१०	१४६७	१५१७
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय	अमेरिकी डलरमा	१५९८	१७३६	१७६५	१८६४	१९४०
कुल उपभोग खर्च	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	९३.६३	९३.४२	९२.७८	९३.७८	९३.४५
कुल गार्हस्थ्य बचत	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	६.३७	६.५८	७.२२	६.२२	६.५५
कुल राष्ट्रिय बचत	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	३१.५२	२९.६३	३३.९१	३५.३९	३६.२४
वस्तु तथा सेवाको निर्यात	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	५.१२	६.७०	७.०१	७.६२	८.७४
वस्तु तथा सेवाको आयात	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	३७.९३	४२.२७	३४.५६	३२.९१	३३.२३
कुल स्थिर पुँजी निर्माण (कुल स्थिर लगानी)	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	२९.३४	२८.९८	२४.५९	२४.३३	२४.०७
श्रोत अन्तर (कुल राष्ट्रिय बचत-कूल लगानी)	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	-७.६७	-१२.५३	-०.८७	३.८८	५.२०
विप्रेषण आय	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	२२.०८	२०.२४	२३.१२	२५.३२	२५.८९

विवरण	इकाइ	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
विनिमय दर	१ अमेरिकी डलर =....... रूपैंया)	११७.८७	१२०.८४	१३०.७५	१३३.०३	१३६.०४
जनसंख्या	दश लाखमा	२८.९२	२९.१९	२९.४६	२९.७३	३०.०१

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। * अनुमानित

मधेश प्रदेशको अर्थतन्त्र

१.१८ आ.व. २०८१/८२ मा मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ता मूल्यमा) रु. ८ खर्ब ४ अर्ब पुग्ने अनुमान रहेको छ। मधेश प्रदेशको योगदान नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा १३.१६ प्रतिशत हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशको योगदान नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा रु. ७ खर्ब ५३ अर्ब सहित १३.१६ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १ (क)- नेपालको उपभोक्ता मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मधेश प्रदेशको योगदान (रु. करोडमा)

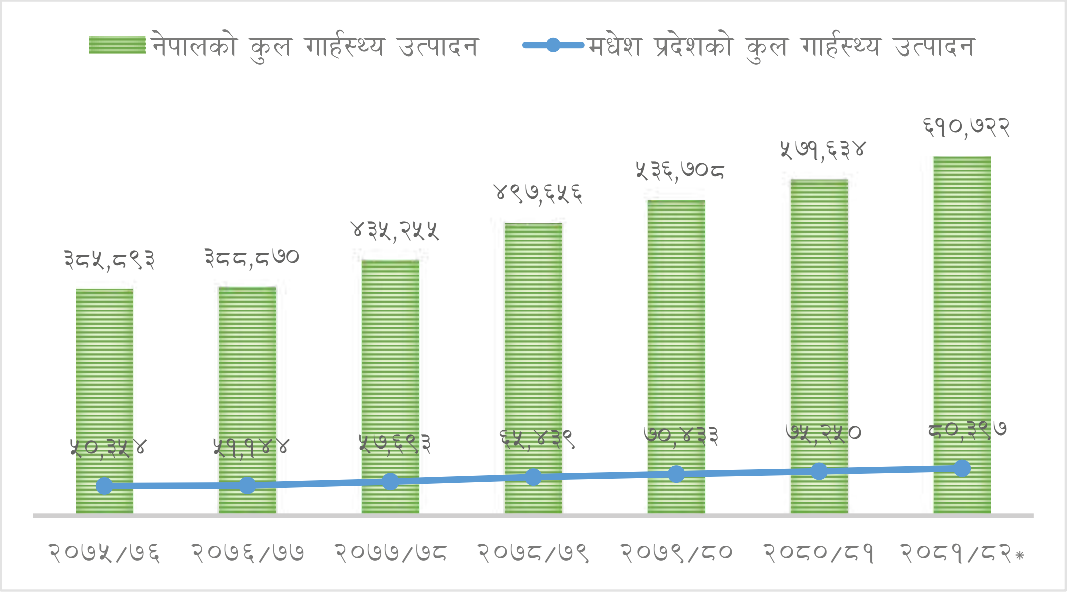

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.१९ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धि दर (उपभोक्ता मूल्यमा) ४.५० प्रतिशत रहने अनुमान केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको रहेको छ।

चार्ट १ (ख) - कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उत्पादक मूल्यमा)

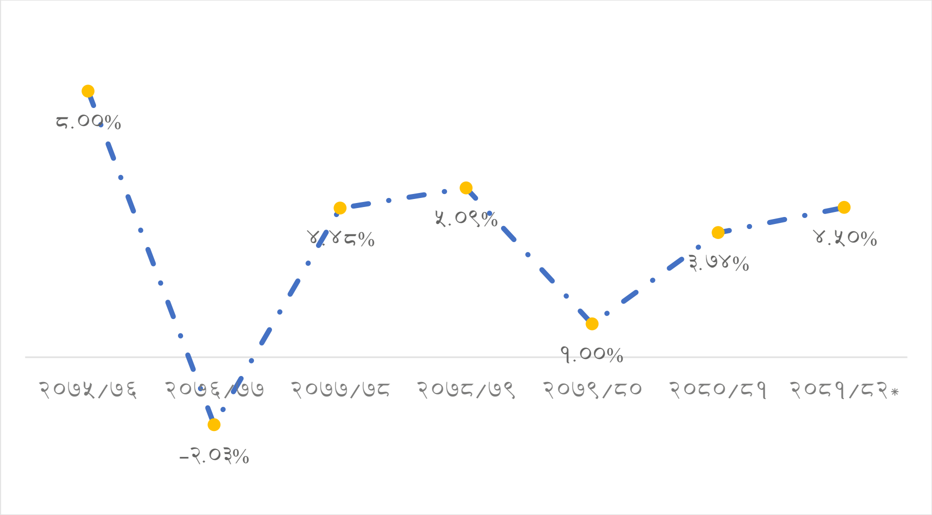

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत संरचना

१.२० मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्य) को क्षेत्रगत संरचना आ.व. २०८०/८१ को तुलनामा २०८१/८२ मा प्राथमिक क्षेत्रको योगदान ३६.०८ प्रतिशतबाट केही बढेर ३६.८८ प्रतिशत रहने अनुमान गरिएको छ। द्वितीय क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको योगदान आ.व. २०८१/८२ मा क्रमशः १०.५१ प्रतिशत र ५२.६१ प्रतिशत रहने अनुमान गरिएको छ।

चार्ट १ (ग) - मधेश प्रदेशको प्रचलित मुल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत संरचना (प्रतिशतमा)

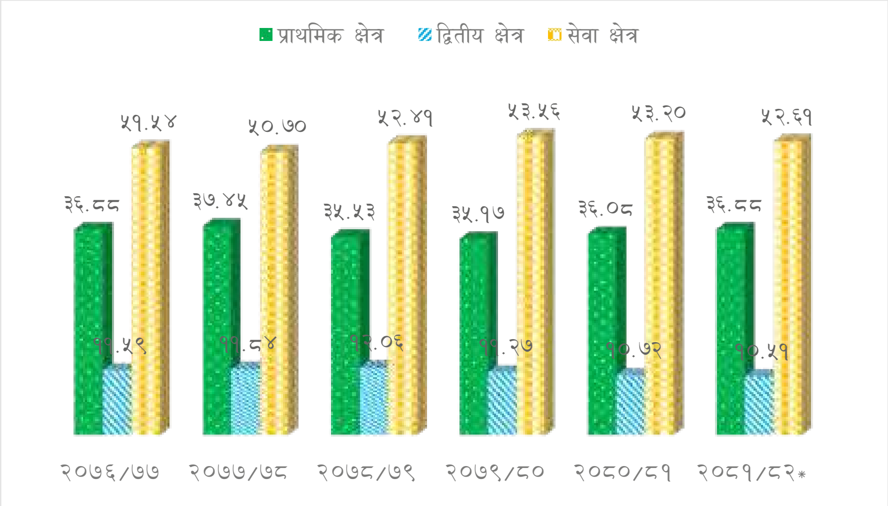

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.२१ मधेश प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीय क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः ८.३० प्रतिशत, ३.०४ प्रतिशत र ७.९४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ६.३३ प्रतिशत, -०.९६ प्रतिशत र ५.०५ प्रतिशत रहेको थियो। विगत ६ आर्थिक वर्षमा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीय क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको वार्षिक औसत वृद्धिदर क्रमशः ३.८७ प्रतिशत, ३.०९ प्रतिशत र ४.२२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १ (घ) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

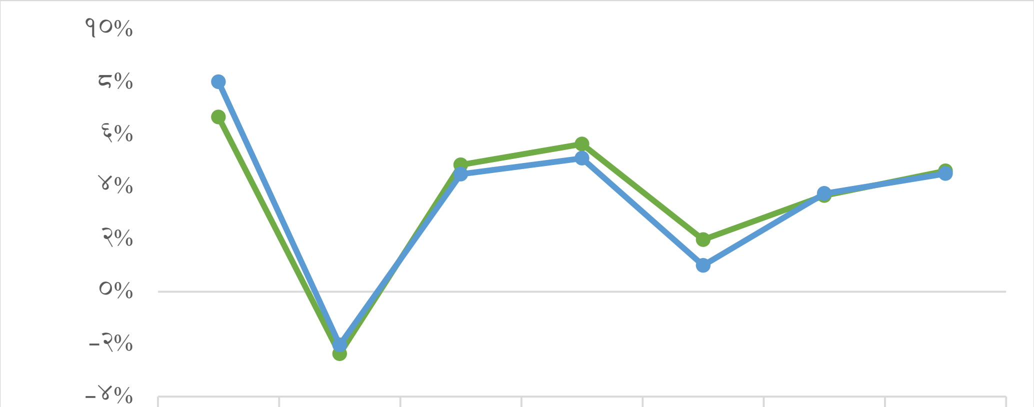

	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
नेपाल	६.६६%	-२.३७%	४.८४%	५.६३%	१.९८%	३.६७%	४.६१%
मधेश	८.००%	-२.०३%	४.४८%	५.०९%	१.००%	३.७४%	४.५०%

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

क्षेत्रगत वर्गीकरणअनुसार प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा योगदान र वृद्धिदर

कृषि क्षेत्र

१.२२ चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्र (कृषि, वन तथा मत्स्यपालन) को योगदान ३६.७३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ३५.९२ प्रतिशत रहेको थियो। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.१४ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर ४.०० प्रतिशत पुग्ने अनुमान रहेको छ।

चार्ट १ (ङ) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, वन र मत्स्यपालनको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

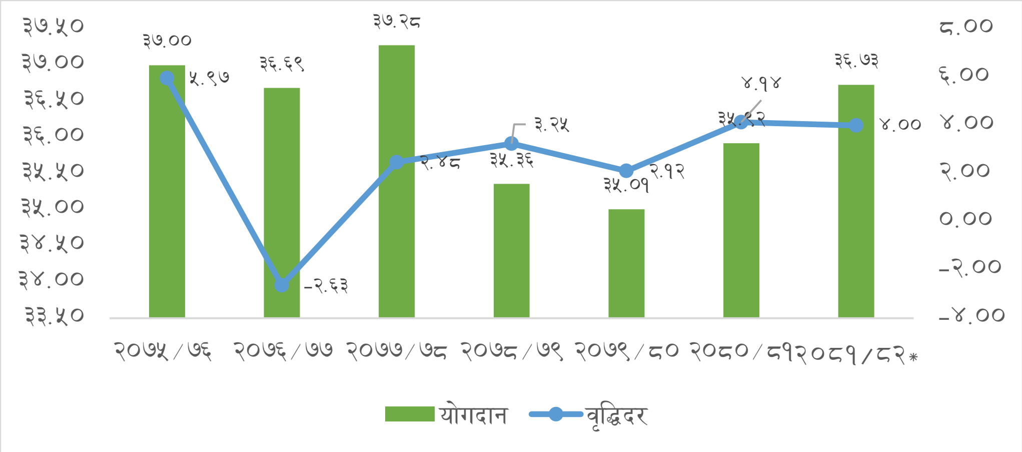

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

उद्योग क्षेत्र

१.२३ खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा ३.३७ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा १.९८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको योगदान ०.२ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ०.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.२४ चालु आर्थिक वर्षमा उद्योग क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि (उत्पादन) ३.८६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष उत्पादनमूलक उद्योगको उत्पादन १.३५ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको थियो। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ५.२९ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ५.३५ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १ (च) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

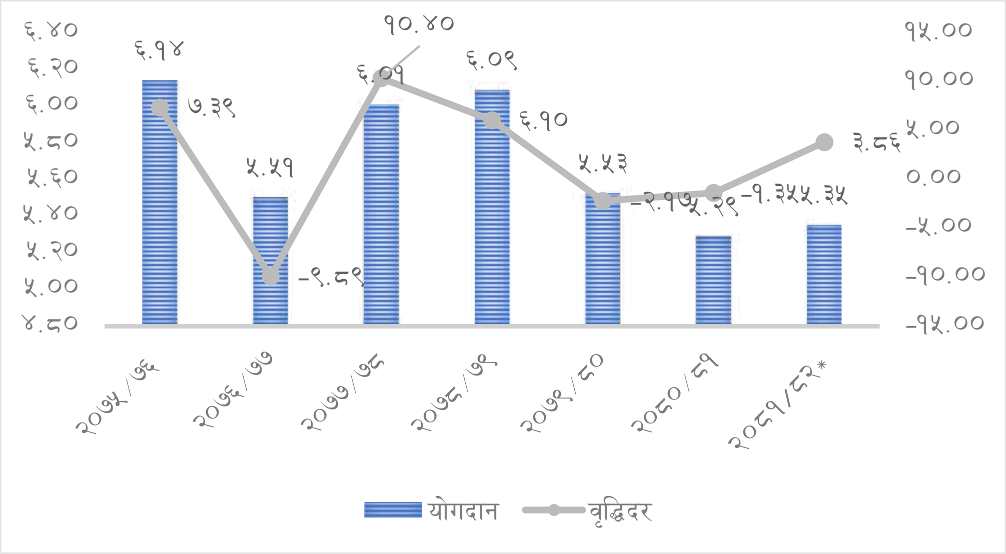

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.२५ गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.७६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदानमा ०.६२ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष विद्युत, ग्याँस तथा वाष्प र वातानुकूलित आपूर्ति सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि १५.१८ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ९.८३ प्रतिशतले मात्र बढ्ने अनुमान छ।

१.२६ मधेश प्रदेशमा चालु आर्थिक वर्षमा पानी आपूर्ति, ढल, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनः उत्पादनका क्रियाकलाप क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा सामान्य परिवर्तन हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर २.१२ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो २.०४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.६६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ०.६३ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.२७ निर्माण सामग्रीको पैठारी तथा आन्तरिक उत्पादनमा भएको वृद्धि लगायतका कारणले मधेश प्रदेशमा चालु आर्थिक वर्ष निर्माण क्षेत्रमा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा सुधार हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.३३ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष समेत २.१३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान ४.०४ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ३.९३ प्रतिशत हुने अनुमान छ।

चार्ट १ (छ) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

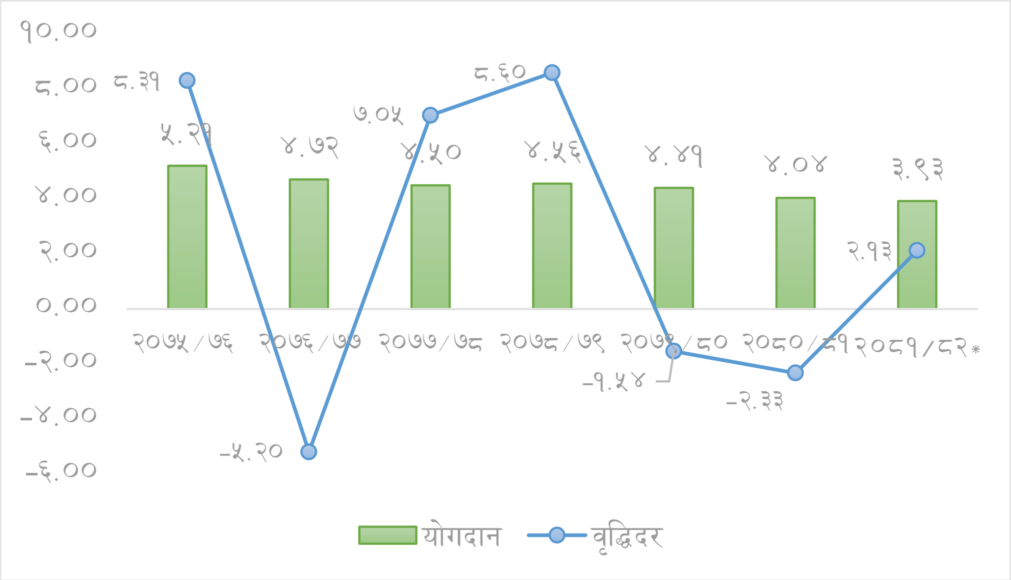

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

सेवा क्षेत्र

१.२८ गत आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान १३.१६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा १३.७० प्रतिशत रहने अनुमान छ। वस्तु आयात तथा कृषि लगायत व्यापारजन्य वस्तुको उत्पादनमा भएको वृद्धिका कारणले थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको वृद्धिदरमा सुधार हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ०.३७ प्रतिशतले सङ्कुचन भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष ३.०० प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ।

चार्ट १ (ज) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

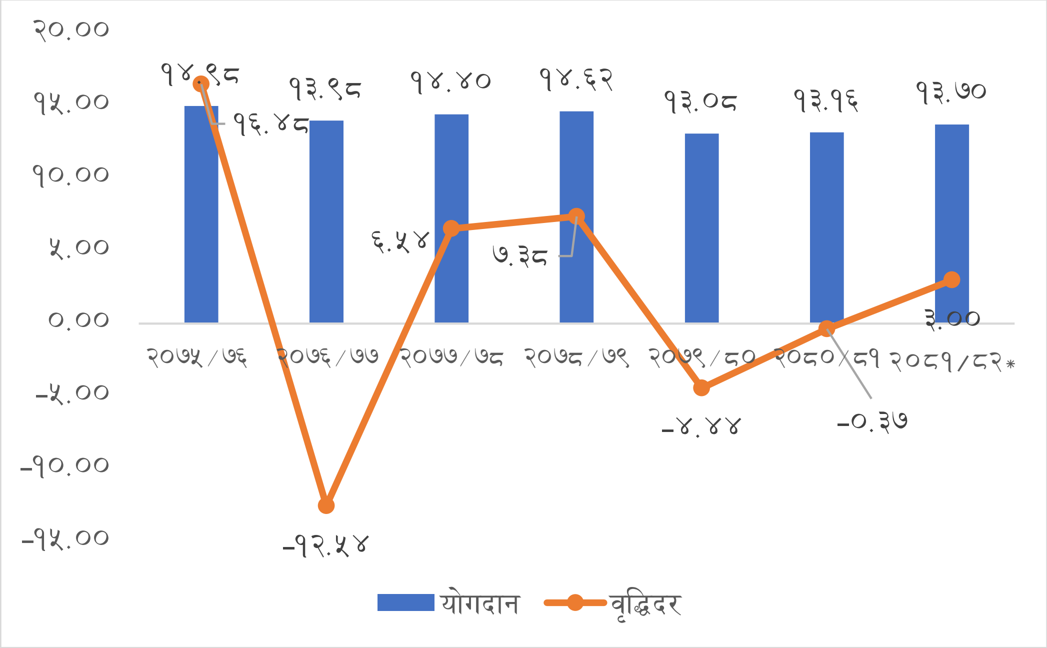

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.२९ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ९.१७ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष भने यस्तो वृद्धिदर १३.०० प्रतिशत रहेको थियो। विगत ६ वर्षको यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको औसत वृद्धिदर ३.५८ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान ६.६४ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा ७.०६ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १ (झ) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

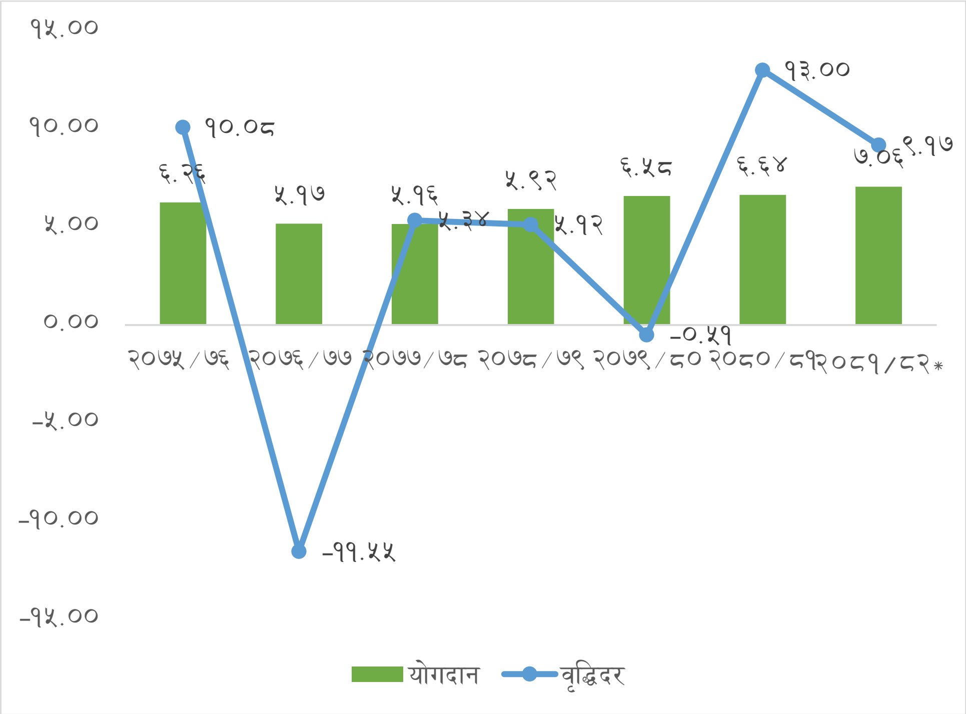

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.३० चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको योगदान ०.८९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ०.८७ प्रतिशत रहेको थियो। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २१.१४ प्रतिशतले विस्तार भएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धि ५.३२ प्रतिशत पुग्ने अनुमान गरिएको छ।

१.३१ कम्प्युटर तथा सूचना सम्बन्धी सेवाका क्रियाकलापमा भएको वृद्धि र इन्टरनेट सेवा कारोबार एवम् सञ्चारमा भएको वृद्धि यथावत नै रहेकाले सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि दरमा सामान्य वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.३१ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर ४.६४ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान २.५० प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान २.४९ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १ (ञ) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

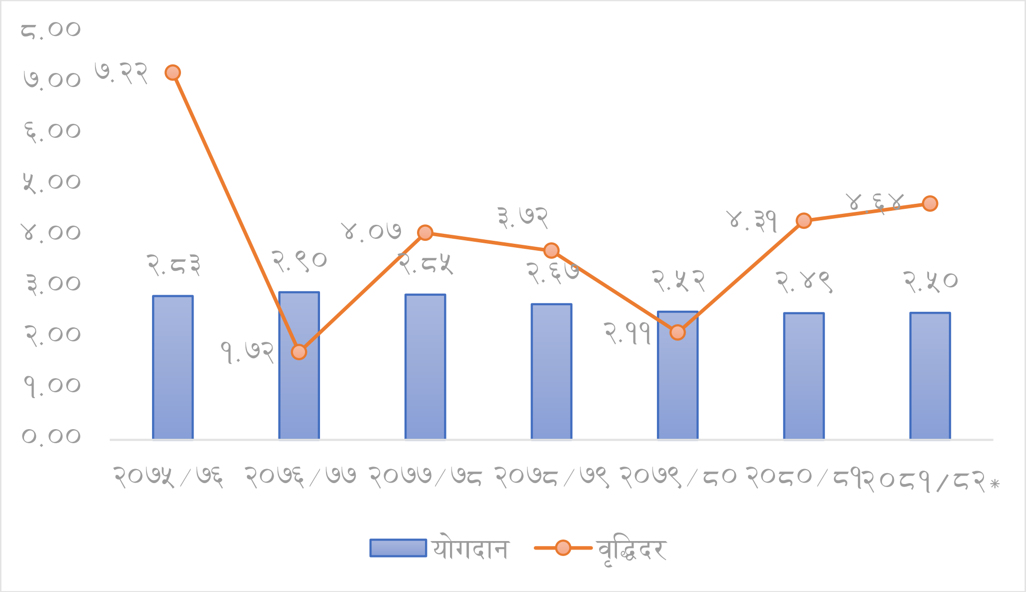

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२।　　　　*अनुमानित

१.३२ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूको सेवामा भएको वित्तीय शिथिलताका कारण चालु आर्थिक वर्षमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रमा असर हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ८.३७ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ६.०८ प्रतिशतले मात्र बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ३.४६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा ३.५२ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १ (ट) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

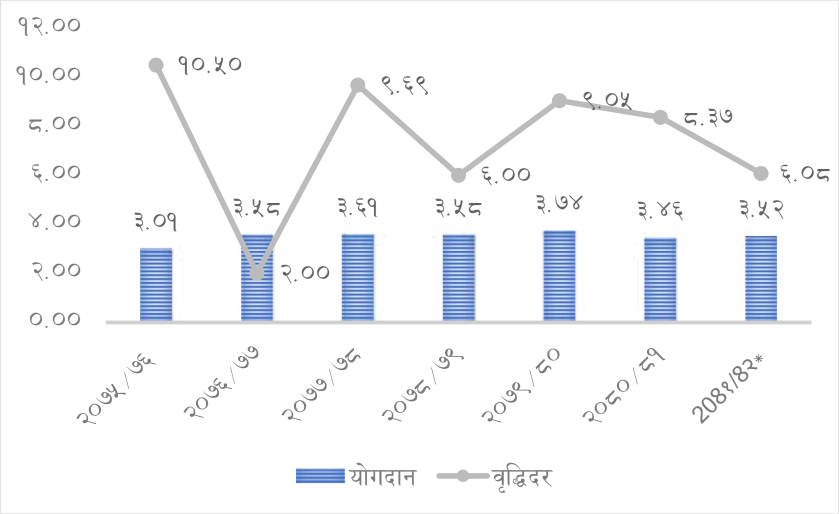

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.३३ मधेश प्रदेशमा घरजग्गा कारोबारको न्यून भइ कारोबार विस्तार हुन सकेको छैन। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.५५ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २.०९ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान २.७१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान २.७५ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १ (ठ) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

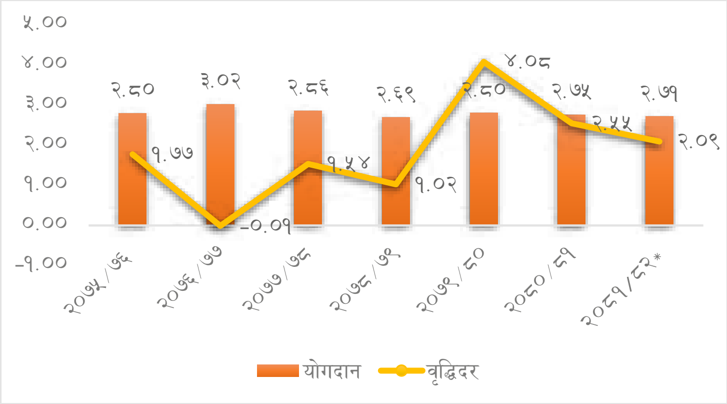

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.३४ गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.८९ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा ३.६४ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.४१ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिकमा ०.४० प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ।

१.३५ गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्षेत्रको योगदान ०.३७ प्रतिशत बाट चालु आर्थिक वर्षमा ०.३८ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्ष प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.७७ प्रतिशतले विस्तार हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धि ४.६९ प्रतिशतले विस्तार भएको थियो।

१.३६ गत आर्थिक वर्ष सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.९२ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २.१५ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १०.२५ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ९.४० प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १ (ड) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

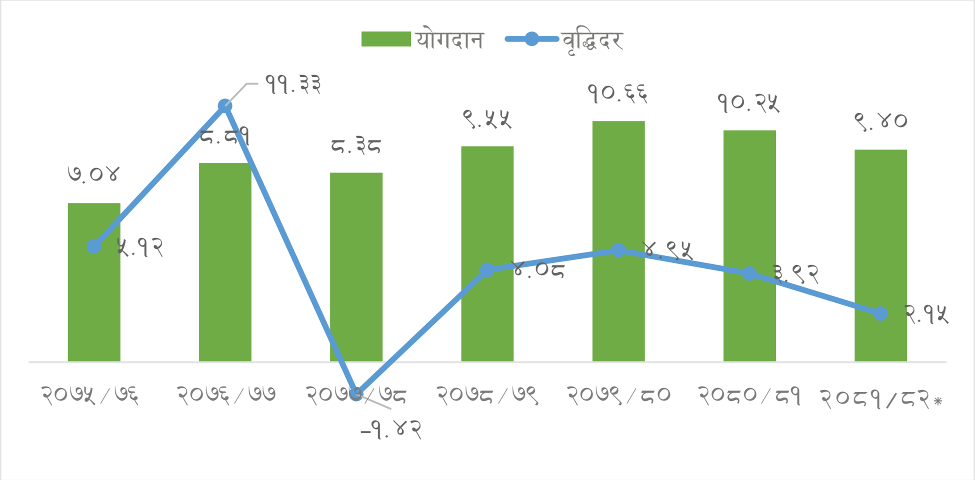

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.३७ गत आर्थिक वर्ष शिक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.५४ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर ५.५२ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ९.७३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान १०.५५ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो ६ वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान वार्षिक औसत १०.१२ प्रतिशत र वृद्धिदर ३.७९ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १ (ढ) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

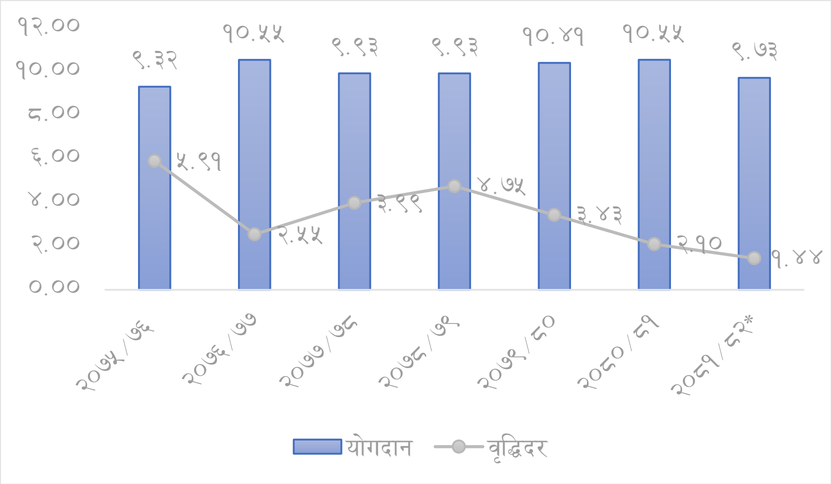

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.३८ मधेश प्रदेशमा स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण र सेवामा भएको विस्तार हुने क्रममा रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.५४ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष ५.५२ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान १.७६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १.८१ प्रतिशत रहने अनुमान रहेको छ।

चार्ट १ (ण) - मधेश प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

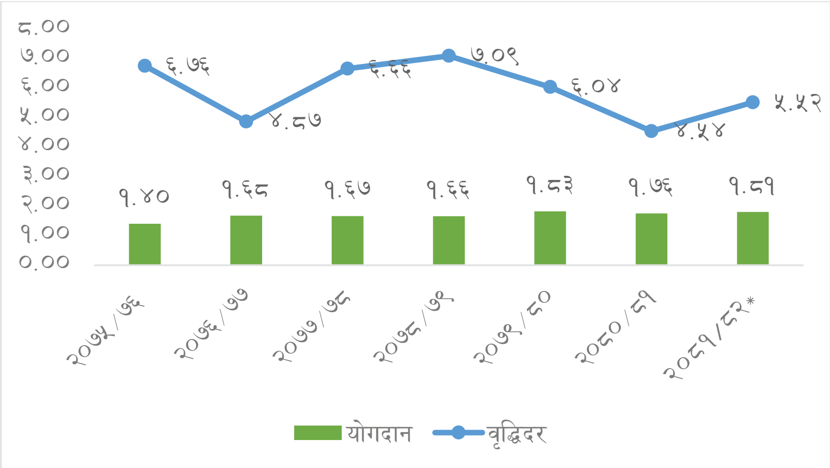

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

१.३९ गत आर्थिक वर्ष अन्य सेवाका क्रियाकलाप क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.२८ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ३.६२ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.५२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ०.४९ प्रतिशत रहेको थियो।

प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन

१.४० गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशको प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ९०३ अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ९३२ अमेरिकी डलर पुग्ने अनुमान छ। विगत ७ वर्षमा मधेश प्रदेशको प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मापन गर्दा नेपालको प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन भन्दा कम रहेको छ।

चार्ट १ (त) - प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)

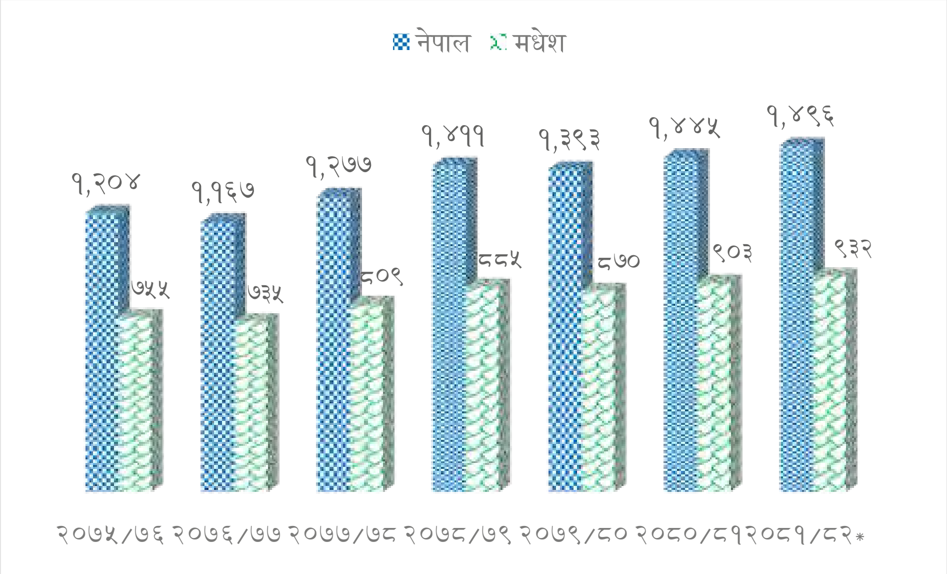

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२। *अनुमानित

प्रदेशको तुलनात्मक आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

तालिका १ (ख) - मधेश प्रदेशको तुलनात्मक आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

परिसूचक	नेपाल	मधेश
स्थानीय तहको सङ्ख्या	७५३	१३६
जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	१००	२१
क्षेत्रफल (प्रतिशतमा)	१००	७
आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	५	५
गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान (उपभोक्ताको मूल्यमा)	१००	१३
प्रतिव्यक्ति जीडिपी (अमेरिकी डलरमा)	१,४९६	९३२
उपभोक्ता मुद्रास्फीति	४	४
जलविद्युत उत्पादन (मेगावाट)	३,५१२	३५
विद्यालय सङ्ख्या	३५,४४७	४,९१३
विद्यार्थी भर्ना (हजारमा)	७,०११	१,६२९
बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या	११,५४३	१,७६२
प्रतिशाखा जनसङ्ख्या	२,५२७	३,४७०
बीमकको शाखा सङ्ख्या	२,९९२	३८६
प्रदेशगत खर्च (रू.करोडमा)		२,४५४
प्रदेशगत राजस्व (रू.करोडमा)		१,४१०
प्रदेश सञ्चित कोषको मौज्दात (रू.करोडमा)		१,४०७

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

२. सार्वजनिक वित्त

२.१ मधेश प्रदेश सरकारले सार्वजनिक खर्चलाई प्रभावकारी, मितव्ययी र पारदर्शी बनाई गुणस्तरीय रूपमा समयमा सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका कार्यहरू सम्पन्न गर्न विभिन्न कानूनी, नीतिगत र संस्थागत सुधारका प्रयासहरू गरिएका छन्।

२.२ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनमा नेपाल सरकारले तयार गरी प्रदेशलाई उपलब्ध गराएका राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS), प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS), कम्प्युटरमा आधारित सरकारी लेखा प्रणाली (CGAS), एकलकोष खाता प्रणाली (TSA), एकिकृत सार्वजनिक वित्त व्यस्थापन प्रणाली (IPFMS), राजश्व पोर्टल (Revenue Portal), सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS), नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS), प्रदेश सरकारको बेरुजु व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (BMIS) लगायतका प्रणालीहरू प्रयोगमा रहेका छन्।

प्रदेशको सार्वजनिक वित्तको आकार

२.३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन(प्रचलित मूल्यमा)मा मधेश प्रदेशको खर्च र राजस्वको अनुपात क्रमशः ३.२८ प्रतिशत र १.९३ प्रतिशत रहेको छ। विगत ६ वर्षमा खर्चको औसत अनुपात ३.५० र राजस्वको औसत अनुपात १.८५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २ (क) - प्रदेशगत खर्च र राजस्व स्थिति (प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)

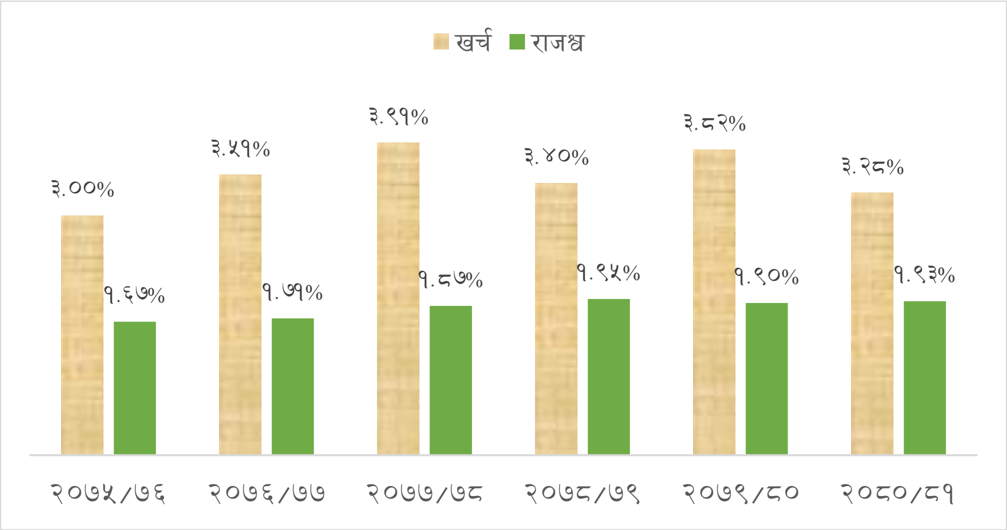

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

मधेश प्रदेश सञ्चित कोष

२.४ २०८१ असार मसान्तमा मधेश प्रदेशको सञ्चित कोषमा रू.११ अर्ब ०७ करोड बचत रहेको थियो। २०८० असार मसान्तमा प्रदेश सञ्चित कोष रू. १२ अर्ब ५८ करोड बचतमा रहेको थियो भने २०७९ असार मसान्तमा प्रदेश सञ्चित कोष रू. १४ अर्ब २४ करोड बचतमा रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेश सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको रकम आर्थिक वर्ष २०७९/८० को तुलनामा ११.७९ प्रतिशतले घटेर रू. २५ अर्ब १४ करोड रहेको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा मधेश प्रदेश सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको रकम अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा ६.१० प्रतिशतले घटेर रू. २८ अर्ब ५० करोड रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा उक्त कोषमा प्राप्त भएको रकम रू. ३० अर्ब ३५ करोड रहेको थियो।

तालिका २ (क) - मधेश प्रदेश सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण

विवरण	आर्थिक वर्ष २०७८।७९	आर्थिक वर्ष २०७९।८०	आर्थिक वर्ष २०८०।८१
प्राप्ति			
१.राजस्व तथा अनुदान			
क. राजस्व	१,४९७.५२	१,२८०.३७	१३८५.८९
अ. कर	१,१६६.४५	१,१६१.५६	१२७०.३
आ. अन्य राजस्व	३३१.०७	११६.५७	११२.५४
इ. प्राकृतिक श्रोत बापतको रोयल्टि	-	२.२३	३.०५
ख. अनुदान	१,५१०.१४	१,४८३.०९	१०९७.१८
अ. समानिकरण अनुदान	७३९.३४	६८३.८८	५४९.५३
आ. सशर्त अनुदान	६७७.३२	७०३.९५	४००.६५
इ. समपुरक	३४.६९	५८.५	९८
ई. विषेश	५८.७९	३६.७६	४९
ग. बेरुजु तथा अन्य प्राप्ती	२७.४६	८६.६५	३१.१
यस वर्षको खुद प्राप्ती	३,०३५.१२	२,८५०.११	२,५१४.१७
भुक्तानी तर्फ			
२. चालु तथा पुँजीगत तर्फको भुक्तानी	२,३७०.७२	२,६८६.७१	२,४५४.४९
क. संचित कोष माथि व्ययभार हुने रकमबाट खर्च	१.६४	१.६९	२.०३

विवरण	आर्थिक वर्ष २०७८।७९	आर्थिक वर्ष २०७९।८०	आर्थिक वर्ष २०८०।८१
अ. चालु खर्च	१.६४	१.६९	२.०३
आ. पुँजीगत खर्च	-	-	-
ख. संचितकोषबाट व्ययभार हुने रकमबाट खर्च	२,२२४.४०	२,३२७.५१	२,३११.६७
अ. चालु खर्च (अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण बाहेकको)	१,०३१.९६	७०७.५६	७८२.७३
आ. पुँजीगत खर्च	१,१९२.४४	१,६१९.९५	१,५२८.९३
३. वित्तीय हस्तान्तरण चालु	-	३५७.७९	१४०.७९
४. अन्तर सरकारी कारोबार/अनुदान	-	-	-
५. अन्य कारोबारको समायोजन	१४४.६८	-०.२८	-
यस वर्षको खुद भुक्तानी	२,३७०.७२	२,६८६.७१	२,४५४.४९
६. संघीय सरकारलाई खर्च नभई फिर्ता गर्नुपर्ने	१.३४	३३०.२३	२१०.२८
क. फिर्ता गरेको (असार मसान्तमा भएको)	-	११०.१८	१००
ख. फिर्ता गर्नुपर्ने	१.३४	२२०.०५	११०.२८
जम्मा भुक्तानी	२,३७२.०६	३,०१६.९४	२,६६४.७७
यस अवधिको कोषमा भएको थप/घट	६६३.०६	-१६६.८३	-१५०.६
७. आर्थिक वर्षको सुरुवातको मौज्दात	१,०५८.९९	१,४२४.८८	१,२५८.०६
८. आर्थिक वर्षको अन्त्यको मौज्दात	१,४२४.८८	१,२५८.०६	१,१०७.४६

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

प्रदेशको बजेटको आकार र संरचना

२.५ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि चालु तर्फ रु. १५ अर्ब ९४ करोड र पुँजीगत तर्फ २७ अर्ब ८९ करोड गरी जम्मा ४३ अर्ब ८९ करोडको बजेट प्रस्तुत भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को कुल बजेटको आकार आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को भन्दा ०.५० प्रतिशतले कम रहेको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि चालु तर्फ रु. १८ अर्ब ५४ करोड र पुँजीगत तर्फ २५ अर्ब ५७ करोड गरी जम्मा ४४ अर्ब ११ करोडको बजेट प्रस्तुत

भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि चालु तर्फ रु. २० अर्ब ९० करोड र पुँजीगत तर्फ २५ अर्ब ९७ करोड गरी जम्मा ४६ अर्ब ८८ करोड बजेट तर्जुमा गरी प्रस्तुत भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ का लागि चालु तर्फ रु. १५ अर्ब ३१ करोड र पुँजीगत तर्फ १९ अर्ब ५६ करोड गरी जम्मा ३४ अर्ब ८८ करोड आर्थिक वर्ष २०७७/७८ का लागि चालु तर्फ रु. १४ अर्ब ७ करोड र पुँजीगत तर्फ २० अर्ब ३६ करोड गरी जम्मा ३४ अर्ब ४४ करोड, आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि चालु तर्फ रु. २१ अर्ब ६९ करोड र पुँजीगत तर्फ २२ अर्ब ४४ करोड गरी जम्मा ४४ अर्ब १४ करोड र आर्थिक वर्ष २०७५/७६ का लागि चालु तर्फ रु. ११ अर्ब ९५ करोड र पुँजीगत तर्फ १७ अर्ब २२ गरी जम्मा २९ अर्ब १७ करोड प्रस्तुत भएको थियो।

चार्ट २ (ख) - विगत ७ वर्षको मधेश प्रदेशको बजेटको आकार (रू. करोडमा)

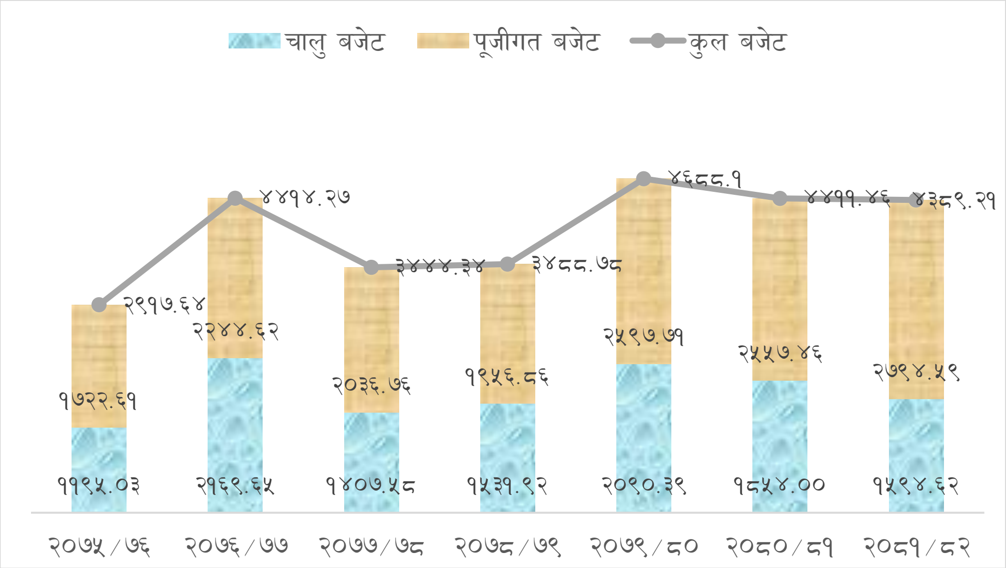

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.६ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मधेश प्रदेश सरकारले कुल बजेटको पुँजीगत खर्च तर्फ ६३.६७ प्रतिशत तथा चालु खर्च तर्फ ३६.३३ प्रतिशत विनियोजन गरेको थियो। मधेश प्रदेशमा विगत ७ वर्षमा कुल बजेटको औसत ४३.५८ प्रतिशत चालु खर्च र ५६.४२ प्रतिशत पुँजीगत खर्चका लागि विनियोजन भएको देखिन्छ।

चार्ट २ (ग) - विगत ७ वर्षको मधेश प्रदेशको बजेटको आकार (प्रतिशतमा)

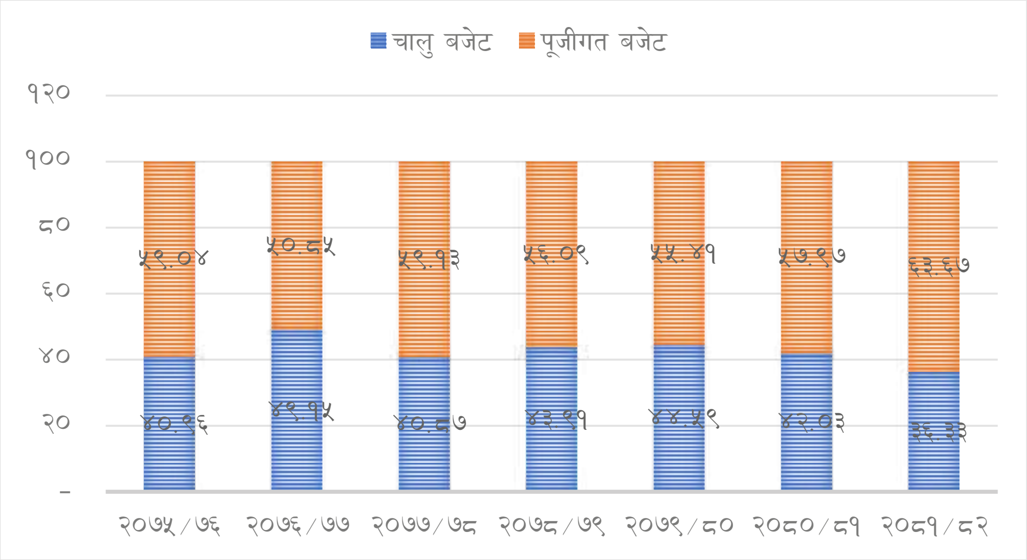

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.७ मधेश प्रदेशमा विनियोजित चालु बजेटको आ.व.०७५/७६ मा ५५.४६ प्रतिशत, २०७६/७७ मा ४४.६२ प्रतिशत, २०७७/७८ मा ६१.३९ प्रतिशत, २०७८/७९ मा ६७.४७ प्रतिशत, आ.व.२०७९/८० मा ५१.०५ प्रतिशत र आ.व. २०८०/८१ मा ४९.९२ खर्च भएको देखिन्छ। यसैगरी मधेश प्रदेशमा विनियोजित पुँजीगत बजेटमा २०७५/७६ मा ४९.१४ प्रतिशत, २०७६/७७ मा ३६.८४ प्रतिशत, २०७७/७८ मा ६८.२७ प्रतिशत, २०७८/७९ मा ६०.९६ प्रतिशत, २०७९/८० मा ६२.३६ प्रतिशत र आ.व. २०८०/८१ मा ५९.७८ प्रतिशत पुँजीगत खर्च भएको देखिन्छ।

चार्ट २ (घ) - मधेश प्रदेशको मधेश प्रदेशको विनियोजित बजेट तथा यथार्थ खर्च (प्रतिशतमा)

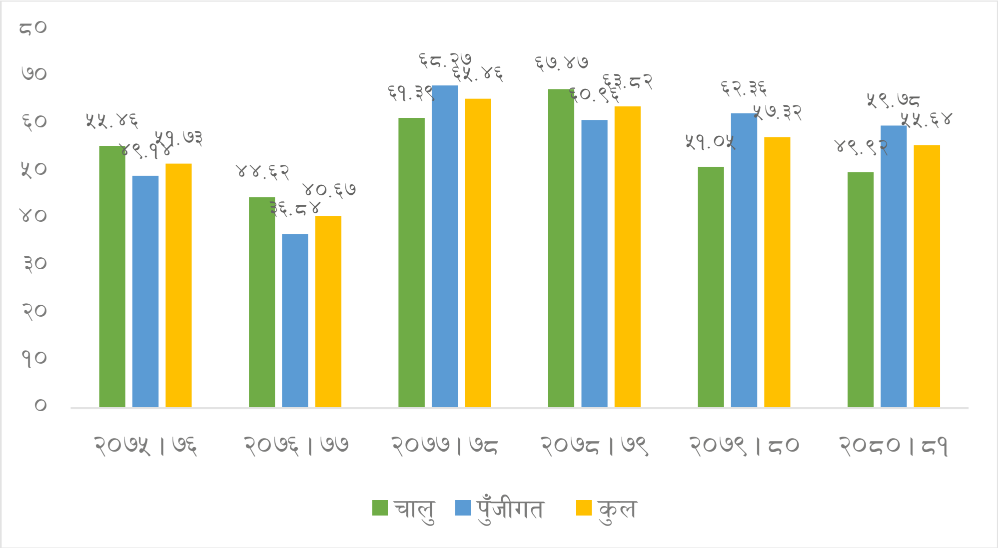

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.८ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारको कुल खर्च रकम गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १५.३० प्रतिशतले कमी भई रू. ४ अर्ब ३३ करोड रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्मको कुल खर्च मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ३ अर्ब १० करोड खर्च भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा चालु खर्च तर्फ रु. ३ अर्ब २२ करोड खर्च भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा चालु खर्चमा ३.७६ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ। पुँजीगत बजेट तर्फ गत आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म कुल रु. २ अर्ब १ करोड खर्च भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्म कुल रु. १ अर्ब ११ करोड खर्च भएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा पुँजीगत खर्च गत आर्थिक वर्षको विनियोजित बजेटको खर्चको तुलनामा ४४.७६ प्रतिशतले कम रहेको छ। विगत ३ आर्थिक वर्षको फाल्गुन सम्म कुल विनियोजित बजेटमा खर्चको औसत प्रगति प्रतिशत १२.७५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्षको अन्त्यमा अत्याधिक खर्च गर्ने परिपाटी, वित्तीय स्रोतहरूमा रहेको दबाब, अपेक्षित रूपमा खर्च गर्ने क्षमतामा सुधार नहुनु लगायतका कारणहरूले गर्दा वार्षिक विनियोजनको तुलनामा आ.व. को फाल्गुन सम्मको खर्चमा न्यून प्रगति देखिने गरेको हुँदा सोमा सुधारका लागि आवश्यक नीतिगत र व्यवहारगत सुधारहरू गर्नु पर्ने देखिन्छ।

तालिका २ (ख) - विगत तीन आर्थिक वर्षहरूको फागुन मसान्तसम्मको तुलनात्मक खर्च र प्रगति (रकम रू. करोडमा)

खर्चको प्रकार	आ.व. २०७९.८० फागुन मसान्त सम्म			आ.व. २०८०.८१ फागुन मसान्त सम्म			आ.व. २०८१.८२ फागुन मसान्त सम्म		
	विनियोजन	खर्च	प्रगति प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रगति प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रगति प्रतिशत
चालु	२,०९०.३९	३६५.१९	१७.४७	१,८५४.००	३१०.७२	१६.६३	१,५९९.७३	३२२.३९	२०.१५
पुँजीगत	२,५९७.७१	४२६.१५	१६.४०	२,५५७.४६	२००.९७	७.७८	२,७८९.४८	१११.००	३.९८
वित्तीय व्यवस्था	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा	४,६८८.१०	७९१.३४	१६.८८	४,४११.४६	५११.६९	११.५०	४,३८९.२१	४३३.३९	९.८७

स्रोतः- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

प्रदेश सरकारको खर्च व्यहोर्ने स्रोत

२.९ पछिल्ला ६ वर्षमा मधेश प्रदेश सरकारको खर्च व्यहोर्ने स्रोतमध्ये आन्तरिक स्रोतको अधिक रहेको छ। यस अवधिमा कुल सरकारी खर्चमा आन्तरिक स्रोतको अंश वार्षिक औसत ५३.८८ प्रतिशत र आन्तरिक स्रोतको हिस्सा वार्षिक औसत ४६.१२ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेश सरकारको खर्चमध्ये ६९.२९ प्रतिशत आन्तरिक स्रोत र ३०.७१ प्रतिशत संघीय अनुदानको हिस्सा रहेको थियो।

चार्ट २ (ङ) - मधेश प्रदेश सरकारको खर्च व्यहोर्ने स्रोत (प्रतिशतमा)

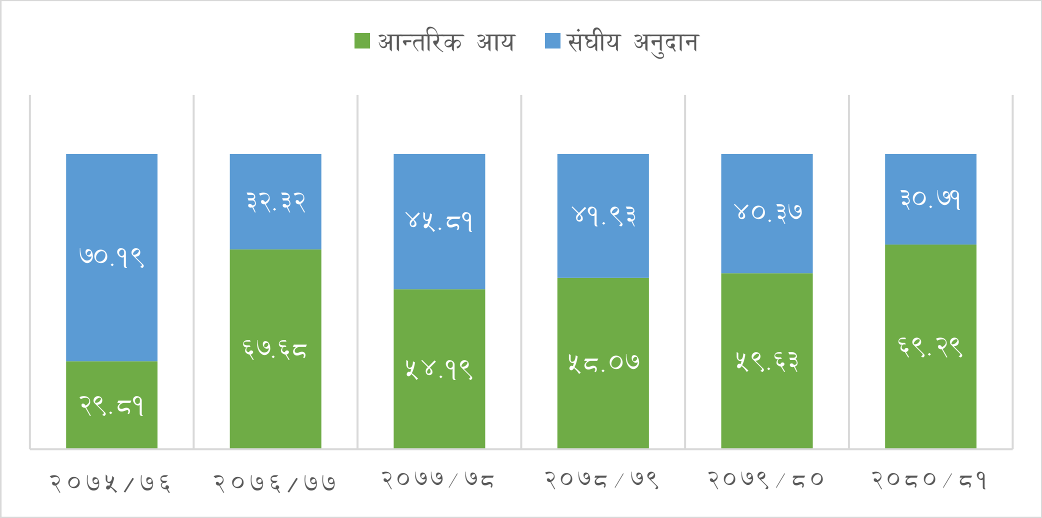

स्रोतः- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

मधेश प्रदेश सरकारको खर्चको संरचना

२.१० आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेश सरकारको चालु खर्च र पुँजीगत खर्चको कुल खर्चमा अनुपात क्रमशः ६२.२९ प्रतिशत र ३७.७१ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा चालु खर्च र पुँजीगत खर्चको कुल खर्चमा अनुपात क्रमशः ६०.२९ प्रतिशत र ३९.७१ प्रतिशत रहेको थियो। यसरी विगत तीन वर्षको तुलना गर्दा औसतमा चालु खर्चमा कमी भई पुँजीगत खर्च वृद्धि भएको देखिन्छ।

चार्ट २ (च) - मधेश प्रदेश सरकारको खर्चको संरचना (प्रतिशतमा)

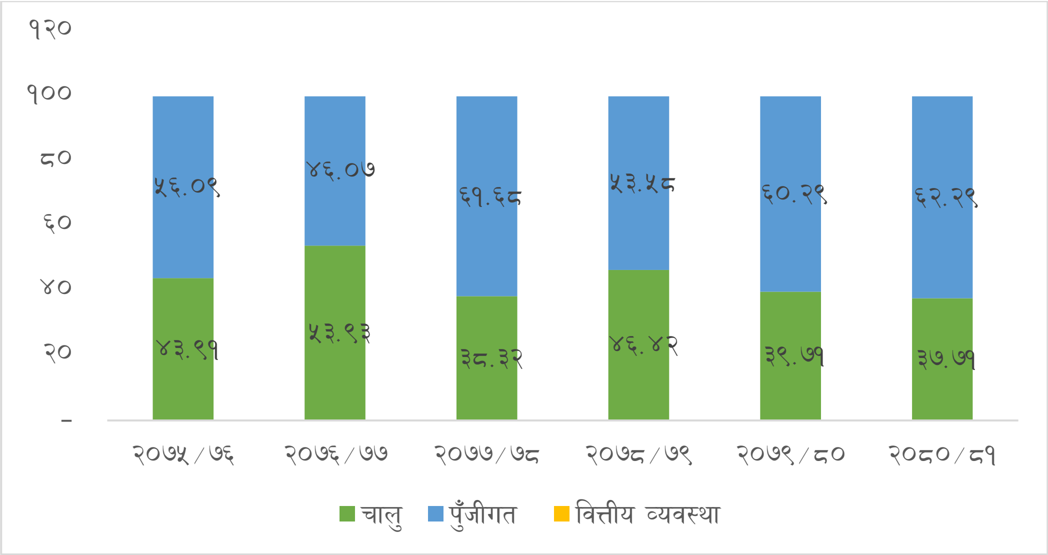

स्रोतः- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.११ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल खर्चको ७४.३९ प्रतिशत चालु खर्च र २५.६१ प्रतिशत पुँजीगत खर्च रहेको छ भने गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल खर्चमा चालु खर्च र पुँजीगत खर्चको अनुपात क्रमशः ६०.७९ प्रतिशत र ३९.२१ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २ (छ) - मधेश प्रदेश सरकारको विगत तीन आर्थिक वर्षहरूको फागुन मसान्तसम्मको खर्चको संरचना (रू. करोडमा)

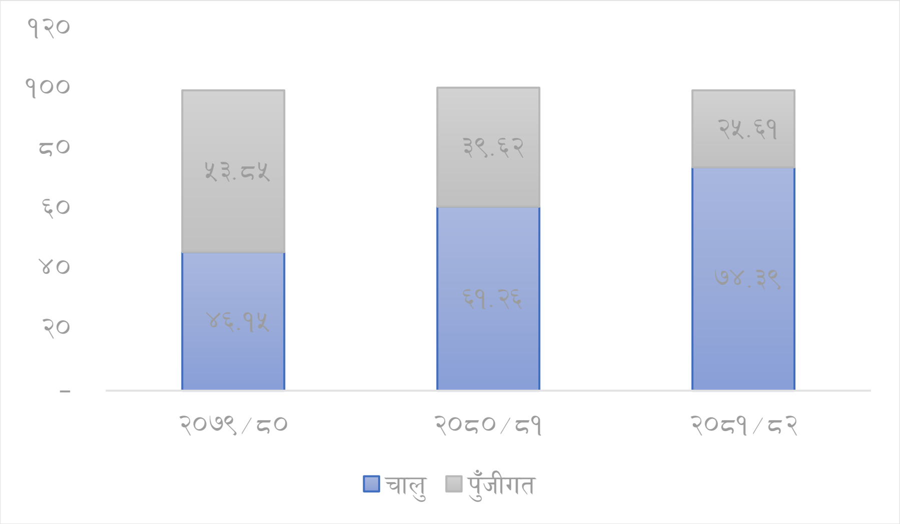

स्रोतः- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण

२.१२ मधेश प्रदेश सरकारले स्थानीय तहमा गरिने वित्तीय हस्तान्तरणलाई व्यवस्थित गर्न विनियोजन ऐन मार्फत वित्तीय हस्तान्तरण गर्दै आएको छ। सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधिमा भएको व्यवस्था बमोजिम आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट गरी स्थानीय तह मार्फत कार्यान्वयन भइरहेको छ।

मधेश प्रदेश सरकारबाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा वित्तीय हस्तान्तरणमा विनियोजित बजेटको ७४.३६ प्रतिशत अर्थात् रु. १ अर्ब ४० करोड रकम स्थानीय तहहरूमा निकासा भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा विनियोजित रकमको ८४.०१ प्रतिशत अर्थात् रु. ३ अर्ब ५७ करोड रकम स्थानीय तहहरूमा हस्तान्तरण गरिएको थियो। यसै गरी आ.व. २०७८/७९, २०७७/७८, २०७६/७७ र २०७५/७६ मा अनुमान रकमको क्रमशः ९३.२७ प्रतिशत, ९४.१३ प्रतिशत, ९३.०४ प्रतिशत र ८१.५६ प्रतिशत रकम स्थानीय तहहरूमा हस्तान्तरण गरिएको थियो। वित्तीय समानीकरण अनुदान बाहेकको अन्य अनुदान बजेट खर्च प्रगतिका आधारमा हस्तान्तरण हुने भएकोले सम्पूर्ण विनियोजित रकम हस्तान्तरण नभएको अवस्था छ। सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान रकमबाट खर्च हुन नसकी बचत रहेको रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने प्रदेश विनियोजन ऐनको व्यवस्था विपरित कतिपय स्थानीय तहहरूले त्यस्तो बचत रकम फिर्ता नगरेकोमा प्रदेश विनियोजन ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम आगामी वर्षमा सम्बन्धित स्थानीय तहहरूलाई प्रदान गरिने वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट फिर्ता गर्न बाँकी बचत अनुदान रकम कट्टी गरिएको हुँदा वित्तीय समानीकरण अनुदान समेत शत प्रतिशत हस्तान्तरण नभएको देखिएको हो।

चार्ट २ (ज) - स्थानीय तहको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र यथार्थ विवरण (रकम रू. करोडमा)

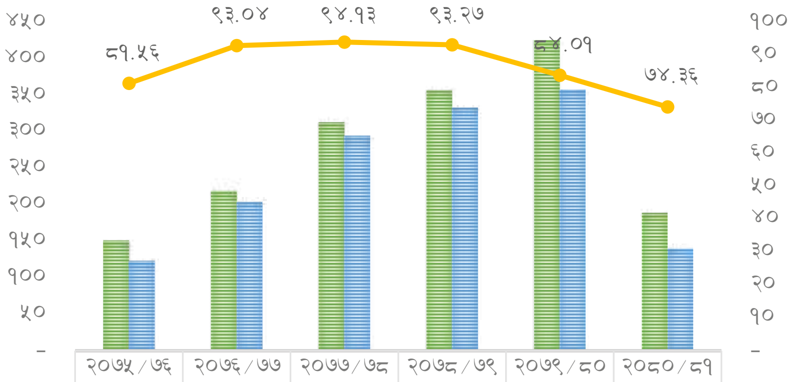

	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
अनुमान	१५१.५०	२१९.६१	३१३.६०	३५७.८३	४२५.९०	१८९.३३
हस्तान्तरण	१२३.५६	२०४.३३	२९५.१८	३३३.७५	३५७.७९	१४०.७९
हस्तान्तरण प्रतिशत	८१.५६	९३.०४	९४.१३	९३.२७	८४.०१	७४.३६

स्रोतः- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.१३ विगत ६ आर्थिक वर्षको वित्तीय हस्तान्तरणको प्रवृत्ति हेर्दा प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहहरूमा हुने वित्तीय हस्तान्तरणमध्ये सबैभन्दा बढी वित्तीय हस्तान्तरण भएको आ.व. २०७९/८० हो भने सबैभन्दा कम हस्तान्तरण भएको आ.व. २०७५/७६ मा भएको देखिन्छ। यसैगरी अनुदानको प्रकारको दृष्टिकोणले विगत ६ वर्षको विवरणको विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी शसर्त अनुदान हस्तान्तरण भएको देखिएता पनि आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा शसर्त अनुदान स्थानीय तहमा निकासा नभएको देखिन्छ तथा सबैभन्दा कम समपुरक अनुदान हस्तान्तरण भएको देखिन्छ।

चार्ट २ (झ) - स्थानीय तहको वित्तीय हस्तान्तरणको संरचनात्मक विवरण (रकम रू. करोडमा)

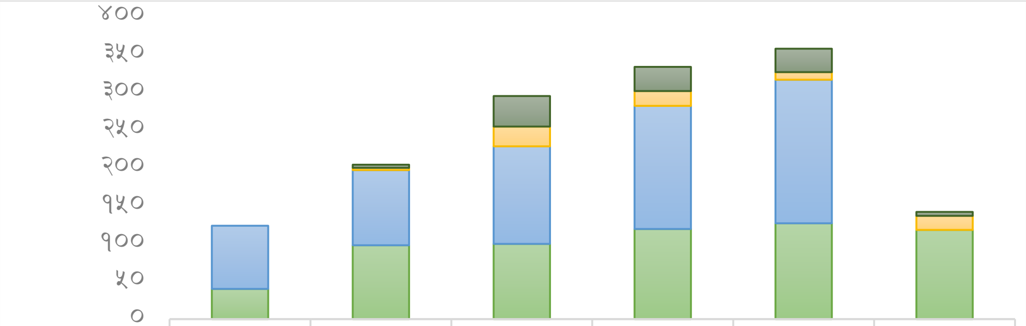

	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
विशेष	०.००	४.१३	४०.३८	३१.९७	३०.९९	५.१७
समपूरक	०.००	२.९८	२६.१८	१९.६३	१०.०५	१८.६०
सशर्त	८३.५६	९९.४६	१२९.०४	१६२.८५	१८९.९०	०.००
समानीकरण	४०.००	९७.७६	९९.५७	११९.२९	१२६.८४	११८.०८

स्रोतः- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.१४ गत आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई रु. १९ करोड ८९ लाख हस्तान्तरण गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा रु. २८ करोड ७८ लाख हस्तान्तरण गरिएको छ। चालु आ.व.को फाल्गुन मसान्तसम्म वितरण गरिएको गत आर्थिक वर्षको तुलनामा करिब ४४.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको हो।

तालिका २ (ग) - आर्थिक वर्षको फाल्गुनसम्मको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलनात्मक विवरण (रू. करोडमा)

अनुदान	२०७९.८० फागुन मसान्तसम्म			२०८०.८१ फागुन मसान्तसम्म			२०८१.८२ फागुन मसान्तसम्म		
	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत
समानीकरण	१३२.००	३७.०६	२८.०८	११८.०८	१९.८९	१६.८५	११८.०८	२८.७८	२४.३७
सशर्त	२२२.६५	१.११	०.५०	-	-	-	१२२.०५	-	-
समपूरक	२८.४०	०.२७	०.९५	२८.४०	-	-	२७.२०	-	-
विशेष	४२.८५	०.४५	१.०५	४२.७५	-	-	४०.८०	-	-
जम्मा	४२५.९०	३८.९०	९.१३	१८९.२३	१९.८९	१०.५१	३०८.१३	२८.७८	९.३४

स्रोतः- अर्थ मन्त्रालय/प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

स्थानीय तहको खर्चको अवस्था

२.१५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा स्थित स्थानीय तहको कुल खर्च बजेटको ७२.०३ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा स्थित स्थानीय तहको पुँजीगत खर्च पुँजीगत बजेटको ६०.६ प्रतिशत रहेको भने चालु तर्फ स्थानीय तहले ७९.०१ प्रतिशत खर्च गरेका छन्।

तालिका २ (घ) - प्रदेशगत स्थानीय तहको खर्च अवस्था (रू. करोडमा)

प्रदेशगत स्थानीय तह	बजेट (रु. करोडमा)#				खर्च (रु. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
कोशी	५७८०	३३५६	१२	९१४८	४९५३	२४१६	९	७३७९	८०.६६
मधेश	५३६६	३२७१	४	८६४२	४२४०	१९८४	०	६२२५	७२.०३
बागमती	७२४६	७०१४	२६	१४२८६	५८०५	४२८३	१९	१०१०६	७०.७४
गण्डकी	३७०२	२१८६	१	५८८९	३१४६	१५५४	०	४७००	७९.८१
लुम्बिनी	५०८३	२८५९	६	७९४८	४२८५	२००५	५	६२९५	७९.२
कर्णाली	२८७५	१४५५	२	४३३२	२५०६	१०२६	१	३५३३	८१.५४
सुदूरपश्चिम	३४८२	१४५६	१	४९३९	३०३४	११०८	१	४१४३	८३.८७
जम्मा	३३५३४	२१५९८	५१	५५१८३	२७९६८	१४३७६	३५	४२३७९	७६.८

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२ अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार। #अन्तिम कायम बजेट

२.१६ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ७५३ वटा स्थानीय तहको कुल खर्च आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फाल्गुन मसान्तसम्म रु. १ खर्ब ९३ अर्ब ६१ करोड पुगेको छ। मुलुकका सबै स्थानीय तहहरुको कुल खर्च मध्ये मधेश प्रदेश भित्रका १३६ स्थानीय तहहरूको खर्च रकम रु. ३० अर्ब ४४ करोड ६० लाख अर्थात १५.७३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २ (ङ) - आ.व. २०८१/०८२ को फागुन मसान्तसम्म मधेश प्रदेशका स्थानीय तहको खर्चको विवरण (रकम रू. करोडमा)

विवरण	मधेश प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	७५३ स्थानीय तह	खर्च प्रतिशत
चालु खर्च	२,३५२.६	१४,७६९.५	१५.९३
पुजीगत खर्च	६९१.८	४,५६३.७	१५.१६
वितीय व्यवस्था	०.२	२७.६	०.७२

विवरण	मधेश प्रदेशमा रहेका स्थानीय तह	७५३ स्थानीय तह	खर्च प्रतिशत
कुल खर्च	३०,४४.६	१९,३६०.८	१५.७३

स्रोत : आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२ अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

प्रदेश सरकारको आय (राजस्व र अन्य आय समेत)

२.१७ नेपालको संविधान, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४, कर तथा गैर कर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५, सालवसाली आर्थिक ऐन लगायतका कानून बमोजिम प्रदेश सरकारले राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS) मार्फत कर तथा गैर कर संकलन गर्दछ।

२.१८ चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को प्रदेश सरकारको बजेटमा समावेश भएको आय अनुमान रु. ४३ अर्ब ८९ करोड २१ लाख रहेकोमा फागुन मसान्तसम्म वार्षिक अनुमानको तुलनामा ५८.५० प्रतिशत अर्थात् जम्मा रु. २५ अर्ब ६७ करोड ६६ लाख आय प्राप्त भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१, २०७९/८०, २०७८/७९, २०७७/७८, २०७६/७७ र २०७५/७६ मा बजेटमा समावेश भएको प्रदेश सरकारको आय अनुमानको तुलनामा क्रमशः ८७.९३ प्रतिशत, ९६.९९ प्रतिशत, १११.०९ प्रतिशत, १०१.२१ प्रतिशत, ६९.८३ प्रतिशत र ८१.५८ प्रतिशत राजस्व/आय प्राप्त भएको थियो।

चार्ट २ (ञ) - मधेश प्रदेशको आय अनुमान र प्राप्तिको विवरण (रकम रू. करोडमा)

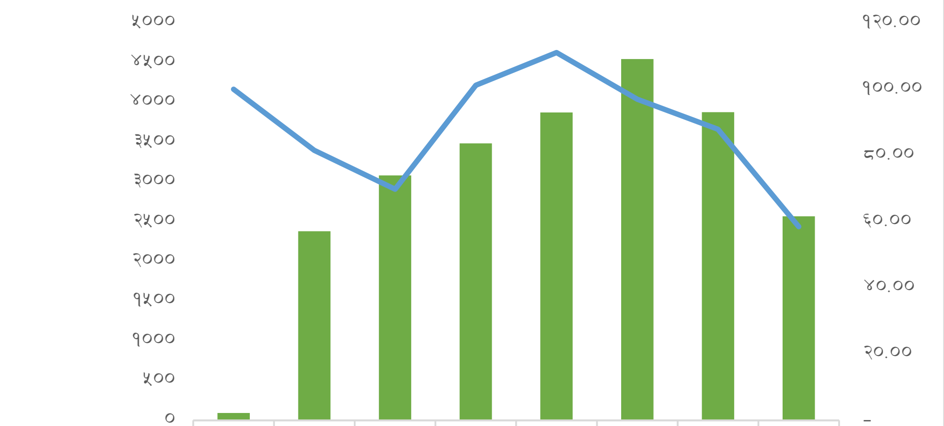

	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
जम्मा प्राप्ति	९३.१०	२,३८०.१०	३,०८२.५७	३,४८५.९३	३,८७५.८५	४,५४६.८६	३,८७९.०४	२,५६७.६६
संकलित प्रतिशत	१००.००	८१.५८	६९.८३	१०१.२१	१११.०९	९६.९९	८७.९३	५८.५०

*फाल्गुन सम्म

** कुल प्राप्तिमा आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्दात समेत रहेको।

स्रोतः महालेखा परीक्षकको कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदन/ प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयको वित्तीय प्रतिवेदन।

२.१९ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सञ्चित कोषमा रु. २५ अर्ब ६७ करोड आय संकलन/प्राप्त भएको छ। सो आयमा कर राजस्व, गैर कर राजस्व, वित्तीय हस्तान्तरण, नगद मौज्दात र बेरुजू निकासा तथा अनुदान फिर्ताको हिस्सा क्रमशः ३४.३० प्रतिशत, २.७७ प्रतिशत, १९.५४ प्रतिशत, ४३.१३ प्रतिशत र ०.२६ प्रतिशत रहेको छ। मधेश प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नगद मौज्दात समेतको कुल सरकारी आय आर्थिक वर्ष २०७९/८० को तुलनामा १४.६८ प्रतिशतले कमी भई रु.३८ अर्ब ७९ करोड पुगेको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नगद मौज्दात समेतको कुल सरकारी आय आर्थिक बर्ष २०७८/७९ को तुलनामा १७.३१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.४५ अर्ब ४६ करोड पुगेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा आयमा ११.१८ प्रतिशतले बढेर रु.३८ अर्ब ७५ रहेको थियो।

तालिका २ (च) - मधेश प्रदेशको आय विवरण (रकम रू. करोडमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
कर राजस्व	७९०.४०	७०४.१९	९५९.१९	१,१६६.४४	१,२८०.३६	१,३७७.११	८८०.७०
गैरकर राजस्व	५१.०३	१७१.९०	११८.६१	११२.८३	३३१.०७	११५.५८	७१.१५
वित्तीय हस्तान्तरण	१,४९६.४६	१,४९२.६६	१,४४३.२८	१,५१०.१४	१,४८३.०९	१,०९७.१८	५०१.७९
नगद मौज्दात	४०.८६	६९१.२२	९६३.२८	१,०५८.९८	१,४२४.८८	१,२५८.०६	१,१०७.४५
बेरुजु, निकासा फिर्ता र अनुदान फिर्ता	१.३५	२२.६०	१.५७	२७.४६	२७.४६	३१.११	६.५६
ऋण लागानी/फिर्ता	-	-	-	-	-	-	
कुल सरकारी आय	२,३८०.१०	३,०८२.५७	३,४८५.९३	३,८७५.८५	४,५४६.८६	३,८७९.०४	२,५६७.६५

*फाल्गुन सम्म

स्रोतः महालेखा परीक्षकको कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदन/ प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयको वित्तीय प्रतिवेदन।

२.२० आ.व. २०७५/७६ देखि २०८१/८२ को फाल्गुन मसान्त सम्ममा सबैभन्दा धेरै राजस्व योगदान धनुषा र पर्सा जिल्लाका रहेको छन्। प्रदेश राजधानी र प्रमुख भन्सार बिन्दु साथै औद्योगिक क्षेत्र समेत भएकोले यी जिल्लाहरूबाट अधिक राजश्व संकलन भएको हो।

तालिका २ (छ) - मधेश प्रदेशका जिल्लाहरूबाट प्रदेशको कुल राजस्वमा भएको योगदान (रकम रू. करोडमा)

जिल्ला	२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२*	
	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
सप्तरी	१.५१	०.१७	३.५	०.१४	९.२६	०.३६	९.१	०.३	२३.५७	०.८	१६.६७	०.६४	९.७९	०.६७
सिराहा	३६.१२	४.१६	३२.१६	१.३	५३.७४	२.०९	५९.६४	१.९७	५१.०१	१.७४	५३.२३	२.०३	३०.९७	२.१२
धनुषा	६७९.५	७८.१७	२,२६२	९१.४३	२,४४८	९५.०९	२,७३८	९०.२१	२,६४८.९४	९०.१४	२,३०७.४	८८.०४	१,२६६.१	८६.७१
महोत्तरी	५.२८	०.६१	१६.४६	०.६७	२३.७९	०.९२	२९.४४	०.९७	३६.९६	१.२६	३४.६२	१.३२	१७.२७	१.१८
सर्लाही	६.६३	०.७६	१५.६६	०.६३	८.०३	०.३१	१७.२३	०.५७	८.८७	०.३	१५.९४	०.६१	८.४८	०.५८
रौतहट	२.९४	०.३४	३.३४	०.१४	७.३६	०.२९	८.२५	०.२७	१२.७१	०.४३	१६.४१	०.६३	६.८७	०.४७
बारा	१०.२८	१.१८	१६.८९	०.६८	१४.६७	०.५७	७.२	०.२४	१५.०८	०.५१	११.१२	०.४२	१०.२५	०.७०
पर्सा	१२७	१४.६१	१२४.१	५.०२	९.४८	०.३७	१६६.३	५.४८	१४१.६७	४.८२	१६५.४२	६.३१	११०.४८	७.५७
जम्मा	८६९.२	१००.००	२,४७४	१००.००	२,५७५	१००.००	३,०३५	१००.००	२,९३८.८१	१००.००	२,६२०.८	१००.००	१,४६०.२	१००.००

*फाल्गुन सम्म

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

आन्तरिक राजस्व र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त आय

२.२१ चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आन्तरिक राजस्व र राजस्व बाँडफाँटबाट जम्मा रु. २२ अर्ब ६७ करोड संकलन हुने अनुमान गरिएको छ। उक्त अनुमानित राजस्व प्राप्तिका स्रोतहरु क्रमशः संघीय तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट, प्रदेश सरकारको आन्तरिक स्रोत, अन्य राजस्व र अनुदान फिर्ता रहेका छन्। चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म उक्त स्रोतहरुबाट कुल रु. ९ अर्ब ५८ करोड अर्थात् लक्ष्यको तुलनामा ४२.२७ प्रतिशत राजस्व प्राप्त भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्म संकलन भएको राजस्वमा बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्त शुल्क, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर र सवारी साधन करको लक्ष्यको तुलनामा प्राप्ति क्रमशः ५३.८५ प्रतिशत, ३६.७९ प्रतिशत, १७.१२ प्रतिशत र ५७.२६ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा कुल राजस्व अनुमानको तुलनामा ८५.८० प्रतिशत संकलन भएको थियो।

तालिका २ (ज) - मधेश प्रदेश सरकारको राजस्वको अनुमान र प्राप्तिको अवस्था (करोडमा)

राजस्वको प्रकार	आ.व. २०७७/७८			आ.व. २०७८/७९			आ.व. २०७९/८०			आ.व. २०८०/८१			आ.व. २०८१/८२ फागुनसम्म		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
मू.अ.कर	७३३.१९	६४८.७१	८८.४८	९५८.८९	७६७.८१	८०.०७	८४४.३९	६१०.६३	७२.३२	८२८.००	७२५.३८	८७.६१	९१०.००	४९०.०४	५३.८५
अन्त शुल्क	२१९.००	२३०.७३	१०५.३६	०.००	२४८.६७	-	३१७.१९	२४३.२०	७६.६७	३१०.१९	२३९.७२	७७.२८	४५०.००	१६५.५४	३६.७९
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	८१.००	७९.७५	९८.४५	५०.००	१४९.९६	२९९.९२	१०५.००	१८७.११	१७८.२०	१७१.८४	१६२.४०	९४.५१	३५०.००	५९.९२	१७.१२
सवारी साधन कर	११०.००	१७२.०४	१५६.४०	११०.००	२१०.६८	१९१.५२	१९७.४८	२००.९३	१०१.७५	१२६.००	२३८.००	१८८.८९	२८०.००	१६०.३२	५७.२६
वन रोयल्टी	१.८०	८.१३	४५१.७१	१५.००	७.५६	५०.४०	०.००	८.३४		५.००	११.६२	२३२.४०	१५.००	४.८९	३२.६०
अन्य राजश्व	७९.३०	३१.२१	३९.३६	९९.९१	११२.८४	११२.९४	१२०.८०	११८.८७	९८.४१	३३३.७९	११५.५९	३४.६३	१९७.२०	७१.१५	३६.०८
अनुदान/निकाशा फिर्ता र बेरुजु	०.००	८६.७०	-	३०.००	२७.४७	९१.५८	१८.०८	८६.६५	४७९.१४	१.१९	३१.१०	२६२३.५९	६५.०७	६.५६	१०.०८
कुल राजस्व (नगद मौज्दात र अनुदान बाहेक)	१,२२४.२९	१,२५७.२७	१०२.६९	१,२६३.८०	१,५२४.९९	१२०.६७	१,६०२.९४	१,४५५.७३	९०.८२	१,७७६.००	१,५२३.८१	८५.८०	२,२६७.२७	९५८.४२	४२.२७

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.२२ मधेश प्रदेश सरकारको नगद मौज्दातको प्रवृत्ति हेर्दा प्रदेश स्थापनाकाल अर्थात् आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि आर्थिक वर्ष २०७८/७९ सम्ममा मौज्दात रकममा वृद्धि भएको तथा आर्थिक वर्ष २०७९/८० पछि सञ्चित कोषमा नगद मौज्दात घटेको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फाल्गनु मसान्तसम्म रु. ११ अर्ब ०७ करोड नगद मौज्दात रहेको देखिन्छ।

चार्ट २ (ट) - मधेश प्रदेश सरकारको नगदको अवस्था (रू. करोडमा)

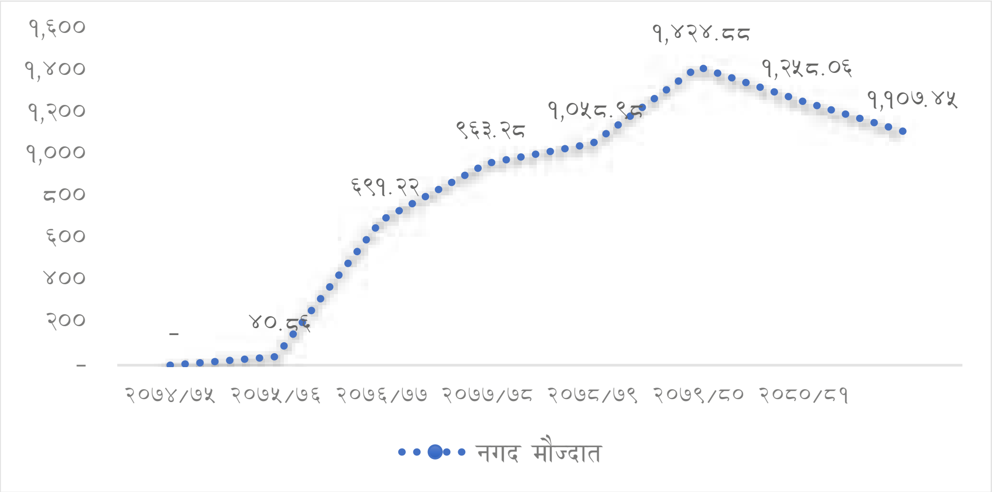

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम। *फाल्गुन सम्म

घर जगगा तथा अन्य रजिष्ट्रेशन शुल्क संकलनको अवस्था

२.२३ घर जग्गा रजिष्ट्रेशन तर्फ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुन मसान्तसम्म रु. ५९ करोड ९२ लाख संकलन भएको छ। जुन वार्षिक अनुमानको १७.१२ प्रतिशत हो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रु. १ अर्ब ६२ करोड ४० लाख संकलन भएको थियो, जुन वार्षिक अनुमानको ९४.५१ प्रतिशत थियो। विश्व आर्थिक मन्दीको चपेटाबाट गुजरिरहेको तथा उच्च व्याजदर समेतको कारण घर जग्गा रजिष्ट्रेशन कारोबारमा कमी आएको कारण चालु आर्थिक वर्ष घर जग्गा रजिष्ट्रेशन कारोबारमा उल्लेख्य गिरावट आएको राजस्व संकलनको अवस्थाबाट देखिएको छ।

चार्ट २ (ठ) - मधेश प्रदेशमा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क प्राप्तिको अवस्था (रू. करोडमा)

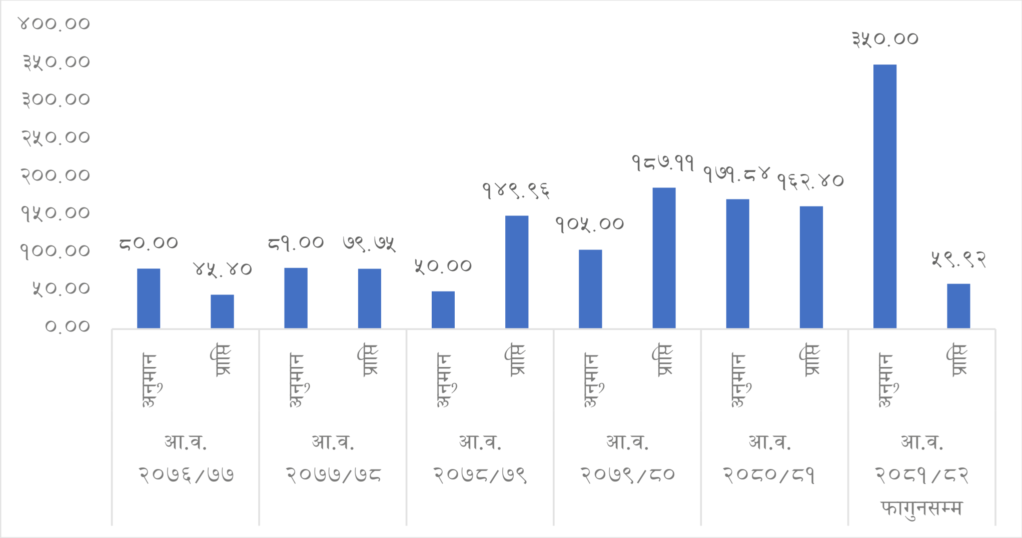

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

सवारी साधन कर बाँडफाँट

२.२४ नेपालको संविधानको अनुसूची-६, प्रदेशको एकल अधिकारको सूचीको क्र.सं. ४ मा सवारी साधन करलाई प्रदेशको अधिकार क्षेत्र भित्र राखिएको छ। प्रदेश विभाज्य कोषमा सवारी साधन कर जम्मा गरी कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम प्रदेश र स्थानीय तहलाई क्रमशः ६० प्रतिशत र ४० प्रतिशत बाँडफाँट हुने गरेको छ।

२.२५ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को फागुन मसान्तसम्म रु. १ अर्ब ६० करोड संकलन भएकोमा प्रदेश सरकारलाई रु. ९६ करोड र प्रदेश भित्रका १३६ स्थानीय तहलाई रु. ६४ करोड बाँडफाँट गरी जम्मा गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा रु. २ अर्ब ३७ करोड संकलन भरइ बाँडफाँट गरिएको थियो। सवारी साधन करको विगतको प्रवृत्ति हेर्दा आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ देखि वृद्धि भइ आर्थिक वर्ष २०७९/०८० कमी भएको देखिन्छ।

तालिका २ (झ) - सवारी साधन कर बाँडफाँटको विवरण (रू. करोडमा)

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
प्रदेश विभाज्य कोष	७५.७८	१७२.०४	२१०.६५	२००.९३	२३७.९९	१६०.३२
प्रदेश राजस्वको अंश	४५.४७	१०३.२२	१२६.३९	१२०.५६	१४२.८०	९६.१९
स्थानीय विभाज्य कोष	३०.३१	६८.८१	८४.२६	८०.३७	९५.२०	६४.१३

*फाल्गुन मसान्तसम्म

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरण

२.२६ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा अनुमान गरिएको रु. १३ अर्ब ४५ करोड ३५ लाख मध्ये रु. १० अर्ब ९७ करोड १८ लाख अर्थात् अनुमानित रकमको ८१.५५ प्रतिशत प्राप्ति भएको छ। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अनुमान गरिएको रु. १९ अर्ब १५ करोड ९ लाख मध्ये रु. १४ अर्ब ८३ करोड ९ लाख अर्थात् अनुमानित रकमको ७७.४४ प्रतिशत प्राप्ति भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा अनुमान गरिएको रु. १३ अर्ब ९० करोड ३४ लाख मध्ये रु. १५ अर्ब १० करोड १४ लाख अर्थात् अनुमानित रकमको १०८.६२ प्रतिशत प्राप्ति भएको थियो। त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र २०७६/७७ मा अनुमानित रकमको क्रमशः १०७.६६ प्रतिशत र ९२.२७ प्रतिशत प्राप्ति भएको थियो।

तालिका २ (ञ) - संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण (रू. करोडमा)

अनुदान प्रकार	२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		२०८१/८२	
	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति
समानीकरण अनुदान	७०८.५९	७०८.५९	७०२.०१	७०२.०१	७३९.३४	७३९.३४	७८१.५८	६८३.८८	७४१.५०	५४९.५३
सशर्त अनुदान	७०९.१५	६९५.७०	५९४.३१	६९७.००	५५७.५२	६७७.३२	१,००६.५१	७०३.९५	४५६.८५	४००.६५
समपूरक अनुदान	५०.००	२३.३७	२.७७	२.७७	३४.६९	३४.६९	७८.००	५८.५०	९८.००	९८.००
विशेष अनुदान	१५०.००	६५.००	४१.५०	४१.५०	५८.७९	५८.७९	४९.००	३६.७६	४९.००	४९.००
जम्मा अनुदान	१,६१७.७४	१,४९२.६६	१,३४०.५९	१,४४३.२८	१,३९०.३४	१,५१०.१४	१,९१५.०९	१,४८३.०९	१,३४५.३५	१,०९७.१८

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.२७ अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण तर्फ चालु आर्थिक वर्षको आय अनुमानमा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. ११ अर्ब ३५ करोड ७० लाख रहेकोमा वार्षिक अनुमानको ४४.१८ प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ र २०७९/८० को फागुन मसान्तसम्म क्रमशः रू. ३ अर्ब ३३ करोड ३९ लाख, र रू. ७ अर्ब २४ करोड ८० लाख प्राप्त भएको थियो।

तालिका २ (ट) - विगत तीन आर्थिक वर्षको फाल्गुनसम्म प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण (रू. करोडमा)

अनुदान प्रकार	२०७९/८० फागुन मसान्तसम्म			२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म			२०८१/८२ फागुन मसान्तसम्म		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
समानीकरण	७८१.५८	३९०.७९	५०.००	७४१.५०	१८५.३७	२५.००	७७९.९२	३८९.९६	५०.००
सशर्त	१,००६.५१	३०२.०१	३०.०१	४५६.८६	१११.२७	२४.३६	३५५.७८	१११.८३	३१.४३

अनुदान प्रकार	२०७९/८० फागुन मसान्तसम्म			२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म			२०८१/८२ फागुन मसान्तसम्म		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
समपूरक	७८.००	१९.५०	२५.००	९८.००	२४.५०	२५.००	-	-	-
विशेष	४९.००	१२.५०	२५.५१	४९.००	१२.२५	२५.००	-	-	-
जम्मा	१,९१५.०९	७२४.८०	३७.८५	१,३४५.३६	३३३.३९	२४.७८	१,१३५.७०	५०१.७९	४४.१८

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.२८ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फाल्गुन मसान्तसम्म कुल रु. ५ अर्ब १ करोड ७९ लाख अनुदान प्राप्त भएकोमा रु. १ अर्ब १३ करोड २७ लाख अर्थात् प्राप्तिको २२.५७ प्रतिशत खर्च भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रु. १० अर्ब ९७ करोड १७ लाख कुल प्राप्ति मध्ये रु. ७ अर्ब ५३ करोड ६८ लाख अर्थात् ६८.६९ प्रतिशत खर्च भएको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८०, २०७८/७९, २०७७/७८, २०७६/७७ र २०७५/७६ मा प्राप्तिको क्रमशः ७३.१३ प्रतिशत, ६१.७९ प्रतिशत, ७१.५६ प्रतिशत, ३९.०१ प्रतिशत र ७०.७९ प्रतिशत खर्च भएको थियो। यसरी खर्चको प्रवृत्ति हेर्दा अनुदान प्राप्तीको अनुपातमा खर्च कम देखिएको छ।

चार्ट २ (ड) - संघीय अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रू. करोडमा)

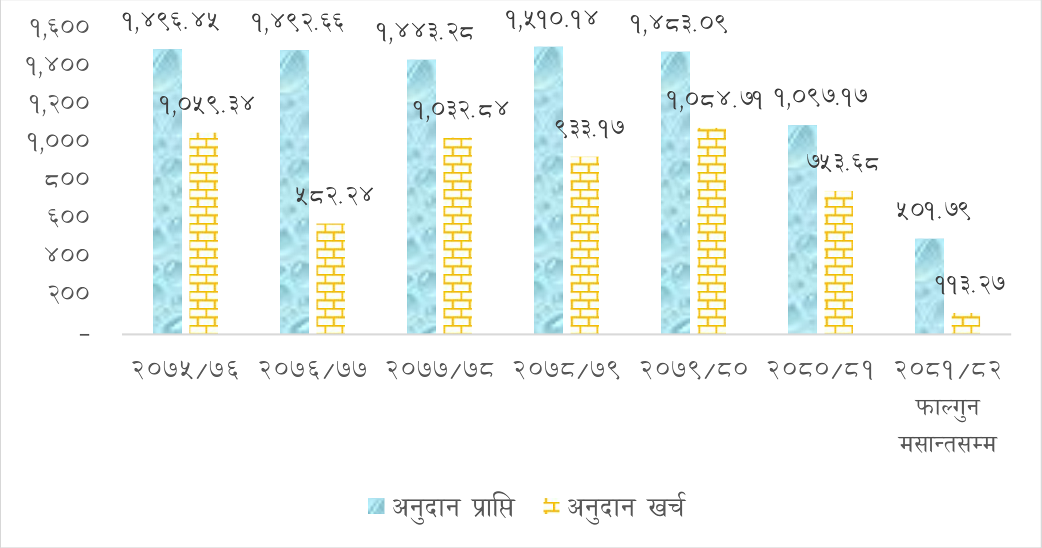

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

२.२९ अन्तर-सरकारी वित्त हस्तान्तरण अन्तर्गत वित्तीय समानीकरण अनुदान बाहेक अन्य अनुदान (सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान) बापत प्राप्त अनुदान रकम सम्बन्धित आर्थिक वर्ष भित्र खर्च नभई बचत भएमा बचत रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गर्नुपर्ने भनी सालबसाली संघीय विनियोजन ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रु. २ अर्ब २० करोड २८ लाख संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गरेको देखिन्छ। यसैगरी आर्थिक वर्षहरू २०७९/८०, २०७८/७९, २०७७/७८, २०७६/७७ र २०७५/७६ मा क्रमशः रु.३ अर्ब ३१ करोड, रु.२ अर्ब ९८ करोड, रु.२ अर्ब ८४, रु.३ अर्ब ५८ करोड र रु.२ अर्ब ८५ करोड बचत रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गरिएको थियो।

चार्ट २ (ढ) - संघीय अनुदान फिर्ताको प्रवृति (रू. करोडमा)

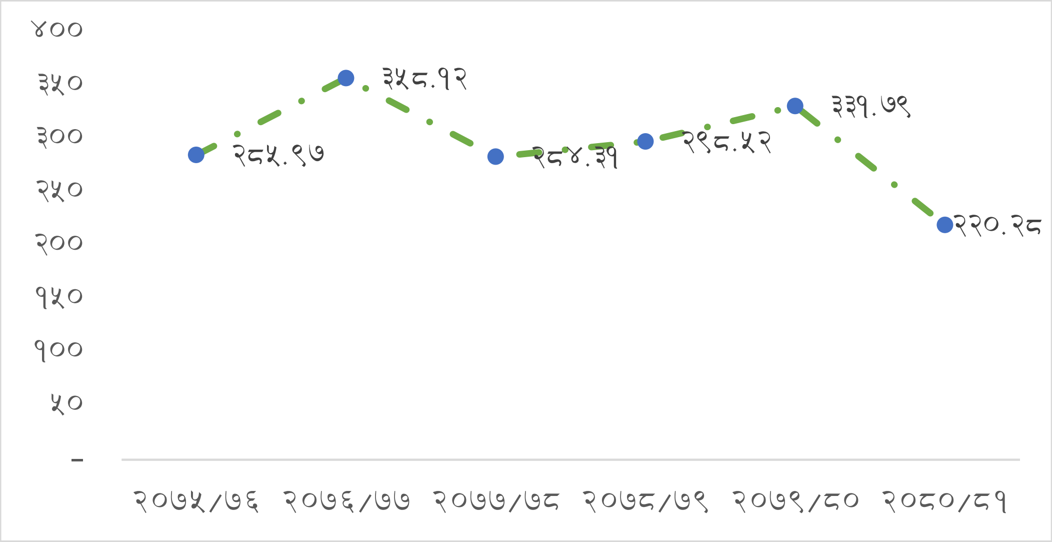

स्रोतः प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

३. वित्तीय क्षेत्र

३.१ वित्तीय क्षेत्रको विकास र विस्तारसँगै बैंकिङ, बीमा तथा पुँजी बजारमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि हुँदै गएको छ। हाल मधेश प्रदेश भित्रका १३६ वटै स्थानीय तहहरुमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको उपस्थिति रहेको छ। बीमा तथा पूँजी बजार क्षेत्रमा समेत क्रमशः बीमक कम्पनी र धितोपत्र दलालहरुको शाखा बिस्तार हुन गई लगानीकर्ताको सहभागिता वृद्धि भएको छ।

३.२ वित्तीय सुदृढीकरणलाई प्राथमिकतामा राखी अवलम्बन गरिएका नीतिगत पहलकदमी प्रयासहरूले गर्दा वित्तीय क्षेत्र विस्तार हुँदै गएको छ। मर्जर तथा प्राप्तिको कारण बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या र शाखा सङ्ख्यामा कमी आएको छ। तथापि मर्जर तथा प्राप्ति पश्चात बैंक शाखा कम भएका स्थानका शाखालाई निरन्तरता दिइएको, विद्युतीय माध्यमबाट हुने कारोबार प्रवर्द्धन गरिएको र वित्तीय साक्षरता तथा ग्राहक हित संरक्षणमा जोड दिइएकोले वित्तीय पहुँचमा सुधार भएको छ। क्युआर कोडमार्फत गरिने भुक्तानीमा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ। विद्युतीय भुक्तानीका अन्य उपकरण मार्फत भएको कारोबारमा समेत बढोत्तरी भएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा बैंकिङ प्रणालीमा तरलता पर्याप्त रहेको र व्याजदर घट्दै गएको छ। आन्तरिक माग कमजोर रहेकोले कर्जा प्रवाह सुस्त रहेको छ। पुँजी बजारमा सामान्य सुधार भएको छ। बीमा क्षेत्रमा गरिएको संस्थागत तथा संरचनागत सुधारका कारण पछिल्लो वर्षमा बीमाको दायरा फराकिलो हुँदै गएको छ।

मधेश प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्था

३.३ २०८१ फागुनसम्म २० वाणिज्य बैंक, १७ विकास बैंक, १७ वित्त कम्पनी, ५२ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक गरी १०७ बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। यसैगरी, वित्तीय प्रणालीमा ३७ बीमा कम्पनी, ३२ हजारभन्दा बढी सहकारी संस्था, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष तथा म्युचुअल फण्ड समेत सञ्चालनमा रहेका छन्।

३.४ २०८१ पौष मसान्तसम्म मधेश प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूका १७६३ शाखा रहेका छन्। गत वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पौष मसान्तसम्म प्रदेश भित्र बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ६ वटा शाखा बढेको देखिन्छ। मधेश प्रदेशको बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा सबैभन्दा धेरै अनुपात लघुवित्त संस्थाको रहेको छ भने दोस्रोमा वाणिज्य बैंकको रहेको छ। समग्रमा मुलुकमा सञ्चालनमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कुल शाखा मध्ये यस प्रदेशमा १५.२७ प्रतिशत शाखा रहेका छन्। प्रदेशको जनसंख्यासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्दा समीक्षा अवधिसम्म प्रति शाखा औसतमा ३,४६८ व्यक्तिहरूमा वित्तीय सेवाको पहुँच पुगेको देखिन्छ।

तालिका ३ (क) - मधेश प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अवस्था

आ.व.	वाणिज्य बैङ्क	विकास बैङ्क	वित्त कम्पनी	लघुवित्त	जम्मा	जनसंख्या -प्रति शाखा)
२०७५/०७६	४२१	९४	२३	६६०	११९८	५१०४
२०७६/०७७	५१४	६९	३१	७९०	१४०४	४३५५
२०७७/०७८	५४९	७९	२५	९५४	१६०७	३८०५
२०७८/०७९	५७२	८४	३८	१०५१	१७४५	३५०४
२०७९/०८०	५७८	८४	४७	१०६२	१७७१	३४५३
२०८०/०८१	५८१	८४	५१	१०४१	१७५७	३४८०
२०८१/०८२*	५८१	८४	५३	१०४५	१७६३	३४६८

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, जनकपुरधाम। *पौष मसान्तसम्म

३.५ २०८१ पौष मसान्तसम्म मधेश प्रदेश भित्रका जिल्लाहरु मध्ये क, ख र ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा धनुषा जिल्लामा सबै भन्दा बढी १०८ वटा र सबै भन्दा कम सप्तरी जिल्लामा ६५ वटा सञ्चालनमा रहेका छन्। गत आ.व २०८० फाल्गुन मसान्तसम्ममा मधेश प्रदेशमा क, ख र ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखाका संख्या जम्मा ७१९ रहेको थियो।

तालिका ३ (ख) - मधेश प्रदेशमा जिल्लागत तहमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संख्या (लघुवित्त बाहेक)

जिल्ला	"क" वर्ग	"ख" वर्ग	"ग" वर्ग	जम्मा
सप्तरी	५६	७	२	६५
सिराहा	८३	१२	३	९८
धनुषा	८७	८	१३	१०८
महोत्तरी	६४	७	१०	८१
सर्लाही	८२	१४	९	१०५
रौतहट	५८	९	३	७०
बारा	८१	१३	६	१००
पर्सा	७०	१४	७	९१
जम्मा	५८१	८४	५३	७१८

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, जनकपुरधाम। *पौष मसान्तसम्म

३.६ मधेश प्रदेशमा २०८१ पुस मसान्तसम्म बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको सेवा विस्तार तर्फ नविन प्रविधिमा आधारित एटिएम मेशीन १ हजार ३५ वटा सञ्चालनमा रहेका छन् भने १२ लाख ३३ हजार ३ सय ६५ डेविट कार्ड, ७९ हजार ३ सय ९५ क्रेडिट कार्ड र ४ हजार ३ प्रिपेड कार्ड जारी भएको छ। साथै, मोवाईल बैंकिङ प्रयोगकर्ता र इन्टरनेट बैंकिङ प्रयोगकर्ताहरु क्रमशः २६ लाख ५२ हजार ३ सय ४८ जना र १ लाख ६९ हजार ६ सय ५६ जना रहेका छन्। गत आर्थिक वर्षहरुको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको पुस मसान्तसम्म यस्तो सेवा प्रवाहमा उल्लेख्य विस्तार भएको छ।

तालिका ३ (ग) - मधेश प्रदेशमा बैंकिङ सेवा विस्तार विवरण

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
एटिएम संख्या	३५७	३८६	४०२	४०२	५०१	१,०३५
डेबिट कार्ड संख्या	६,९९,३४१	८,५०,४५०	१०,६५,५७३	१,०८०,१९५	१,२१८,९२२	१,२३३,३६५
क्रेडिट कार्ड संख्या	७,५५२	९,२१७	१,३२०५	१७,७८७	२०,९३२	७९,३९५
प्रिपेड कार्ड संख्या	११८१	५९३	६८७	१,२४४	३,०७०	४,००३
मोबाइल बैंकिङ ग्राहक संख्या	१,११२,१७४	१,४०१,८४९	१,८३६,४१४	१,३०९,८३९	२,५०९,१८७	२,६५२,३४८
इन्टरनेट बैंकिङ ग्राहक संख्या	६४,६६९	८३,६१३	१,१७,३१९	८०,४४६	१४२,१००	१६९,६५६
क्यू.आर मार्चेन्ट					८५,३१८	९०,९६०
पी.ओ.एस					१,३७६	१,५७३

*पुस मसान्तसम्म

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, जनकपुरधाम।

३.७ मधेश प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले २०८१ पुस मसान्तसम्म निक्षेपकर्तावाट चल्ती, बचत, मुद्दती लगायतका अन्य खातामा कुल रु. ३ खर्व ५३ अर्ब ४२ करोड निक्षेप संकलन गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को समीक्षा अवधिसम्म करिब १३.१६ प्रतिशतले निक्षेप परिचालनमा वृद्धि भएको छ। साथै सोही अवधिसम्म टर्म लोन, ओभरड्राफ्ट लोन, डिमाण्ड लोन, ट्रष्ट लोन, मार्जिन लोन लगायतका अन्य कर्जा कुल रु. ४ खर्व ८८ अर्ब ३९ करोड प्रवाह गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को पुस मसान्तसम्म कर्जा लगानी तर्फ करिब १२ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ।

तालिका ३ (घ) - मधेश प्रदेशमा निक्षेप संकलन (रकम रू. करोडमा)

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०७९/८० पुस मसान्तसम्म	२०८०/८१ पुस मसान्तसम्म	२०८१/८२ पुस मसान्तसम्म
निक्षेप संकलन	१९,०७६	२४,८५१	२५,९५८	२९,६४६	३३,९४५	२६,१५१	३१,२३१	३५,३४२
कर्जा प्रवाह	२८,४९५	३६,८५४	४२,५३७	४६,०२१	४७,८५३	४५,२९८	४३,५३८	४८,८३९

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, जनकपुरधाम। *पुस मसान्तसम्म

३.८ मधेश प्रदेशका क, ख र ग वर्गको वित्तीय संस्थाहरूबाट आ.व. २०८१/८२ को पुस मसान्तसम्म कुल लगानीको सबभन्दा बढी ३०.८५ प्रतिशत खुद्रा तथा थोक क्षेत्रमा लगानी भएको छ भने, सबभन्दा कम विधुत, ग्यास र पानीको क्षेत्रमा ०.१२ प्रतिशत लगानी भएको देखिन्छ। त्यस्तै, आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जम्मा ४ खर्व ७८ अर्ब ५३ करोड विभिन्न क्षेत्रमा कर्जा प्रवाह भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पुस मसान्तसम्ममा सो कर्जा २.०६ प्रतिशतले वृद्धि भइ ४ खर्व ८८ अर्ब ३८ करोड भएको छ।

तालिका ३ (ङ) - मधेश प्रदेशका क, ख र ग वर्गका वित्तीय संस्थाहरूबाट विभिन्न क्षेत्रमा भएको कर्जा लगानी विवरण (रकम रु. करोडमा)

क्र.सं.	क्षेत्र	२०८०/८१		२०८१/८२*	
		रकम रु. करोडमा	प्रतिशत	रकम रु. करोडमा	प्रतिशत
१	Agriculture and Forest Related	५,५५५.९२	११.३५	५,५४३.९	११.६१
२	Fishery Related	९३५.८६	१.८८	९१८.८१	१.९६
३	Mining Related	१५२.८९	०.२०	९६.४९	०.३२
४	Agriculture, Forestry & Beverage Production Related	४,२११.१७	७.७३	३,७७३.८६	८.८०
५	Non Food Production Related	६,५४२.१६	१५.१०	७,३७७.०३	१३.६७
६	Construction	६९१.५६	१.३९	६८०.६०	१.४५
७	Electricity, Gas and Water	५६.३३	०.१४	६८.००	०.१२
८	Metal Products, Machinery & Electronic Equipment & Assemblage	५३३.०७	१.०६	५१७.२८	१.११

क्र. सं.	क्षेत्र	२०८०/८१		२०८१/८२*	
		रकम रु. करोडमा	प्रतिशत	रकम रु. करोडमा	प्रतिशत
९	Transport, Communication and Public Utilities	४९२.११	०.८७	४२६.८३	१.०३
१०	Wholesaler & Retailer	१४,७६५.०१	३०.७४	१५,०११.११	३०.८५
११	Finance and Insurance	४६४.१९	१.३०	६३६.६५	०.९७
१२	Real estate	१,३११.८७	२.६८	१,३०६.७०	२.७४
१३	Tourism	६५६.६१	१.५१	७३९.०७	१.३७
१४	Other Services	२५६.३३	०.५६	२७३.७९	०.५४
१५	Health care and Other Social Work	५५९.३४	०.९४	४५९.१३	१.१७
१६	Education	५६३.३३	१.२१	५९३.०७	१.१८
१७	Consumption Loans	७,०९६.०७	१५.३५	७,४९४.७५	१४.८३
१८	Others	३,००९.८९	५.९८	२९२१.५१	६.२९
	जम्मा	४७,८५३.७९	१००	४८,८३८.६६	१००.००

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, जनकपुरधाम।　　　　　*पुस मसान्तसम्म

तालिका ३ (च) - मधेश प्रदेशमा जिल्लागत कर्जा लगानी विवरण (रकम रु. करोडमा)

जिल्ला	२०८०/८१	२०८१/८२*
बारा	४,५७४.३२	४,४५२.३२
धनुषा	६,७४९.८९	७,००७.२०
महोत्तरी	३,६८१.३३	३,७७७.१९
पर्सा	१७,१०५.६०	१७,७५६.५८
रौतहट	३,४३८.४४	३,४८६.६५
सप्तरी	२,४०५.७४	२,४६१.७६
सर्लाही	४,७९२.५३	४,७३३.०४
सिराहा	५,१०५.९५	५,१६३.९१
जम्मा	४७,८५३.७९	४८,८३८.६६

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, जनकपुरधाम।　　　　　*पुस मसान्तसम्म

मधेशमा लघुवित्तको अवस्था

३.९ नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्याङ्क अनुसार, मधेश प्रदेशका आठ जिल्लाहरूमा २०८१ पुस मसान्तमा १०४५ शाखाहरू संचालनमा रहेको छ। समग्रमा २०८१ पुस मसान्तसम्ममा नेपालको करिब २०.७३ प्रतिशत लघुवित्त शाखाहरू मधेश प्रदेशमा छन् भने मधेश प्रदेशका जिल्ला मध्ये आनुपातिक रूपमा करिब १४.३५ प्रतिशत लघुवित्तको शाखाहरू बारा जिल्लामा रहेको देखिन्छ।

तालिका ३ (छ) - मधेश प्रदेशका जिल्लाहरूमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शाखाहरूको विवरण

जिल्लाको नाम	आ.व.२०७८/७९ को अन्त्यमा रहेका शाखा संख्या	आ.व.२०७९/८० को अन्त्यमा रहेका शाखा संख्या	२०८० चैत मसान्तमा रहेका शाखा संख्या	२०८१ चैत मसान्तमा रहेका शाखा संख्या
ससरी	१२८	१३१	१३०	१३०
सिराहा	१३४	१३७	१३७	१३३
धनुषा	१४५	१४६	१४७	१४२
महोत्तरी	१४०	१४३	१४१	१३९
सर्लाही	१३३	१३७	१३६	१३६
रौतहट	१०७	१०९	१०९	१०८
बारा	१४७	१४९	१५०	१५०
पर्सा	१०५	१०९	१०८	१०७
मधेश प्रदेशका ८ जिल्लाहरूमा रहेको जम्मा शाखा संख्या	१०३९	१०६१	१०५८	१०४५
देशभरि रहेको लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको शाखा संख्या	५०६२	५१५१	५१२६	५०३९

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, जनकपुरधाम।

साना किसानका लागि कृषि कर्जा तथा कार्यक्रम

३.१० आर्थिक वर्ष २०८१ फागुन मसान्त सम्ममा साना किसान विकास लघुवित्त संस्था मधेश प्रदेशका जम्मा १३६ वटा स्थानीय तहमध्ये ९३ वटा स्थानीय तहमा कार्यक्षेत्र विस्तार भएको छ।

तालिका ३ (ज) - साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.सँग साझेदार संस्थाहरूको कार्यक्षेत्र

प्रदेश	महानगरपालिका		उपमहानगरपालिका		नगरपालिका		गाउँपालिका		जम्मा	
	सङ्ख्या	कार्यक्षेत्र सङ्ख्या	सङ्ख्या	कार्यक्षेत्र सङ्ख्या	सङ्ख्या	कार्यक्षेत्र सङ्ख्या	सङ्ख्या	कार्यक्षेत्र सङ्ख्या	जम्मा पालिका सङ्ख्या	जम्मा कार्यक्षेत्र सङ्ख्या
कोशी	१	१	२	२	४६	४२	८८	६३	१३७	१०८
मधेश	१	१	३	३	७३	५७	५९	३२	१३६	९३
बागमती	३	२	१	१	४१	३४	७४	७०	११९	१०७
गण्डकी	१	१	०	०	२६	२२	५८	४१	८५	६४
लुम्बिनी	०	०	४	४	३२	२८	७३	५७	१०९	८९
कर्णाली	०	०	०	०	२५	२१	५४	२४	७९	४५
सुदूरपश्चिम	०	०	१	१	३३	२१	५४	१८	८८	४०
जम्मा	६	५	११	११	२७६	२२५	४६०	३०५	७५३	५४६

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, नेपाल सरकार, २०८१/८२।

सहकारी तथ्याङ्क

३.११ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ पौष मसान्तसम्ममा नेपालमा ३२ हजार ९ सय ६५ सहकारी संस्था कार्यरत रहेको देखिन्छ भने कुल सदस्य संख्या १ करोड ९ लाख ५ हजार १ सय ९२ रहेको छ। यसैगरी सहकारी संस्थाको कुल शेयर पुँजी १ खर्ब ४३ अर्ब २९ करोड रहेको छ भने वचत परिचालन ११ खर्ब २५ अर्ब २८ करोड देखिन्छ। जसबाट कुल ऋण लगानी करिब ९ खर्ब २३ अर्ब ४७ करोड गरिएको छ। सहकारी संस्थाबाट नेपालभरिमा प्रत्यक्ष रोजगारी प्राप्त गर्नेको संख्या ९० हजार २ सय ६५ पुगेको छ। गत आ.वको तुलनामा चालु आ.बको पौष मसान्तसम्ममा सहकारी संस्थाको संख्यामा समान्य बढत देखिएको छ। साथै सहकारी संस्थाको समन्वय नेपाल सरकारको लागि चुनौती देखिएको छ।

३.१२ मधेश प्रदेशका १३६ वटा स्थानीय तहमा उत्पादक, उपभोक्ता, वित्तीय, बहुउद्देशीय, र सेवाको क्षेत्र गरी कुल सहकारी संख्या ८१९ वटा संस्था कार्यरत रहेको देखिन्छ भने कुल सदस्य संख्या ९९ हजार ८ सय ४६ रहेको छ। मधेश प्रदेशमा सहकारी संस्थाको कुल शेयर पुँजी करिब १ अर्ब ७१ करोड ५९ लाख रहेको छ भने बचत दायित्व १५ अर्ब २४ करोड ५१ लाख रहेको देखिन्छ। जसबाट कुल लगानी करिब १६ अर्ब ०४ करोड ५ लाख गरिएको छ। मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा बढी सहकारी संस्था भएको जिल्ला सर्लाही रहेको छ भने सबैभन्दा कम

सहकारी संस्था भएको जिल्ला महोत्तरी रहेको छ। यस प्रदेशमा समस्याग्रस्त सहकारी संस्था नभएको देखिन्छ। प्रदेश नियमन भित्रका रहेका सहकारीहरू मध्ये COPOMIS मा ५६४ वटा सहकारीहरू रहेका छन्।

तालिका ३ (झ) - मधेश प्रदेशमा सहकारी संस्थाको विवरण

क्र.स.	विवरण	संख्या
१	मधेश प्रदेशमा जम्मा सहकारीको संख्या	८१९
२	सबै भन्दा बढी सहकारी संस्था भएको जिल्ला	सर्लाही (२०७)
३	सबै भन्दा कम सहकारी संस्था भएको जिल्ला	महोत्तरी (४०)
४	महिला सदस्यको संख्या	३९,४८४
५	पुरुष सदस्यको संख्या	६०,३६२
६	जम्मा सदस्यको संख्या	९९,८४६
७	सहकारी संस्थाको कुल शेयर पूँजी (रकम रु. करोडमा)	१७१.५९
८	सहकारी संस्थाको जम्मा बचत दायित्व (रकम रु. करोडमा)	१,५२४.५१
९	सहकारी संस्थाको जम्मा ऋण लगानी रकम (रकम रु. करोडमा)	१,६०४.०५
१०	समस्याग्रस्त सहकारी संस्थाको संख्या	-

स्रोत : सहकारी रजिष्ट्रार कार्यालय, मधेश प्रदेश २०८१ चैत्र मसान्तसम्म

तालिका ३ (ञ) - मधेस प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकार भित्रका सहकारीको जिल्लागत विवरण

क्र.स.	जिल्ला	सहकारी संख्या
१	पर्सा	९६
२	बारा	११६
३	रौतहट	८६
४	सर्लाही	२०७
५	महोत्तरी	४०
६	धनुषा	५८
७	सिराहा	१२१
८	सप्तरी	९५
जम्मा		८१९

स्रोत : सहकारी रजिष्ट्रार कार्यालय, मधेश प्रदेश।

तालिका ३ (ट) - प्रदेश नियमन भित्रका सहकारीको प्रकार COPOMIS अनुसारको विवरण

प्रदेश नियमन भित्रका सहकारीको प्रकार COPOMIS अनुसार	सहकारी संख्या
बचत तथा ऋण	२५४
कृषि	१४७
बहुउदेश्यीय	७३
अन्य	३४
साना किसान सहकारी/कृषि	१६
दुग्ध सहकारी	१३
उपभोक्ता सहकारी	१२
संचार सहकारी	५
उखु सहकारी	४
पशुपालन सहकारी	३
श्रमिक सहकारी	२
मत्स्य सहकारी	१
जम्मा	५६४

स्रोत : सहकारी रजिष्ट्रार कार्यालय, मधेश प्रदेश।

बीमा क्षेत्र

३.१३ २०८१ फागुन मसान्तसम्म नेपालमा सरकारी लगानीको ३, स्वदेशी लगानीको २९, विदेशी लगानीको ३ र संयुक्त लगानीको २ गरी जम्मा ३७ बीमा कम्पनीले जीवन, निर्जीवन, लघुबीमा र पुर्नबीमा सम्बन्धी काम गरिरहेका छन्। सो मध्ये निर्जीवन बीमा सम्वन्धी १४ कम्पनीले कार्य गरेका छन् भने जीवन बीमा, लघुबीमा र पुर्नबीमाको क्षेत्रमा क्रमशः १४, ७ र २ कम्पनीले काम गर्दै आएका छन्।

३.१४ २०८१ फाल्गुन मसान्तसम्म मधेश प्रदेशमा जीवन बिमातर्फ २२६, निर्जीवन बीमातर्फ १३४ र लघुबीमक २६ गरी जम्मा ३८६ बीमक कार्यालयहरू संचालनमा रहेका छन्। समीक्षा अविधिसम्ममा नेपालभरी संचालनमा रहेको कुल बीमकको शाखा कार्यालयहरूको १२.९० प्रतिशत मधेश प्रदेशमा अवस्थित रहेको छ। विगतमा बीमा कम्पनीहरूको मर्जरले गर्दा गएको आर्थिक वर्षहरूमा बीमकको शाखा कार्यालयहरूको संख्यामा कमी भई हाल पुनः बृद्धि भएको देखिन्छ।

चार्ट ३ (क) - मधेश प्रदेशमा बीमकको शाखा कार्यालय संख्या

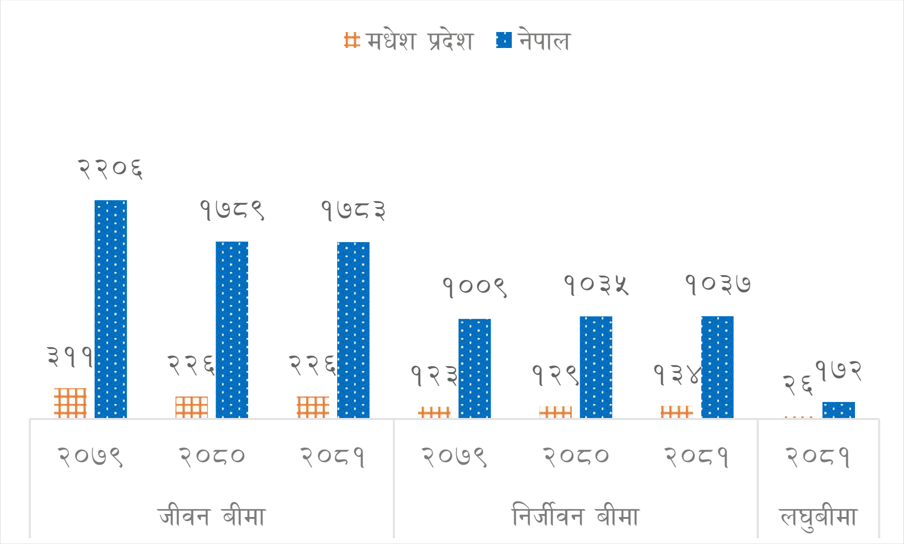

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार। *फाल्गुन मसान्तसम्म

३.१५ २०८१ फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा जीवन बीमा व्यवसायतर्फ कुल सक्रिय रहेको बीमालेख संख्या ६ लाख १० हजार २ सय ५९ र निर्जीवन बीमा व्यवसायतर्फ जारी बीमालेख संख्या २ लाख २१ हजार ९ सय ९ गरी जम्मा ८ लाख ३२ हजार १ सय ६८ रहेको र उक्त जीवन र निर्जीवन बीमालेखहरूबाट क्रमशः रु. ९ अर्ब ८३ करोड र रु. १ अर्ब ९१ करोड गरी जम्मा रु. ११ अर्ब ७४ करोड बीमा शुल्क संकलन गरेको छ। यसरी प्रदेशगत रुपमा कुल जीवन र निर्जीवन बीमा शुल्क आर्जनमा मधेश प्रदेशको अंश क्रमशः ८.९८ प्रतिशत र ६.६७ प्रतिशत रहेको छ भने गत आ.व.को फाल्गुनसम्मको अवधिसम्मको कुल जीवन र निर्जीवन बीमा शुल्क आर्जनको तुलनामा क्रमशः १२.३४ प्रतिशत र ९.१४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

तालिका ३ (ठ) - मधेश प्रदेशमा बीमालेख र बीमा शुल्क संकलनको अवस्था

विवरण	२०७९ फाल्गुन मसान्त सम्म	२०८० फाल्गुन मसान्त सम्म	२०८१ फाल्गुन मसान्त सम्म
जीवन			
सक्रिय रहेका कुल बीमालेख संख्या	१,१२०,२०४	५६७,३२४	६१०,२५९
सक्रिय रहेका कुल बीमालेख संख्यामा प्रदेशको हिस्सा %	८.००	४.११	४.२९
बीमा शुल्क आर्जन (रु. करोडमा)	८५७	८७५	९८३

विवरण	२०७९ फाल्गुन मसान्त सम्म	२०८० फाल्गुन मसान्त सम्म	२०८१ फाल्गुन मसान्त सम्म
कुल बीमा शुल्क आर्जनमा प्रदेशको हिस्सा %	९.१५	८.९०	८.९८
निर्जीवन			
जारी बीमालेख संख्या	१६०,९२२	१९६,४९३	२२१,९०९
जारी बीमालेख संख्यामा प्रदेशको हिस्सा %	८.५८	१०.०१	१०.७०
बीमा शुल्क आर्जन (रु. करोडमा)	१६५	१७५	१९१
कुल बीमा शुल्क आर्जनमा प्रदेशको हिस्सा %	६.३७	६.७०	६.६७
कुल बीमा शुल्क आर्जन (रु. करोडमा)	१,०२२	१,०५०	१,१७४
कुल बीमा शुल्क आर्जनको हिस्सा %	८.५४	८.४१	८.५०

स्रोतः नेपाल बिमा प्राधिकरणको मासिक प्रतिवेदनहरू, २०७९,२०८० र २०८१।

३.१६ २०८१ फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा जीवन बीमा व्यवसायतर्फ सबैभन्दा बढी रुपान्तरित सावधिक जीवन बीमावाट रु. २ अर्ब ९८ करोड ३३ लाख ४ हजार अर्थात् ३१ प्रतिशत र सबैभन्दा कम वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमाबाट ०.०१ प्रतिशत बीमा शुल्क आर्जन भएको छ। साथै जीवन बीमा व्यवसायतर्फ कुल सक्रिय रहेका बीमालेख संख्या मध्ये सबैभन्दा बढी सावधिक जीवन बीमाको हिस्सा करिब २७ प्रतिशत र सबैभन्दा कम वैदेशिक रोजगार म्यादि जीवन बीमाको हिस्सा ०.०५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ३ (ख) - मधेश प्रदेशमा २०८१ फाल्गुन महिनासम्मको सक्रिय रहेका कुल बीमालेखको विवरण

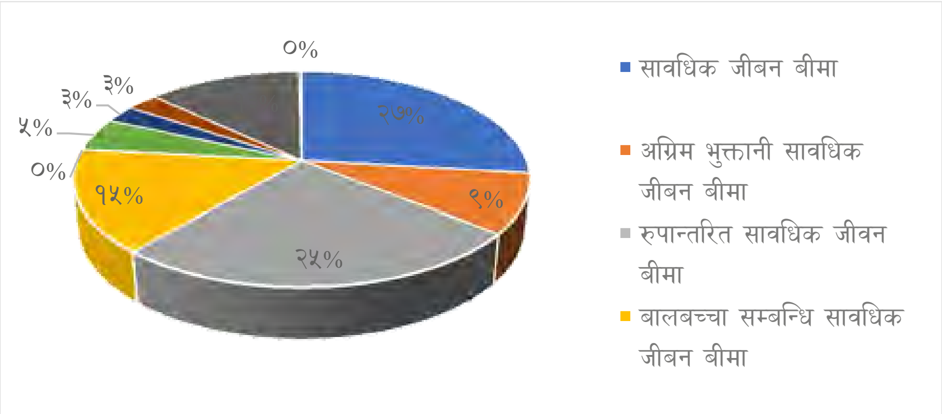

स्रोतः नेपाल बिमा प्राधिकरणको मासिक प्रतिवेदन फालगुन, २०८१।

चार्ट ३ (ग) - मधेश प्रदेशमा २०८१ फाल्गुन महिनासम्मको बीमा शुल्क आर्जनको विवरण

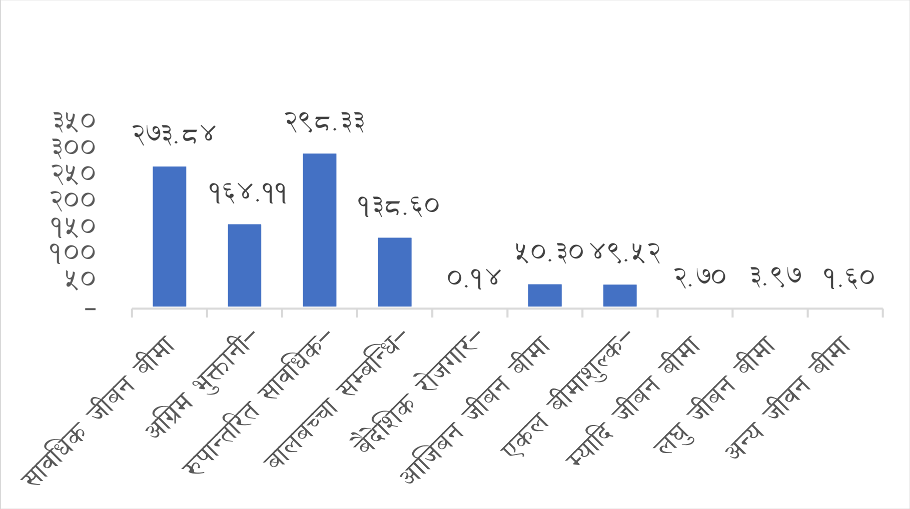

स्रोतः नेपाल बिमा प्राधिकरणको मासिक प्रतिवेदन फाल्गुन, २०८१।

३.१७ २०८१ फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा निर्जीवन बीमा व्यवसायतर्फ सबैभन्दा सम्पति बीमाबाट रु. ७४ करोड ८९ लाख अर्थात ३९.२३ प्रतिशत र सबैभन्दा कम हवाई विमा बाट शून्य प्रतिशत बीमा शुल्क आर्जन भएको छ। साथै, निर्जीवन बीमा व्यवसायतर्फ कुल सक्रिय रहेका बीमालेख मध्ये सबैभन्दा बढी मोटर/सवारी साधन बीमामा ३९.९६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम हवाई बीमामा शून्य प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३ (ङ) - २०८१ फाल्गुन महिनासम्म निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको जारी गरेको रहेका बीमालेख संख्याको विवरण (मधेश प्रदेश)

बीमालेखका प्रकार	बीमाशुल्क आर्जन (रु. करोडमा)	प्रतिशत	कुल सक्रिय रहेका बीमालेख संख्या	प्रतिशत
सम्पति	७४.८९	३९.२३%	३१,०८२	१४.०१%
समुन्द्रिक	१५.७९	८.२७%	७३,०६५	३२.९३%
हवाई	०	०.००%	०	०.००%
मोटर	६५.८५	३४.५०%	८८,६७५	३९.९६%
इन्जिनियरिङ्ग तथा ठेक्का जोखिम	१२.३३	६.४६%	१,२३३	०.५६%
विविध	६.०८	३.१९%	५,१३१	२.३१%

बीमालेखका प्रकार	बीमाशुल्क आर्जन (रु. करोडमा)	प्रतिशत	कुल सक्रिय रहेका बीमालेख संख्या	प्रतिशत
कृषि तथा बाली	११.६१	६.०८%	७,३८४	३.३३%
लघु निर्जीबन बीमा	४.३४	२.२७%	१५,३३९	६.९१%
जम्मा	१९०.८९	१००.००%	२२१,९०९	१००.००%

स्रोतः नेपाल बिमा प्राधिकरणको मासिक प्रतिवेदन फाल्गुन, २०८१।

धितोपत्र बजार

३.१८ २०८१ फागुन मसान्तसम्म नेपालमा दलाल व्यवसायीको संख्या १०९ रहेको छ, भने मधेश प्रदेशमा धितोपत्र दलाल व्यवसायी संख्या १३ अर्थात नेपालको कुल दलाल व्यवसायी संख्याको ११.९२ प्रतिशत रहेका छन्। यसैगरी नेपालमा मर्चेन्ट बैंकरको संख्या १५ रहेका छन् भने मधेश प्रदेशमा मर्चेन्ट बैंकरको संख्या १ रहेको छ। जुन नेपालको कुल मार्चेन्ट बैंकरको संख्याको ६.६७ प्रतिशत हुन्छ।

३.१९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा धितोपत्र दलाल व्यवसायीको संख्या १२ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा धितोपत्र व्यवसायीको संख्या वृद्धि भई १३ पुगेको छन्। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७६/७६ देखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फाल्गुन मसान्तसम्म मर्चेन्ट बैंकरको संख्या यथावत रहेको देखिन्छ।

तालिका ३ (ढ) - मधेश प्रदेशभित्र धितोपत्र दलाल व्यवसायी, मर्चेन्ट बैंकर र सूचिकृत कम्पनी

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२ फागुन मसान्तसम्म
धितोपत्र दलाल व्यवसायी	४	४	४	१२	१२	१३
मर्चेन्ट बैंकर	१	१	१	१	१	१

स्रोतः नेपाल धितोपत्र बोर्ड।

३.२० नेपालमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागितामा वृद्धि भएको छ। २०८० असार मसान्तसम्ममा डिम्याट खाता (हितग्राही खाता) को संख्या ५८ लाख २१ हजार रहेकोमा २०८१ असार मसान्तको अन्त्यसम्ममा करिब ९.८ प्रतिशतले वृद्धि भई ६३ लाख ९५ हजार पुगेको छ, जुन कुल जनसंख्याको करिब २१.९ प्रतिशत हो। यसैगरी २०८० असारको अन्त्यसम्म करिब ४८ लाख २६ हजार मेरो सेयर खाताको संख्या रहेकोमा समीक्षा वर्षमा समेत करिब ११.२ प्रतिशतले वृद्धि भई ५३ लाख ६९ हजार पुगेको छ।

३.२१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा धितोपत्रको दोस्रो बजारमा कारोबार गर्न आवश्यक कारोबार खाता (TMS Account) को संख्यामा वृद्धि भएको छ। २०८० असारको अन्त्यसम्ममा धितोपत्रको दोस्रो बजारमा अनलाइन कारोबारका लागि करिब १७ लाख ६३ हजार भन्दा बढीले युजर आई डि लिएकोमा समीक्षा वर्षमा उक्त संख्या करिब २८.१ प्रतिशतले वृद्धि भई २२ लाख ५८ हजार पुगेका छन्। यसैगरी धितोपत्रको दोस्रो बजारका कुल लगानीकर्ताको संख्या २०८० असार मसान्तसम्म ३२ लाख ८३ हजार ९०६ रहेकोमा २०८१ असार मसान्तमा १५.२ प्रतिशतले वृद्धि भई ३७ लाख ८२ हजार पुगेको छ। यसमध्ये करिब २१ लाख लगानीकर्ताहरू मात्र धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबारमा सक्रिय रहेको देखिन्छ।

३.२२ यस प्रदेशमा आ.व. २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्ममा जम्मा रु. १९ खर्व २६ अर्व ३७ करोड ७० लाख रकमको धितोपत्र कारोबार भएको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा जम्मा रू. ५ खर्व ४७ अर्व ८७ करोड २ लाखको कारोबार भएको थियो। चालु आ.ब को फागुन मसान्तसम्मको कारोवार रकम गत वर्षको सोही अवधिको भन्दा जम्मा १३ खर्व ७८ अर्व ५० करोड ६८ लाख बृद्धि भएको अर्थात् २५१.६० प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

तालिका ३ (ण) - मधेश प्रदेशमा धितोपत्र कारोबार रकम (रू. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष					फागुन मसान्तसम्म	
	२०७६।७७	२०७७।७८	२०७८।७९	२०७९।८०	२०८०।८१	२०७९/८०*	२०८०/८१*
मधेश	२२१४.१	२००५१.९३	१३८१४.६६	६७०२.२४	९७६४.८२४	५४७८७.०२२	१९२६३७.७
सातैवटै प्रदेशको जम्मा	३०००७.९	२९०८८८.८	२४०४२०.२७	९३४२५.३९	१४६९३६.९	८३१५६३.८६	२९३१३३३.९२

स्रोतः नेपाल धितोपत्र बोर्ड। *फागुन मसान्तसम्म

३.२३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ असार मसान्तसम्ममा मधेश प्रदेशमा डिम्याट खाताको संख्या जम्मा ७ लाख १६ हजार १ सय ३५ अर्थात् नेपालको कुल डिम्याट खाता संख्याको ११.२० प्रतिशत रहेको छ, जुन मधेश प्रदेशको कुल जनसंख्याको ११.७१ प्रतिशत हो।

३.२४ आ.व. २०८०/८१ अन्त्यमा नेप्से सूचकांक ६.८ प्रतिशतले वृद्धि भई २२४०.४१ विन्दु कायम गरेको छ। गत आ.व को अन्त्यमा यो सूचक २०९७.१ विन्दु रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेप्से सूचकांक सबैभन्दा उच्च असार ३० मा २२५७.६ विन्दु पुगेको थियो भने सबैभन्दा कम कार्तिक १९ मा १८२६.२४ विन्दुमा पुगेको थियो। त्यसैगरी नेप्से फ्लोट सूचकांकतर्फ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा करिब ५.३ प्रतिशतले वृद्धि भई १५२.६२ बिन्दुमा पुगेको छ। उक्त सुचकांक गत वर्षको अन्त्यमा १४४.९७ बिन्दुमा रहेको थियो।

४. कृषि र वन

४.१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को असार मसान्त सम्ममा मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि उपज (खाद्य तथा अन्य बाली, तरकारी तथा बागवानी, फलफूल र मसला) ले ढाकेको भू—क्षेत्रफलमा ४.०२ प्रतिशतले वृद्धि भरइ १० लाख ४४ हजार ७ सय ४५ हेक्टर पुगेको छ। समग्रमा मधेश प्रदेशमा खाद्य तथा अन्य बाली, तरकारी तथा बागवानी, फलफूल र मसला ढाकेका क्षेत्रफल क्रमशः ८३ प्रतिशत, ९ प्रतिशत, ६ प्रतिशत र २ प्रतिशत रहेका छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा उक्त भू-क्षेत्रफलमा ०.७८ प्रतिशतले घटी १० लाख ४ हजार ४ सय १५ हेक्टर पुगेको थियो।

४.२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को असार मसान्त सम्ममा खाद्य तथा अन्य बाली तर्फ समीक्षा अवधिमा समग्र खाद्य तथा अन्य बाली अन्तर्गत धान, मकै, गहुँ, जौ, कोदो, फापर, आलु, उखु, भटमास, सुर्ती, सनपाट, दलहन, तेलहन आदि बालीले ओगटेको भू-भागमा ५.२१ प्रतिशतले वृद्धि भई ८ लाख ६८ हजार ३ सय ९० हेक्टर पुगेको छ। तरकारी तथा बागवानी तर्फ सो वर्षमा तरकारी तथा बागवानीले ढाकेको भू-क्षेत्रमा १.७० प्रतिशतले कमी आई ९७ हजार १ सय ५१ हेक्टर पुगेको छ।

४.३ तरकारी तथा बागवानीले ढाकेको भू- क्षेत्रफल महोत्तरी जिल्लामा सबैभन्दा बढी २१ हजार हेक्टर अर्थात् मधेश प्रदेशमा तरकारी तथा बागवानीले ढाकेको कुल क्षेत्रफलको २१.६२ प्रतिशत र पर्सा जिल्लामा सबैभन्दा कम ४ हजार ४ सय ७५ हेक्टर अर्थात् मधेश प्रदेशमा तरकारी तथा बागवानीले ढाकेको कुल क्षेत्रफलको ४.६० प्रतिशत रहेको छ।

४.४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को असार मसान्त सम्ममा फलफूल तथा मसला बालीले ढाकेको भू-क्षेत्रफलमा ४.३४ प्रतिशतले कमी आई ६३ हजार ४ सय १४ हेक्टर कायम भएको छ।

४.५ मसला (अदुवा, बेसार आदि) ले ढाकेको क्षेत्रफलमा १३.३६ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ।

तालिका ४ (क) - मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि बालीले ढाकेको भू-क्षेत्र (हेक्टरमा)

बालीको नाम	आ.व.२०७८/७९	आ.व.२०७९/८०	आ.व.२०८०/८१
खाद्य तथा अन्य बाली	८४३,७४१.००	८२५,३६१.७७	८६८,३९०.७९
तरकारी तथा बागवानी	८९,२६७.००	९८,८३५.००	९७,१५१.००
फलफूल	६५,७००.५०	६६,२८९.००	६३,४१४.००

बालीको नाम	आ.व.२०७८/७९	आ.व.२०७९/८०	आ.व.२०८०/८१
मसला/अन्य	१३,५९६.००	१३,९२९.५०	१५,७९०.००
जम्मा	१,०१२,३०४.५०	१,००४,४१५.२७	१,०४४,७४५.७९

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

चार्ट ४ (क) - आ.व.२०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि बालीले ढाकेको भू-क्षेत्र (प्रतिशतमा)

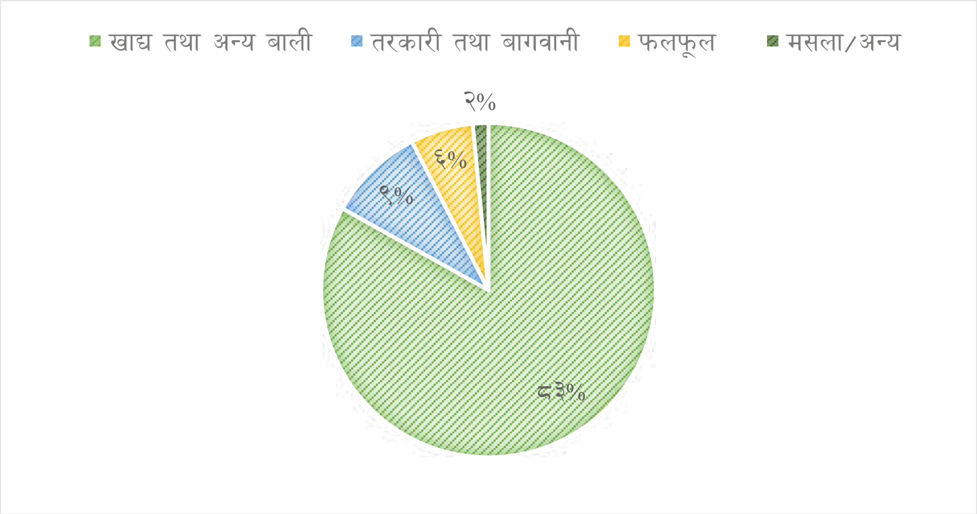

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०७९/८०, नेपाल राष्ट्र बैंक।

तालिका ४ (ख) - मधेश प्रदेशमा तरकारी तथा बागवानीले ढाकेको भू-क्षेत्र (हेक्टरमा)

क्र.स	जिल्ला	आ.व २०७९।८०	आ.व २०८०।०८१	आ.व २०८०।०८१ (हिस्सा प्रतिशत)
१	सप्तरी	११०००	११२००	११.५३
२	सिराहा	११८४५	११९१०	१२.१६
३	धनुषा	८६३०	८६५०	८.९०
४	महोत्तरी	२३०००	२१०००	२१.६२
५	सर्लाही	१७३२०	१७३५०	१७.८६
६	रौतहट	१०८००	१०७१६	११.०३
७	बारा	११७९०	११८५०	१२.१९
८	पर्सा	४४५०	४४७५	४.६०
	जम्मा	९८८३५	९७१५१	१००

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

कृषि उत्पादन

४.६ आर्थिक वर्ष २०८०/८१मा मधेश प्रदेशको समग्र कृषि बालीहरू (खाद्य तथा अन्य बाली, तरकारी तथा बागवानी, फलफूल र मसला)को कुल उत्पादनमा ०.३१ प्रतिशतले ह्रास आई ५९ लाख ९४ हजार ३ सय २८ मे.टन पुगेको छ। आ.व. २०७९/८० मा समग्र कृषि बालीहरू (खाद्य तथा अन्य बाली, तरकारी तथा बागवानी, फलफूल र मसला)को कुल उत्पादन ६० लाख १२ हजार ७ सय ९९ मे.टन रहेको थियो।

चार्ट ४ (ख) - मधेश प्रदेशमा प्रमुख कृषि बालीको उत्पादन (मे. टनमा)

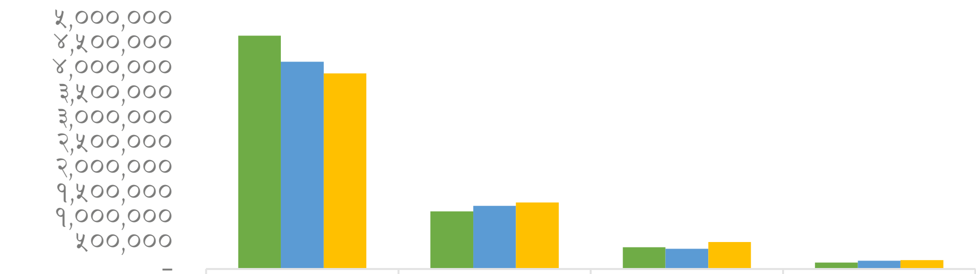

	खाद्य तथा अन्य बाली	तरकारी	फलफूल	मसला/अन्य
आ.व.२०७८/७९	४६९५८०५	१,१५७,४७४	४३४,९७८	१३२,००९
आ.व.२०७९/८०	४१७१९३५	१,२७१,८५५	४०४,७२७	१६४,२८३
आ.व.२०८०/८१	३९३५७८८	१,३३६,७३४	५४४,१८१	१७७,६२६

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

४.७ आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा खाद्य तथा अन्य बालीको उत्पादनमा सबैभन्दा बढी सर्लाही जिल्लाको हिस्सा २२.०६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम धनुषा जिल्लाको हिस्सा ७.५३ प्रतिशत रहेको छ। तरकारी तथा बागवानीतर्फ सबैभन्दा बढी महोत्तरी जिल्लाको हिस्सा २३.९४ प्रतिशत र सबैभन्दा कम पर्सा जिल्लाको हिस्सा ५.५२ प्रतिशत रहेको छ। फलफूल तथा मसलातर्फ सबैभन्दा बढी सप्तरी जिल्लाको हिस्सा २६.७२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४ (ग) - मधेश प्रदेशको विभिन्न जिल्लामा कृषि बालिको उत्पादन (मे.टनमा)

क्र. सं.	जिल्ला	आ.व. २०८०।८१					
		खाद्य तथा अन्य बाली	हिस्सा %	तरकारी तथा बागबानी	हिस्सा %	फलफूल तथा मसला	हिस्सा %
१	सप्तरी	३२५९८५	८.२८	१३४४००	१०.०५	२०३३२५	२६.७२

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०८०।८१					
		खाद्य तथा अन्य बाली	हिस्सा %	तरकारी तथा बागबानी	हिस्सा %	फलफूल तथा मसला	हिस्सा %
२	सिराहा	४६००३८	११.६९	१२०५००	९.०१	१४५४४०	१९.११
३	धनुषा	२९६२५४	७.५३	१०३८००	७.७६	४८३८३	६.३६
४	महोत्तरी	४४४४८३	११.२९	३२००००	२३.९४	६१४६०	८.०८
५	सर्लाही	८६८१२०	२२.०६	२६०२५०	१९.४७	११९७००	१५.७३
६	रौतहट	३७९२८३	९.६४	१४७६१६	११.०४	८३४८०	१०.९७
७	बारा	६८०७५८	१७.३०	१७६६३०	१३.१९	९१०२१	११.९६
८	पर्सा	४८१०७९	१२.२२	७३८३८	५.५२	८१७८	१.०७

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

पशुपन्छी, माछा तथा वनजन्य उत्पादन

४.८ मधेश प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा मधेश प्रदेशमा दूधको उत्पादन १.९३ प्रतिशतले वृद्धि भई ६ लाख ५४ हजार १ सय २३ लिटर, मासुको उत्पादन २.४६ प्रतिशतले वृद्धि भई १ लाख ४२ हजार ९ सय ५५ मेट्रिक टन, अण्डाको उत्पादन २.८५ प्रतिशतले वृद्धि भई १० करोड ६९ लाख ९६ हजार गोटा र ऊन उत्पादनमा १ प्रतिशतले वृद्धि भई १ हजार ८ सय २१ के.जी. उत्पादन भएको छ भने छालाको उत्पादनमा १.९० प्रतिशतले कमी आई ७६ हजार ८ सय ४८ वर्ग मिटर उत्पादन भएको छ। माछा उत्पादनमा ५.०४ प्रतिशतले वृद्धि भई ४५ हजार ५ सय ७१ वर्ग मे.टन उत्पादन भएको छ।

तालिका ४ (घ) - मधेश प्रदेशमा प्रमुख पशुपंछी, माछा तथा वनजन्य उत्पादनको अवस्था

विवरण	एकाइ	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०७९/८०मा भएको प्रतिशत परिवर्तन	२०८०/८१मा भएको प्रतिशत परिवर्तन
दूध	**हजार लिटर**	**६३१,१३१**	**६४१,७३३**	**६५४,१२३**	**१.६८**	**१.९३**
मासु	**मे.टन**	**१३७,६३६**	**१३९,५१८**	**१४२,९५५**	**१.३७**	**२.४६**
भैसी-राँगो	मे.टन	४७,६८४.६०	४७,७१०.२३	४८,६६०.००	०.०५	१.९९
खसी-बोका-भेंडा	मे.टन	५१,०६९.०२	५२,३२०.९१	५३,८१०.००	२.४५	२.८५
सुंगुर-बंगुर	मे.टन	९,३७४.२२	९,४८७.०३	९,७५१.००	१.२०	२.७८

विवरण	एकाइ	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०७९/८०मा भएको प्रतिशत परिवर्तन	२०८०/८१मा भएको प्रतिशत परिवर्तन
कुखुरा-हाँस	मे.टन	२९,५०८.१०	३०,०००.३२	३०,७३४.००	१.६७	२.४५
अण्डा	**हजार गोटा**	**१०२,१११.८४**	**१०४,०३३.९४**	**१०६,९९६.००**	**१.८८**	**२.८५**
कुखुरा	हजार गोटा	८८,८८८.०४	९०,३२६.९४	९२,७४४.००	१.६२	२.६८
हाँस	हजार गोटा	१३,२२३.८०	१३,७०७.००	१४,२५२.००	३.६५	३.९८
ऊन उत्पादन	के.जी.	१,७८८.५०	१,८०३.५१	१,८२१.५०	०.८४	१.००
छाला उत्पादन	व.मि.	८०,८५७.२२	७८,३३५.२७	७६,८४८.९९	-३.१२	-१.९०
माछापालनः	**मे.टन**	**४१,२१४.८७**	**४३,३८५.८४**	**४५,५७१.००**	**५.२७**	**५.०४**
माछा उत्पादन	मे.टन	४१,२१४.८७	४३,३८५.८४	४५,५७१.००	५.२७	५.०४

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

४.९ मधेश प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल दुध उत्पादन मध्ये सिराहा जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा बढी २०.४४ प्रतिशत रहेको छ भने धनुषा जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा कम ६.५६ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी, सोही आर्थिक वर्षमा कुल मासु उत्पादन मध्ये पर्सा जिल्लामा सबैभन्दा बढी र धनुषा जिल्लामा हसबैभन्दा कम रहेको छ। कुल अण्डा उत्पादन मध्ये सप्तरी जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा बढी ३३.६० प्रतिशत रहेको छ भने धनुषा जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा कम २.६३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४ (ङ) - मधेश प्रदेशको पशुपंक्षीजन्य उत्पादन

जिल्ला	दुध (लि. हजारमा)		मासु (मे. टनमा)		अण्डा (गोटा हजारमा)	
	आ.व २०७९।८०	आ.व २०८०।८१	आ.व २०७९।८०	आ.व २०८०।८१	आ.व २०७९।८०	आ.व २०८०।८१
सप्तरी	५०,११६	५१,२०९	११,३३७	११,५३१	३४,९८५	३५,९३३
सिराहा	१२९,९२५	१३३,७२५	१३,८०३	१४,४८०	८,८१८	८,९४१
धनुषा	४१,०८७	४२,८९१	४,७५८	४,८३७	२,६२४	२,८१७
महोत्तरी	८१,४२३	८१,५१९	१९,४४५	१९,४६९	९०,००४	९,०७१
सर्लाही	८४,९७२	८७,५२१	२२,१५०	२३,२९५	८,५८३	८,८६६
रौतहट	५२,२९४	५३,२०४	१५,९७९	१६,४७९	५,०३६	५,२६३

जिल्ला	दुध (लि. हजारमा)		मासु (मे. टनमा)		अण्डा (गोटा हजारमा)	
	आ.व २०७९।८०	आ.व २०८०।८१	आ.व २०७९।८०	आ.व २०८०।८१	आ.व २०७९।८०	आ.व २०८०।८१
बारा	७९,२१३	८०,१२४	१३,७३७	१३,९७०	१९,७७९	२०,९००
पर्सा	१२२,७०३	१२३,९३०	३८,३०९	३८,८८४	१५,२०५	११,७३४

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

४.१० आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सबैभन्दा बढी माछा उत्पादन बारा जिल्लामा भएको देखिन्छ। मधेश प्रदेशमा भएको कुल माछा उत्पादनमा बारा जिल्लामा भएको माछा उत्पादनको हिस्सा सबैभन्दा बढी २२.४३ प्रतिशत र पर्सा जिल्लामा भएको माछा उत्पादनको हिस्सा सबैभन्दा कम ७.९९ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका ४ (च) - मधेश प्रदेशको माछा उत्पादन (मे.टन)

जिल्ला	आ.व २०७९।०८०	आ.व २०८०।०८१
सप्तरी	३४००	३७००
सिराहा	३७८८	४३५६
धनुषा	६२९५	६३४३
महोत्तरी	५७०७	५७८९
सर्लाही	६१५८	६६४०
रौटहट	४९५५	५०७९
बारा	९५४६	१०२२०
पर्सा	३५३७	३६४४
जम्मा	४३३८६	४५५७१

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

वन क्षेत्र

४.११ २०८१ असारसम्म वन क्षेत्रले ६१ लाख ६७ हजार ७ सय ६६ हेक्टर र झाडी-बुट्यान क्षेत्रले ५ लाख ३५ हजार १ सय ७९ हेक्टर भू-भाग ओगटेको थियो। जसमध्ये कुल भू-भागको ४१.६९ प्रतिशत वन र ३.६२ प्रतिशत झाडी तथा बुट्यान क्षेत्र गरी कुल वन क्षेत्र ४५.३१ प्रतिशत रहेको थियो। नेपालमा प्रति व्यक्ति ०.२ हेक्टर वन क्षेत्र पर्दछ। नेपालको भू-धरातलीय आधारमा सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र चुरे क्षेत्रमा ७३.६८ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम वन क्षेत्र उच्च हिमालमा ३.४१ प्रतिशत रहेको छ।

४.१२ मधेश प्रदेशमा वनले ढाकेको क्षेत्रफल २,३७,६३६ हेक्टर रहेको छ भने अन्य काठ तथा बुट्यानले ढाकेको क्षेत्रफल ११,६२४ हेक्टर रहेको छ। देशको कुल वन बुट्यानले ढाकेको क्षेत्रको आधारमा मधेश प्रदेशमा ३.७२ प्रतिशत वन बुट्यानको क्षेत्रफल रहेको छ। मधेश प्रदेशको भुगोलको २५.८० प्रतिशत वनले ढाकेको क्षेत्र रहेको छ।

४.१३ मधेश प्रदेशमा रहेको १३६ पालिका मध्ये ४७ पालिकाहरूमा वन क्षेत्र रहेका छन्।

तालिका ४ (छ) - मधेश प्रदेशको ८ वटा जिल्ला स्थित पालिकाहरु र वन क्षेत्रको संख्यात्मक विवरण

क्र.स	जिल्ला	जम्मा पालिका संख्या (वटा)	वन क्षेत्र रहेको पालिका संख्या (वटा)
१	सप्तरी	१८	८
२	सिराहा	१७	११
३	धनुषा	१८	४
४	महोत्तरी	१५	२
५	सर्लाही	२०	७
६	रौतहट	१८	५
७	बारा	१६	३
८	पर्सा	१४	७
	जम्मा	१३६	४७

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, मधेश प्रदेश।

४.१४ मधेश प्रदेशमा रहेको सामुदायिक वन, साझेदारी वन, कबुलियती वन,धार्मिक वन, चक्ला वन, वन संरक्षण क्षेत्र, वन अतिक्रमण क्षेत्र, निजी वन, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्र र सार्वजनिक कृषि वन गरी १७४३ वटा रहेका छ भने सो क्षेत्रले ३ लाख ६७ हजार ४ सय ५५ हेक्टर क्षेत्रफल समेटेको छ।

तालिका ४ (ज) - मधेश प्रदेशमा रहेको बन जंगलको प्रकार र जिल्लागत संख्यात्मक विवरण

विवरण	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
सामुदायिक वन	१३४	११२	४०	७६	८३	४३	४१	४	५३३
साझेदारी वन	०	०	१	३	३	३	४	३	१७
कबुलियती वन	०	०	२५	५	१९	०	०	०	४९

विवरण	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
धार्मिक वन	०	१	०	१	२	४	०	४	१२
सरकारद्धारा व्यवस्थित वन									०
चक्ला वन	०	०	०	०	०	१	०	०	१
सागरनाथ वन क्षेत्र	०	०	०					०	०
वन संरक्षण क्षेत्र	०	०	१	०	०	०	०	०	१
वन अतिक्रमण क्षेत्र									०
निजी वन	८८	१०२	२१०	६२	९१	७२	२३१	१६८	१०२४
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्र	१	०	०	०	०	०	०	१	२
सार्वजनिक कृषि वन		०	१०४	०	०	०	०	०	१०४

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, मधेश प्रदेश।

तालिका ४ (झ) - मधेश प्रदेशमा रहेको बन जंगलको प्रकार र तिनको क्षेत्रफलको विवरण (क्षेत्रफल हेक्टरमा)

विवरण	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	जम्मा
सामुदायिक वन	१४,११०.३०	१५,३८०.६७	८,८५६.४५	७,९४५.००	१३,७९०.९०	७,५६५.५४	१०,१८७.७६	७,५१०.००	८५,३४६.६२
साझेदारी वन	-	-	२,१९०.७३	४,४३९.७०	५,४९३.५४	११,९२७.९७	१०,६८२.७९	११,४०९.१४	४६,१४३.८७
कबुलियती वन	-	-	१५४.०२	१९.२४	६४.१४	-	-	-	२३७.४०
धार्मिक वन	-	७.९२	-	२१.५०	६.०६	६२.७२	-	-	९८.२०
सरकारद्धारा व्यवस्थित वन	३.९५	११,३२६.२२	१५,१४५.४०	३,२४५.७६	३,५४७.५६	५,३८४.६६	१०,३२०.७९	-	४८,९७४.३४
चक्ला वन	-	-	-	-	-	१,०५२.९२	-	-	१,०५२.९२
सागरनाथ वन क्षेत्र	-	-	-	६,२४५.००	६,६६९.१५	२५२.००	-	-	१३,१६६.१५
वन संरक्षण क्षेत्र	-	-	३६०.००	-	-	-	-	१३४.३२	४९४.३२
वन अतिक्रमण क्षेत्र	७.२५	९९३.१४	८७२.००	३२९.८०	१५४.७८	३,१९०.५२	०.३४	११०.८१	५,६५८.६४
निजी वन	४३.६०	७५.८०	१४४.४९	३२.००	४५.५५	४१.३७	१८७.१५	६५,५३७.४०	६६,१०७.३६
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्र	७,०१४.५०	-	-	-	-	-	१५,९९१.००	७७,१२३.००	१००,१२८.५०
सार्वजनिक कृषि वन	-	-	४७.६०	-	-	-	-		४७.६०

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, मधेश प्रदेश।

५. गरिबी निवारण, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा

गरिबी निवारण तथा रोजगारी

५.१ संघीय सरकारले अवलम्बन गरेको नीतिगत व्यवस्था र वि.सं. २०८७ सम्म गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसङ्ख्या ५ प्रतिशत र वि.सं. २१०० सम्म शुन्यमा झार्ने राष्ट्रिय लक्ष्य अनुरूप मधेश प्रदेश सरकारले गरिबी निवारण लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ।

५.२ "तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम" अन्तर्गत २०८१ असारसम्म विपन्न दलित गरिब, मुसहर, चमार, मुस्लिम लगायतका समुदायमा २ हजार १ सय ७८ आवास निर्माण भई हस्तान्तरण भएको छ।

५.३ तीन तहका सरकार, निजी क्षेत्र, श्रमिक र विकास साझेदार समेतको सहभागितामा २०८१ फागुनमा काठमाडौँमा सम्पन्न भएको पाँचौ राष्ट्रिय श्रम तथा रोजगार सम्मेलनबाट आर्थिक वर्ष २०८२/८३ देखि आर्थिक वर्ष २०९१/९२ सम्म आन्तरिक रोजगार प्रवर्धन दशक घोषणा भए अनुरूप आवश्यक तयारीको थालनी गरिएको छ।

५.४ तराई-मधेशका २२ जिल्लाका २७८ पालिकाहरूमा सञ्चालनमा रहेको "तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम" अन्तर्गत ४ सय आयोजना/परियोजना कार्यान्वयनमा रहेका छन्। यस कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म स्थानीय तहमा करिब १० हजार कार्यदिन बराबरको रोजगारी सिर्जना भएको छ।

५.५ "प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम" अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुनसम्म ७४३ स्थानीय तहमा ७ लाख ९७ हजार ७ सय २५ जना बेरोजगार व्यक्ति सूचीकृत भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा ७३५ स्थानीय तहमा ८ लाख ८५ हजार १ सय ५३ बेरोजगार व्यक्ति सूचीकृत भएकोमा ६४ हजार ७ सय ३३ जनाले औसत ७९ दिनको रोजगारी प्राप्त गरेका थिए।

५.६ "प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम" अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुनसम्म मधेश प्रदेशका ५७ स्थानीय तहमा १ लाख ०६ हजार ३८ जना बेरोजगार व्यक्ति सूचीकृत भएका छन्। सूचीकृतमध्ये ५ सय ६२ जनाले ४ सय ५७ आयोजनाहरूमा औसत ३५ दिनको रोजगारी प्राप्त गरेका थिए।

५.७ आ.व.२०८०/८१मा मधेश प्रदेशमा रहेका १३६ स्थानीय तहहरूमध्ये १२५ स्थानीय तहहरूले बेरोजगारहरूको सूचीकरण गरेका थिए। मधेश आयोजना कार्यान्वयन गर्ने स्थानीय तहहरूको

संख्या सो आ.व.मा १२२ वटा रहेको थियो। यो संख्या २०७९/८० मा १११ वटा, २०७८/७९ मा १११ वटा, २०७७/७८ मा ११३ र २०७६/७७ मा ७६ वटा रहेको थियो।

चार्ट ५ (क) - मधेश प्रदेशमा बेरोजगार सूचीकरण र आयोजना कार्यान्वयन गर्ने स्थानीय तहको संख्या

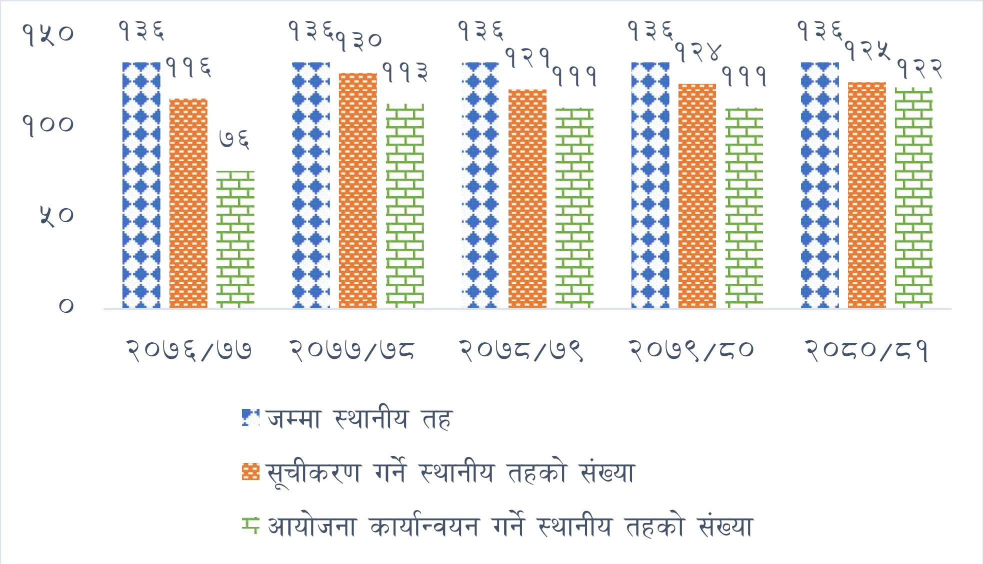

स्रोत: प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, २०८०/८१।

५.८ मधेश प्रदेशमा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट आ.व. २०७९/८० मा सूचीकृत भएका ९६हजार १ सय ९० बेरोजगार व्यक्तिहरू मध्ये १२ हजार ७ सय १० जनाले रोजगारी पाएकोमा २०८०/८१ मा सूचीकृत भएका १ लाख २४ हजार ३ सय ९४ बेरोजगार व्यक्तिहरू मध्ये १० हजार ६ सय ६० जनाले रोजगारी प्राप्त गरेको देखिन्छ। समग्रमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिहरूको तुलना न्यून रहेको देखिन्छ।

चार्ट ५ (ख) - मधेश प्रदेशमा सूचीकृत भएका बेरोजगारहरू संख्या र न्यूनतम रोजगारीमा खटिएका व्यक्तिहरूको संख्या

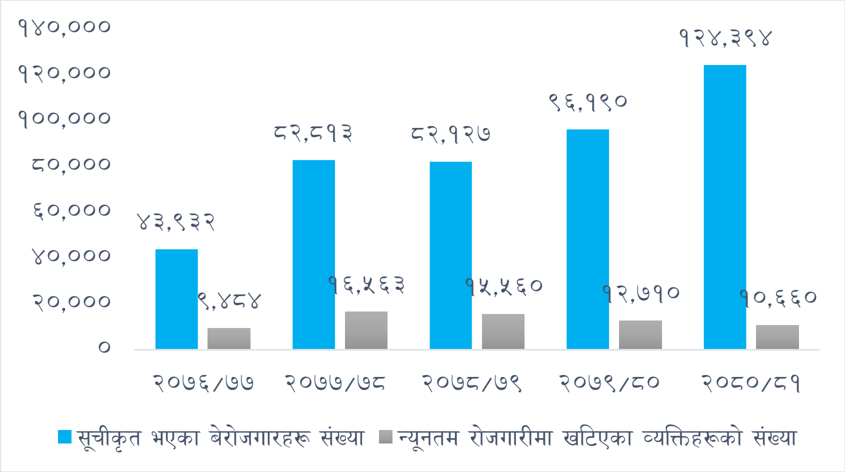

स्रोतः प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, २०८०/८१।

वैदेशिक रोजगारी

५.९ वैदेशिक रोजगारप्रति आकर्षण मधेश प्रदेशमा धेरै रहेको देखिन्छ। यस प्रदेश नेपालका सबैभन्दा धेरै श्रम स्वीकृति लिने जनसंख्या भएको प्रदेश मध्येमा पर्दछ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा मधेश प्रदेशका १ लाख ०४ हजार ६ सय जनाले नयाँ श्रम स्वीकृति लिएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा १ लाख १ सय ४३ जनाले नयाँ श्रम स्वीकृति लिएको छन्। आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशको धनुषा जिल्लाबाट सबैभन्दा बढी २० प्रतिशतले श्रम स्वीकृति लिएका छन् भने सबैभन्दा कम पर्साबाट ५ प्रतिशतले श्रम स्वीकृति लिएका छन्।

तालिका ५ (क) - मधेश प्रदेशमा वैदेशिक रोजगारीको लागि नयाँ श्रम स्वीकृतिको अवस्था

जिल्ला	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/८०	२०८०/८१
सप्तरी	५,४८७	१,८२१	११,२३३	१३,२५३	१२,५५७
सिराहा	८,६२८	४,५७७	१७,६३८	१४,५०८	१६,८२९
धनुषा	१०,१९२	५,४३२	२२,९०२	१९,१००	२०,१९३
महोत्तरी	७,०७०	३,५६५	१६,८३८	१५,२४७	१४,७६४
सर्लाही	५,७४७	२३९	१३,२८८	१६,२२५	१३,३९७
रौतहट	२,९१९	१,४२३	८,७०६	१०,७९१	८,८११
बारा	२,५१३	८६२	६,२२२	१०,०९४	९,००९
पर्सा	१,५६२	५७०	३,२३९	५,३८२	४,५८३

जिल्ला	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/८०	२०८०/८१
जम्मा	४४,११८	१८,४८९	१००,०६६	१०४,६००	१००,१४३

स्रोतः वार्षिक श्रम स्वीकृति विवरणहरू, वैदेशिक रोजगार विभाग।

चार्ट ५(ग) - मधेश प्रदेशमा २०८०/८१मा वैदेशिक रोजगारीको लागि नयाँ श्रम स्वीकृतिको जिल्लागत अवस्था

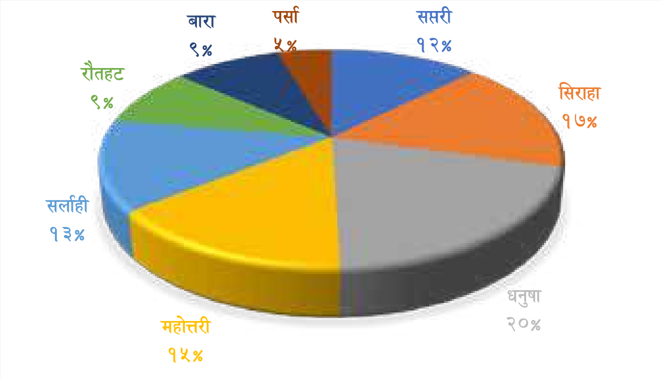

स्रोतः वार्षिक श्रम स्वीकृति विवरण २०८०-८१, वैदेशिक रोजगार विभाग।

सामाजिक सुरक्षाकोषमा आवद्धता

५.१० मधेश प्रदेशमा २०८१ फागुनसम्म १ हजार ६७ रोजगारदाता प्रतिष्ठानका २७ हजार ९ सय ४८ श्रमिक योगदानकर्ता सामाजिक सुरक्षामा सूचीकृत भएका छन्। आ.व. २०८१/८२को समीक्षा अवधिमा ९२ रोजगारदाता प्रतिष्ठान र ६ सय ८१ श्रमिक योगदानकर्ताहरू कोषमा आवद्ध भएका छन्।

तालिका ५(ख) - मधेश प्रदेशमा सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध रोजगारदाता र योगदानकर्ताको संख्या

विवरण	रोजगारदाता	योगदानकर्ता
२०७५/७६	१९९	१,९७७
२०७६/७७	२९८	९,५५२
२०७७/७८	१२९	५,३४६
२०७८/७९	१५४	२,३४९
२०७९/८०	५४	३,२०२
२०८०/८१	१४१	४,८४१
२०८१/८२*	९२	६८१
कुल जम्मा	१,०६७	२७,९४८

*फागुनसम्म

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

६. ऊर्जा, सिँचाई, र खानेपानी

ऊर्जा (विद्युत, पेट्रोलियम आदि)

६.१ विद्युत वितरणका आधारमा हालै मधेश प्रदेशका सबै परिवारमा राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत उपलब्ध छ, जुन प्रदेशहरूमध्ये सबैभन्दा बढी हो। यस प्रदेशमा विद्युत पहुँच यो प्रदेशमा २०७६/७७ सालदेखि निरन्तर वृद्धि भइ आ.व. २०७९/८० मा शत प्रतिशत विद्युत पहुँच पुगेको छ। समग्रमा नेपालमा पनि विद्युत पहुँच प्राप्त जनसङ्ख्याको अनुपात निरन्तर बढ्दो क्रममा रहेको छ।

चार्ट ६ (क) - मधेश प्रदेशमा राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

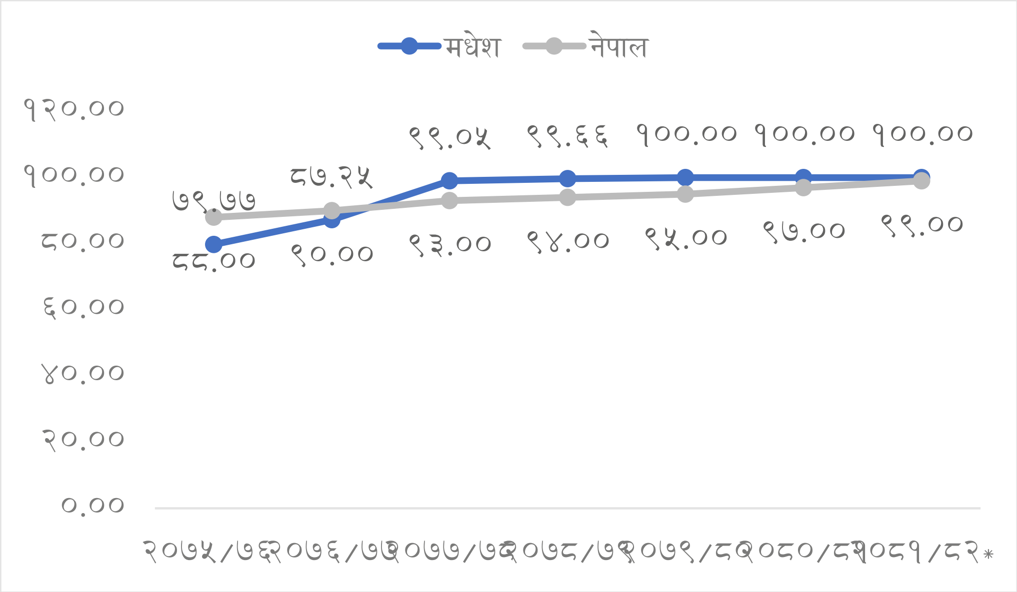

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार। * फागुनसम्म

६.२ मधेश प्रदेशको सम्पूर्ण क्षेत्र समथर भूमि मात्र भएकोले यस प्रदेशमा जलविद्युत उत्पादन न्युन रहेको छ। आ.व. २०/७८ मा केही उत्पादन सुरु भएर २०८१/८२ फाल्गुन सम्ममा जम्मा ३५ मेगावाट पुगेको छ।

तालिका ६(क) - प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता (मेगावाटमा) (वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत बाहेक)

क्षेत्र	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
मधेश	०	०	१३	२१	२५	२५	३५
नेपाल	१,१२९	१,२९०	१,३८८	२,१०७	२,६७७	३,१५७	३५१२

* फागुनसम्म

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

६.३ पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमताको हिसाबले मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा बढी भण्डारण क्षमता ४४ हजार ९ सय किलो लिटर (देशभरको कुल क्षमताको ४३.९९ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ। पेट्रोलियम पदार्थको उक्त मौज्दात क्षमता सरदरमा १६ दिन बराबरको माग धान्न पर्याप्त छ भने मधेश प्रदेशमा २७ दिनको माग धान्न सक्ने क्षमता रहेको छ।

तालिका ६(ख) - मधेश प्रदेशमा पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता (कि.लि.मा)

प्रदेश	पेट्रोल	डिजेल	मट्टितेल	एटिएफ	जम्मा	भण्डारण क्षमता (दिन)
मधेश	१६,९१०	२५,५३३	२,३३०	१७५	४४,९४८	२७
नेपाल	२८,५४२	६०,४०१	४,१९५	९,०४६	१०२,१८४	१६

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

चार्ट ६(ख) - मधेश प्रदेशमा पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता (कि.लि.मा)

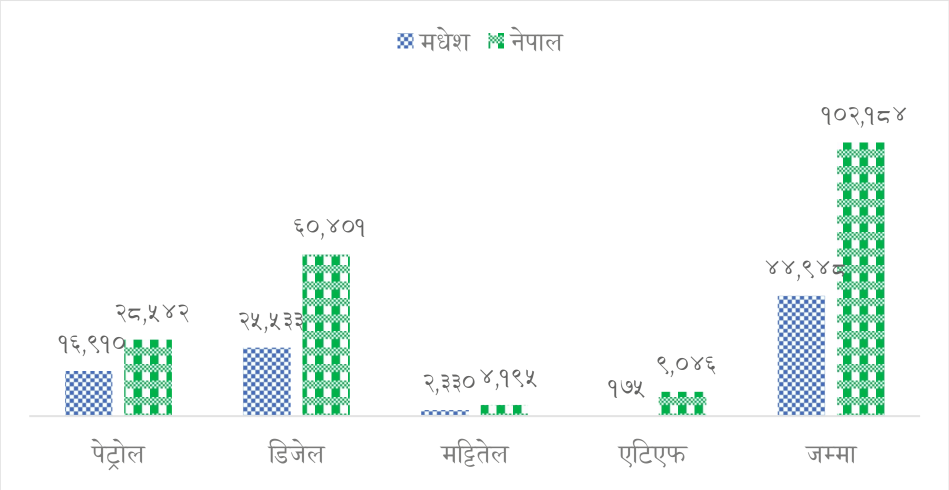

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

सिँचाई

६.४ मधेश प्रदेशमा आ.व. २०८०/८१ सम्म २ लाख ७३ हजार ४ सय १० हेक्टर क्षेत्रमा सिँचाई सुविधा उपलब्ध रहेको छ। आ.व. २०७९/८० मा कुल सिंचित क्षेत्रफल २ लाख ७३ हजार ५ सय ९२ हेक्टर रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ सम्म मधेश प्रदेशमा कुल कृषि क्षेत्रको अनुपातमा सिँचाई भएको क्षेत्र ५८.४१ प्रतिशत देखिन्छ भने मधेश प्रदेशको कुल सिँचाई योग्य क्षेत्रको अनुपातमा सिँचाई क्षेत्र ४६.५२ प्रतिशत देखिन्छ।

चार्ट ६(ग) - मधेश प्रदेशको जिल्लामा कृषि, सिँचाई र सिँचाईयोग्य क्षेत्र (हेक्टरमा)

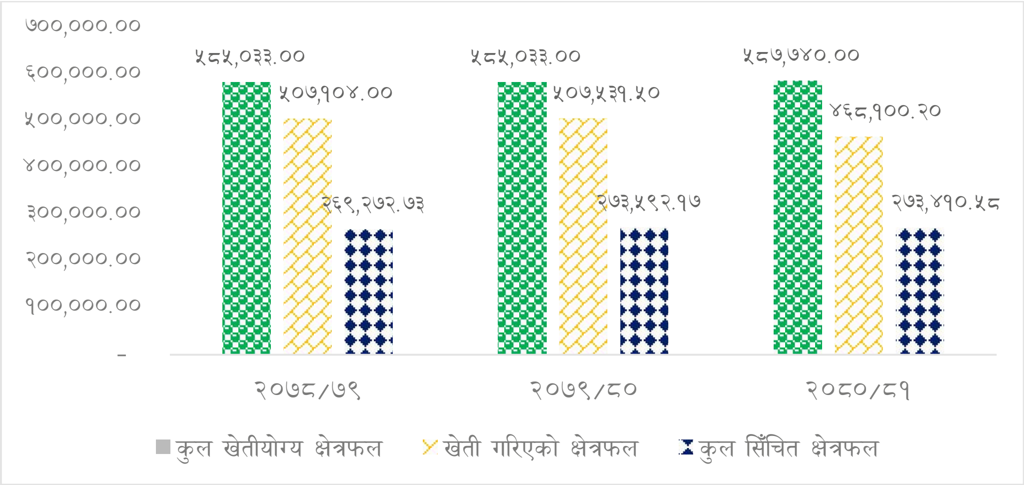

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०७९/८०, नेपाल राष्ट्र बैंक।

६.५ मधेश प्रदेशमा आ.व. २०८०/८१ सम्म कुलो, नहर, पोखरी र बोरिङ्गबाट सिँचाई भएको क्षेत्र क्रमशः ८७ हजार सय ७२ हेक्टर, १ लाख ५३ हजार ३७ हेक्टर, ३ हजार १ सय ९४ हेक्टर र २९ हजार २ सय ७ हेक्टर रहेको छ। यसैगरी आ.व.२०७९/८० सम्म कुलो, नहर, पोखरी र बोरिङ्गबाट सिँचाई भएको क्षेत्र क्रमशः ८४ हजार ८ सय ४६ हेक्टर, १ लाख ५० हजार ४३ हेक्टर, ३ हजार १ सय ९० हेक्टर र ३५ हजार ५ सय १२ हेक्टर रहेको थियो।

तालिका ६ (ग) - मधेश प्रदेशमा प्रयोगमा रहेका प्रमुख सिँचाई प्रकारहरूको अवस्था (हेक्टरमा)

सिँचाईको प्रकार	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०७९/८०मा भएको प्रतिशत परिवर्तन	२०८०/८१मा भएको प्रतिशत परिवर्तन
कुलो	८२,५०३.७०	८४,८४६.८५	८७,९७२.४१	२.८४	३.६८

सिँचाईको प्रकार	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०७९/८०मा भएको प्रतिशत परिवर्तन	२०८०/८१मा भएको प्रतिशत परिवर्तन
नहर	१४८,०७२.३७	१५०,०४३.३२	१५३,०३७.१७	१.३३	२.००
पोखरी	३,१८५.००	३,१९०.००	३,१९४.००	०.१६	०.१३
बोरिङ्ग	३५,५११.६६	३५,५१२.००	२९,२०७.००	०.००	(१७.७५)

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

चार्ट ६ (घ) - मधेश प्रदेशमा प्रयोगमा रहेका प्रमुख सिँचाई प्रकारहरूको अवस्था (हेक्टरमा)

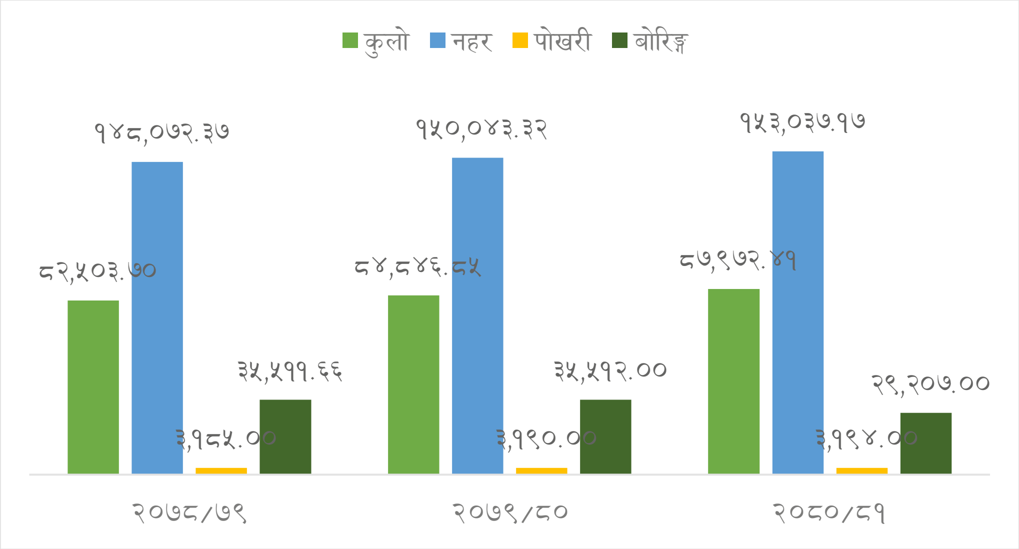

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

मधेशमा खानेपानीको अवस्था

६.६ राष्ट्रीय जनगणना २०७८ अनुसार मधेश प्रदेशका कुल ११,५६,३८३ परिवार मध्ये ७१.८ प्रतिशत परिवारले मुख्यरुपमा ट्युववेल/हाते पम्पबाट, २२.६ प्रतिशतले धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र र बाहिर समेत) बाट, ०.२ प्रतिशतले जार/बोतलबाट, १.२ प्रतिशतले मूल धाराबाट, ०.७ प्रतिशतले ढाकिएको इनार/कुवाबाट खानेपानी प्रयोग गर्ने गरेका छन् ।

६.७ खुला इनार कुवाबाट खानेपानीको प्रयोग गर्ने घरपरिवार २.२ प्रतिशत, नदी/खोलाबाट खानेपानी प्रयोग गर्ने परिवारहरू ०.१ प्रतिशत रहेका छन् भने अन्य श्रोत प्रयोग गर्नेको संख्या १.२ प्रतिशत रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा मधेश प्रदेशका ९,३२,०८७ परिवारमध्ये ८१.८ प्रतिशत परिवारले ट्युववेल/हाते पम्पबाट र १०.५ प्रतिशत परिवारले धारा/पाइपबाट खानेपानी प्रयोग गरेका थिए ।

७. भौतिक पूर्वाधार, यातायात र सञ्चार

भौतिक पूर्वाधार

७.१ यस मधेश प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सडक विस्तार अन्तर्गत माटो/कच्ची ६८.८३ कि.मी., ग्रावेल १०६१ कि.मी, सडक ढलान १९२.९ कि.मी., कालोपत्रे ११५.५ कि.मी. र नाला २३.१७ कि.मी भएको छ।

तालिका ७ (क) - आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा जिल्लागत सडक विस्तारको विवरण

विवरण	जिल्लागत सडक विस्तार विवरण								पुर्वाधार विकास निर्देशनालय	जम्मा
सडक (कि.मी)	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा		
माटो /कच्ची	२२.७८	५.००	२.५०	०	१०.२४	०.६	२३.४	०.९२	३.३९	६८.८३
ग्रावेल	३७.१३	१०.०६	३८.२८	२८.१३	४९.९	३७.८५	८३४.४	१९.७७	५.८५	१०६१
सडक ढलान	१७.३	२३.७३	२१.०४	२०.४९	१९.५६	३८.६४	२९.८	१९.१८	३.१९	१९२.९
कालोपत्रे	१०.८३	२४.०५	५	५.८	१४.१	३१.०८	२२.३	१.१२	१.२१	११५.५
नाला	३.३५	२.३३	०	२.८५	३.९४	०	१०.७	०	०	२३.१७
नियमित मर्मत सम्भार	०.००	०.००	३.५	०	०	२	४	५	०	१४.५
जम्मा	९१.३९	६५.१७	७०.३२	५७.२७	९७.७४	११०.२	९२४.६	४५.९९	१३.६४	१४७६

स्रोत- वार्षिक प्रगति विवरण २०८०/८१, भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय, जनकपुरधाम।

७.२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा पुल विस्तार अन्तर्गत कलभर्ट ८२ र पक्की पुल ५ निर्माण भएको छ। सबैभन्दा बढी कलभर्ट बारा जिल्लामा २५ वटा र पक्की पुल सबैभन्दा बढी बारा र पर्सामा क्रमश २/२ वटा निर्माण भएको छ।

तालिका ७ (ख) - आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा जिल्लागत पुल विस्तारको विवरण

पुल संख्या	जिल्लागत पुल विस्तार विवरण								जम्मा
	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	
कलभर्ट	०	८	०	६	२६	९	२५	८	८२
पक्की पुल	१	०	०	०	०	०	२	२	५

स्रोत- वार्षिक प्रगति विवरण २०८०/८१, भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय, जनकपुरधाम।

७.३ परिमार्जित विस्तृत परियोजना प्रतिवेदनबमोजिम काठमाडौं-तराई/मधेश द्रुतमार्ग सडक आयोजना अन्तर्गत रहेका जम्मा ७ सुरुङ्गमध्ये २०८१ फागुनसम्म ४ सुरुङ निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्। त्यसैगरी, अन्य ३ सुरुङ्गको डिजाइन तथा पूर्व तयारीको कार्य भइरहेको छ। आयोजना अन्तर्गत निर्माण गरिने ८९ पुलमध्ये २०८१ फागुनसम्म ८५ पुलको ठेक्का व्यवस्थापन भई पुल निर्माण कार्य सुरू भएको छ।

यातायात

७.४ नेपाल भारत अन्तरदेशीय रेलमार्ग अन्तर्गत निर्माणाधीन जयनगर-जनकपुर-बर्दिबास (६९ किलोमिटर) रेलमार्गमध्ये जयनगर-जनकपुर-भंगाहा रेलमार्गमा ५२ किलोमिटर यात्रुबाहक रेल सेवा सञ्चालनमा रहेको छ।

७.५ आ.व. २०८०/८१ मधेश प्रदेशमा दर्ता भएका कुल सवारीको साधनको संख्या आ.व. २०७९/८० को तुलनामा ४१.५० प्रतिशतले कमी आइ ५ लाख ९६ हजार ६ सय ८२ कायम भएको छ। सवारीसाधनहरु मध्ये मोटरसाइलको संख्यामा ४२.९२ प्रतिशतले कमी आई ४९ हजार ८ सय ४५ र अन्य यातायात साधनको संख्यामा ३.०३ प्रतिशतले कमी आई ९ हजार ८ सय ३७ रहेको छ। आ.व. २०७९/८० मा सोको पछिल्लो आ.व.को तुलनामा सवारी साधनको दर्ता संख्या १३.४२ प्रतिशतले कमी आई १० लाख २ हजार २८ रहेको थियो।

तालिका ७ (ग) - मधेश प्रदेशमा यातायात साधनको नयाँ दर्ताको स्थिति

क्र.स.	विवरण	आ.व.२०७८/७९	आ.व.२०७९/८०	आ.व.२०८०/८१	समीक्षा अवधिको परिवर्तन (प्रतिशतमा)
१	मोटरसाईकल	११७,८४०	८७,३३९	४९,८४५	-४२.९३
२	अन्य	१५,५२४	१४,६८९	९,८३७	-३३.०३
	कुल जम्मा	१३३,३६४	१०२,०२८	५९,६८२	-४१.५०

स्रोतः वार्षिक आर्थिक गतिविधि अध्ययन प्रतिवेदन, २०८०/८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

सञ्चार क्षेत्र

७.६ मधेश प्रदेशमा १४३ वटा दैनिक, ५०५ साप्ताहिक, ४५ पाक्षिक, १९ मासिक प्रकाशन दर्ता रहेको छ। यी प्रकाशनहरूले प्रदेशमा समाचार सम्प्रेषण तथा सञ्चारमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएका छन्।

आवास र अन्य

७.७ भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालयको वार्षिक प्रगति विवरण २०८०/८१ अनुसार जनता आवास कार्यक्रम सबैभन्दा बढी पर्सामा ५८ वटा निर्माण भएको देखिन्छ भने सप्तरी, सिराहा, धनुषा, सर्लाही र बारामा जनता आवास कार्यक्रम सञ्चालनमा नरहेको देखिन्छ। त्यसैगरी महेन्द्रनारायण निधि आवास कार्यक्रम अन्तर्गत सबैभन्दा बढी बारा जिल्लामा ४१५ वटा भवन निर्माण भएको देखिन्छ भने सप्तरी, सिराहा र रौतहटमा उक्त कार्यक्रम सञ्चालनमा नरहेको देखिन्छ। भवन/सरकारी भवन/सामुदायिक भवन/धर्मशाला सबैभन्दा बढी रौतहटमा निर्माण भएको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम सिराहामा २ वटा मात्रै निर्माण भएको देखिन्छ।

तालिका ७(घ) - आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा जिल्लागत भवन तथा अन्य निर्माणको विवरण

विवरण	जिल्लागत भवन तथा अन्य निर्माणको विवरण								जम्मा
	सप्तरी	सिराहा	धनुषा	महोत्तरी	सर्लाही	रौतहट	बारा	पर्सा	
जनता आवास कार्यक्रम	०	०	०	५३	०	४	०	५८	११५
महेन्द्रनारायण निधि आवास कार्यक्रम	०	०	२५	२५	२५	०	४१५	१०	५००
भवन/सरकारी भवन/सामुदायिक भवन/धर्मशाला	२३	२	३०	४८	३०	६१	२०	२४	२३८
अन्य निर्माण कार्य	१८३	१	४२	८	०	९	४	०	२४७

स्रोतः- वार्षिक प्रगति विवरण २०८०/८१, भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय।

८. उद्योग र वाणिज्य

८.१ २०८१ फागुनसम्म दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमध्ये मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम ४.० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ८(क) - प्रदेशतर्फको उद्योग तथा वाणिज्यसँग सम्बन्धित लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विवरण

प्रदेश	उद्योगतर्फ		वाणिज्यतर्फ	
	दर्ता	नविकरण	दर्ता	नविकरण
कोशी	४८६६७	३२८८४	२१९७४	२७९५६
मधेश	१४८३१	१९९७९	१४८००	३०१७३
बागमती	५६२९७	५२४५२	२५१८३	३७८०६
गण्डकी	११९९७१	२१३१३	२७७०	१५२४४
लुम्बिनी	३३१८१	२७२५०	४७०१३	३८९०५
कर्णाली	४३६१४	२७६०८	३९३९४	२४५९४
सुदूरपश्चिम	५३९७५	२४९११	२०४०७	३४७३६
नेपाल	३७०५३६	२०६३९७	१७१५४१	२०९४१४

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

८.२ हालसम्म दर्ता भएका कम्पनीमध्ये मधेश प्रदेशमा ७.० प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ८ (ख) - हालसम्म दर्ता भएका कम्पनी दर्ताको विवरण

प्रदेश	२०८१ असारसम्म	२०८१/८२*	
		पुरानो	नयाँ
कोशी	२४९११	५१	१०९६
मधेश	२२९०३	३८	१३४८
बागमती	२३९९०३	४९५	११०४४
गण्डकी	१८८७२	२३	७९८

प्रदेश	२०८१ असारसम्म	२०८१/८२*	
		पुरानो	नयाँ
लुम्बिनी	२३०१५	३९	१२३४
कर्णाली	४३६८	४	२००
सुदूरपश्चिम	६९९७	१८	३२२
प्रदेश नखुलेको	१०५९	१	

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार। *फाल्गुनसम्म

८.३ आ.व. २०८०/८१ बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट मधेश प्रदेशमा औद्योगिक क्षेत्रतर्फ प्रवाह भएका कुल कर्जा ११.२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१ खर्ब २१ अब ८७ करोड रहन गएका छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्ता कर्जा रु.१ खर्ब ९ अब ५९ करोड रहेका थियो। आ.व. २०८०/८१ मा मधेश प्रदेशमा औद्योगिक क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जामध्ये सबैभन्दा बढी कर्जा पर्सा जिल्लामा ६३.४९ प्रतिशत र सबैभन्दा कम सप्तरी जिल्लामा २.४५ प्रतिशत रहेका छ। मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा धेरै उद्योगहरू पर्सा जिल्लामा रहेकोले सबैभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा प्रवाह उक्त जिल्लामा भएका देखिन्छ।

तालिका ८(ग) - जिल्लागत उद्योग क्षेत्र कर्जाको स्थिति (रु.करोडमा)

क्र.स.	जिल्ला	कर्जा रकम	हिस्सा (प्रतिशत)
१	सप्तरी	२९८.४०	२.४५
२	सिराहा	६१०.५९	५.०१
३	धनुषा	११५०.१५	९.४४
४	महोत्तरी	५५१.९४	४.५३
५	सर्लाही	६४८.२२	५.३२
६	रौतहट	४५८.६०	३.७६
७	बारा	७३१.४२	६.००
८	पर्सा	७७३७.९०	६३.४९
जम्मा		१२१८७.२२	१००.००

स्रोतः प्रादेशिक आर्थिक गतिविधि अध्ययनको वार्षिक प्रतिवेदन, २०८०.८१, नेपाल राष्ट्र बैंक।

८.४ २०८१ फाल्गुन मसान्तसम्म नेपालमा रहेको जम्मा २१४ तारे होटेलहरू मध्ये मधेश प्रदेशमा कुल १२ वटा तारे होटेलहरू रहेका छन्। यस प्रदेशमा एक तारे, दुई तारे, तीन तारे, चार तारे र पाँच तारे होटलको संख्या क्रमशः २, ४, २, ३ र १ वटा रहेको छ।

तालिका ८ (घ) - प्रदेशगत तारे होटलको सङ्ख्या (२०८१ फागुनसम्म)

तारे होटल वर्गीकरण	प्रदेश							नेपाल
	कोशी	मधेश	वागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	
एक तारे	२	२	३१	३	३	-	३	४४
दुई तारे	१	४	३३	८	३	-	-	४९
तीन तारे	२	२	२८	२	३	-	-	३७
चार तारे	२	३	११	७	१६	१	१	४१
पाँच तारे	१	१	१५	-	४	-	-	२३
पाँच तारे डिलक्स	१	-	२	-	-	-	-	३
पाँच तारा स्तर लक्जरी रिसोर्ट	-	-	३	-	-	-	-	३
पाँच तारा स्तर लक्जरी बुटिक/ हेरिटेज होटल	-	-	३	-	-	-	-	३
चार तारा स्तर डिलक्स बुटिक/ हेरिटेज होटल	-	-	४	-	-	-	-	४
चार तारा स्तर डिलक्स रिसोर्ट	-	-	३	३	-	-	-	६
तीन तारा स्तर साधारण बुटिक/ हेरिटेज	-	-	१	-	-	-	-	१
जम्मा	९	१२	१३४	२५	२९	१	४	२१४

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

८.५ सिमरा विशेष आर्थिक क्षेत्रमा २०८१ फागुनसम्म रू.११ अर्ब ४० करोड लगानी स्वीकृत भएको छ।

९. सामाजिक क्षेत्र

मधेश प्रदेशमा शिक्षा

९.१ शैक्षिक सत्र २०८१ मा देशभरका ३५ हजार ४ सय ४७ विद्यालयमध्ये मधेश प्रदेशमा १३.८६ प्रतिशत अर्थात् ४ हजार ९ सय १३ विद्यालय रहेका छन्। मधेश प्रदेशमा रहेको कुल विद्यालयमध्ये सामुदायिक विद्यालयको हिस्सा ७१ प्रतिशत रहेको छ भने संस्थागत २९ प्रतिशत रहेको छ। देशभरका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकमध्ये ११ प्रतिशत मधेश प्रदेशमा कार्यरत छन्। कुल विद्यार्थी मध्ये मधेश प्रदेशमा २३ प्रतिशत विद्यार्थीहरू अध्ययनरत रहेका छन्।

तालिका ९(क) - प्रदेशअनुसार शिक्षाको विवरण

प्रदेश/तह	विद्यालयको सङ्ख्या		सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक			विद्यार्थी भर्ना (हजारमा)		खुद भर्नादर	
	सामुदायिक	संस्थागत	स्थायी	अस्थायी	राहत	छात्रा	छात्र	कक्षा (१-५)	कक्षा (११-१२)
मधेश	३,४६९	१,४४४	१०,०२८	३,०१४	४,५०२	७८७	८४२	९४.१	२६.४
नेपाल	२७,२९८	८,१४९	८६,९८९	२९,६९९	३९,९६२	३,३७३	३,६३८	९४.४	३७.१

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

९.२ कुल विद्यालयमध्ये मधेश प्रदेशमा आधारभूत तह कक्षा (१-५), आधारभूत तह कक्षा (१-८), माध्यमिक तह कक्षा (९-१०), माध्यमिक तह कक्षा (११-१२) संचालन गर्ने विद्यालयको संख्या क्रमशः १४.५४ प्रतिशत, १६.३७ प्रतिशत, १०.८६ प्रतिशत र १२.१० प्रतिशत र रहेका छन्।

तालिका ९ (ख) - प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण

प्रदेश/तह	आधारभूत तह कक्षा (१-५)		आधारभूत तह कक्षा (१-८)		माध्यमिक तह कक्षा (९-१०)		माध्यमिक तह कक्षा (११-१२)	
	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत
मधेश	२,०५१	४५८	६२६	४६२	३३८	३६७	४५४	१५७
नेपाल	१५,३२२	१,९३५	४,७६३	१,८८५	३,४०१	३,०९२	३,८१२	१,२३७

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

९.३ मधेश प्रदेशमा अस्थायी र राहत शिक्षक भन्दा स्थायी शिक्षकको संख्या बढी रहेको छ। यस प्रदेशमा कुल शिक्षक मध्ये स्थायी, अस्थायी र राहतको संख्या क्रमशः ५७ प्रतिशत, १७ प्रतिशत र २६ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ९(क): सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको प्रदेशगत विवरण

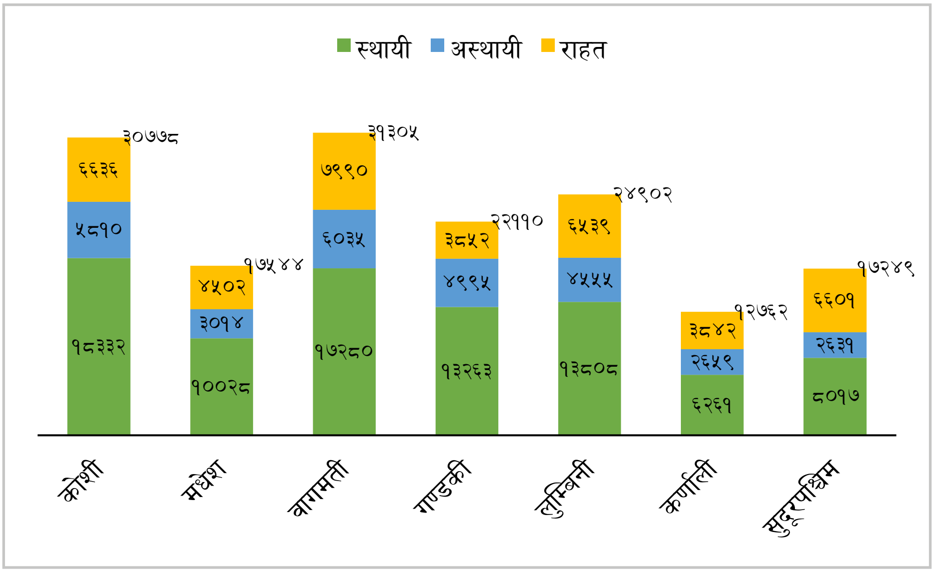

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

विद्यालय भर्ना दर

९.४ शैक्षिक सत्र २०८१ मा कक्षा १ देखि १२ सम्मका कुल विद्यार्थी ७० लाख ११ हजार मध्ये मधेश प्रदेशमा १६ लाख २९ हजार (२३ प्रतिशत) विद्यार्थी रहेका छन्। यस शैक्षिक सत्रमा मधेश प्रदेशमा भर्ना भएकोमा छात्र र छात्राको अनुपात ५२ प्रतिशत र ४८ प्रतिशत रहेको छ। मधेश प्रदेशमा कक्षा १ देखि ८ सम्म १३ लाख ४८ हजार विद्यार्थी भर्ना भएकोमा छात्राको संख्या ६ लाख ५२ हजार र छात्रको संख्या ६ लाख ९७ हजार रहेको छ। यसैगरी मधेश प्रदेशमा कक्षा ९ देखि १२ सम्म २ लाख ८० हजार विद्यार्थी भर्ना भएका छन्, जसमा छात्राको संख्या १ लाख ३५ हजार र छात्रको संख्या १ लाख ४५ हजार रहेको छ।

तालिका ९(ग) - मधेश प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८१ मा विद्यार्थी भर्नाको तुलनात्मक विवरण (हजारमा)

तह\प्रदेश		मधेश	नेपाल	प्रतिशत
आधारभूत तह (१-५)	छात्रा	४४९	१६७०	२७%
	छात्र	४८८	१८४५	२६%
	जम्मा	९३७	३५१५	२७%
आधारभूत तह (६-८)	छात्रा	२०३	८८६	२३%
	छात्र	२०९	९४६	२२%
	जम्मा	४११	१८३२	२२%
माध्यमिक तह (९-१०)	छात्रा	९१	४८५	१९%
	छात्र	९८	५०५	१९%
	जम्मा	१८९	९९०	१९%
माध्यमिक तह (११-१२)	छात्रा	४४	३३२	१३%
	छात्र	४७	३४२	१४%
	जम्मा	९१	६७४	१४%
कुल	छात्रा	७८७	३,३७३	२३%
	छात्र	८४२	३,६३८	२३%
	जम्मा	१,६२९	७,०११	२३%

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

चार्ट ९(ख) - मधेश प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८० मा भएको विद्यार्थी भर्ना अनुपात

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

९.५ मधेश प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८१ मा कक्षा १ देखि १२ सम्मका कुल १६ लाख २९ हजार विद्यार्थीमध्ये ७६ प्रतिशत सामुदायिक विद्यालयमा र संस्थागत विद्यालयमा २४ प्रतिशत अध्ययनरत रहेका छन्।

चार्ट ९ (ग) - प्रदेशगत रूपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण (हजारमा)

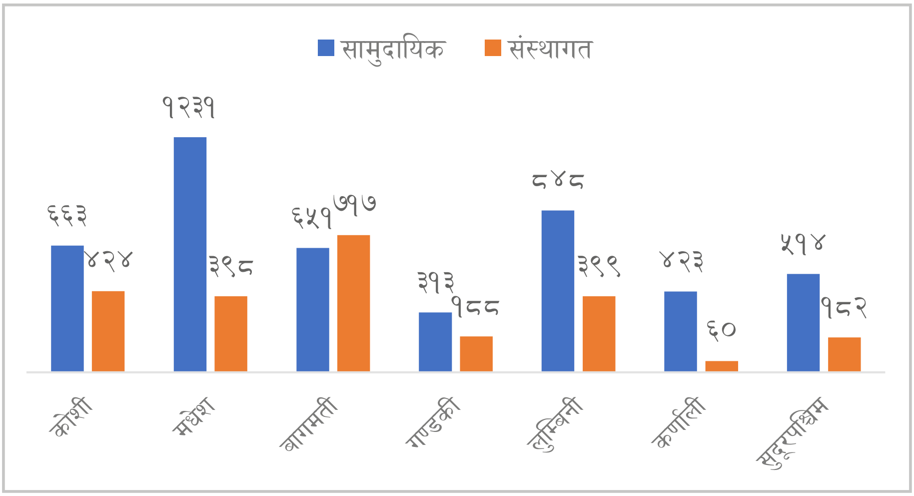

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

९.६ मधेश प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८० मा कक्षा (१-८) र कक्षा (९-१२) को खुद भर्ना दर क्रमशः ९४.६ प्रतिशत र ५१.३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(घ) - प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर (प्रतिशतमा)

प्रदेश	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
कोशी	९४.६	९३.४	९४.१	७५.४	३८.३	५६.५
मधेस	९४.१	९३.७	९४.०	८२.४	२६.४	५४.३
बागमती	९४.९	९३.७	९४.४	७१.९	४०.०	५५.०
गण्डकी	९५.२	९३.३	९४.४	७२.६	४३.१	५७.९
लुम्बिनी	९३.८	९३.७	९३.८	७६.५	३७.५	५५.९
कर्णाली	९४.९	९३.६	९४.४	७१.१	४४.५	५७.७
सुदूरपश्चिम	९४.३	९३.६	९४.०	७६.२	३८.२	५६.४
नेपाल	९४.४	९३.६	९४.१	७५.८	३७.१	५५.८

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

९.७ शैक्षिक सत्र २०८० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) मा कुल ४ लाख ६४ हजार ७ सय ६७ विद्यार्थी सहभागी मध्ये मधेश प्रदेशबाट ७९ हजार ५ सय ८५ जना सहभागी भएका थिए। मधेश प्रदेशबाट सहभागी विद्यार्थीमा ४६.९ प्रतिशतले मात्र ग्रेड प्राप्त गरेका छन्।

तालिका ९(ङ) - माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०८० को नतिजा विवरण (जम्मा सहभागीको प्रतिशतमा)

प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
GPA १.६० To < २.००	१	०	१	२	२	०	०	६
GPA २.०० To < २.४०	४९९	२७३	३३०	१७१	६६३	४२२	५९२	२९५०
GPA २.४० To < २.८०	६५०२	६७६२	७४३०	३४२६	६२६१	५१६९	५६२४	४११७४
GPA २.८० To < ३.२०	१३५१०	१३८१९	१९१००	७४६५	११८७२	६२७३	६८३५	७८८७४
GPA ३.२० To < ३.६०	११५८५	१२४९१	२३४०२	६२१८	९०१५	२३४७	३१९३	६८२५१
GPA ३.६० To <= ४.००	३९९६	३९५७	१५७६६	२९६९	३२९०	४४१	७९०	३१२०९
NG	३९८९५	४२२८३	३३८४२	२०२७५	४९२२२	२०३७७	३६४०९	२४२३०३
जम्मा सहभागी	७५९८८	७९५८५	९९८७१	४०५२६	८०३२५	३५०२९	५३४४३	४६४७६७
TOTAL GRADED	३६०९३	३७३०२	६६०२९	२०२५१	३११०३	१४६५२	१७०३४	२२२४६४
GRADED PERCENTAGE	४७.५	४६.९	६६.१	५०.०	३८.७	४१.८	३१.९	४७.९

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

९.८ नेपालमा सबैभन्दा बढी विद्यार्थी संख्या रहेको १० सामुदायिक विद्यालयमा ३ सामुदायिक विद्यालयहरू मधेश प्रदेशमा अवस्थित रहेको छन्।

तालिका ९(च) - मधेश प्रदेशमा अवस्थित सबैभन्दा बढी विद्यार्थी सङ्ख्या रहेका सामुदायिक विद्यालयको विवरण

प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी सङ्ख्या
मधेस	धनुषा	विदेह नपा	जनता नमुना मावि	६५८७
मधेस	पर्सा	विरगञ्ज मनपा	त्रिजुद्ध महाविर रघुविर राम मावि	४४४६
मधेस	रौतहट	कटहरीया नपा	जनता मावि	३८८६

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

मधेश प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवा

९.९ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ (जनसाङ्ख्यिक सूचक) अनुसार नेपालको कुल प्रजनन दर १.९ रहेको छ। मधेश प्रदेशमा कुल प्रजनन दर राष्ट्रिय औसत भन्दा बढी २.७ रहेको छ।

९.१० मधेश प्रदेशमा मातृ मृत्युदर १४० प्रति लाख रहेको छ, जुन राष्ट्रिय औसतभन्दा कम हो।

चार्ट ९(घ) - मातृ मृत्युदर (प्रतिलाख जीवित जन्ममा) को प्रदेशगत स्थिति

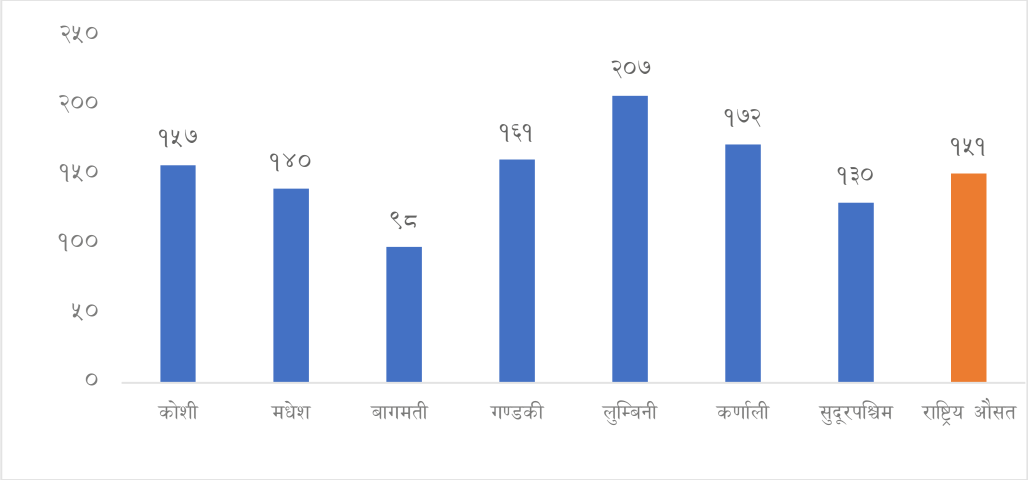

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

९.११ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म मुलुकभर विभिन्न व्यक्तिले अन्तरङ्ग, बहिरङ्ग र आकस्मिक सेवा गरी जम्मा ४ करोड १८ लाख ४५ हजार पटक स्वास्थ्य सेवा लिएकोमा बहिरङ्ग सेवाको अंश मात्र ९३.९६ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्म बहिरङ्ग सेवाको अंश ९४.२१ प्रतिशत रहेको थियो। यसैगरी चालु आर्थिक वर्षको फाल्गुनसम्म मधेश प्रदेशका विभिन्न व्यक्तिले अन्तरङ्ग, बहिरङ्ग र आकस्मिक सेवा गरी जम्मा ५० लाख ७० हजार पटक स्वास्थ्य सेवा लिएको छ जुनमा बहिरङ्ग सेवाको अंश ९५.३६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(छ) - अस्पताल सुविधा लिएको प्रदेशगत विवरण (पटक हजारमा)

प्रदेश	२०७९/८०			२०८०/८१			२०८०/८१*		
	अन्तरंग	बहिरङ्ग	आकस्मिक	अन्तरंग	बहिरङ्ग	आकस्मिक	अन्तरंग	बहिरङ्ग	आकस्मिक
मधेश	११०	६४८३	१६८	१५८	७२८५	१८२	१०७	४८३५	१२८
नेपाल	११८७	५३८८०	१९४६	१७२१	६३०५५	२१५५	११७६	४१८४५	१५१३

स्रोतः आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार। * फागुनसम्म

९.१२ स्वास्थ्य निर्देशनालयको वार्षिक स्वास्थ्य प्रतिवेदन आ. व. २०८०/८१ सम्म मधेश प्रदेशमा २१ वटा अस्पताल, ३३ वटा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ७३८ वटा स्वास्थ्य चौकी, ३५ वटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १८ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, ३७० वटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, १ जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, ३ MNH Clinic र २१३ वटा निजी स्वास्थ्य संस्थाहरु विभिन्न जिल्लाहरूमा सञ्चालनमा रहेका छन्।

९.१३ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस प्रदेशमा कुल जनसख्या ६१,२६,२८८ मध्ये पुरुष ३०,७८,२२३ र महिला ३०,४८,०६५ रहेको छ। जुन देशको कुल जनसंख्याको करिब २१ प्रतिशत हो। मधेश प्रदेशमा जनसंख्या वृद्धिदर १.१९ प्रतिशत र औसत घर परिवारको आकार ५.२९ रहेको छ। वि.स. २०८२ बैशाखसम्म पुरुष ३२,४१,४०४ र महिला ३२,७४,०५९ गरी कुल जनसंख्या ६५,१५,४६३ हुने प्रक्षेपण देखिन्छ । जसलाई विभिन्न उमेर समुहको आधारमा तलको पिरामिडमा देखाइएको छ।

मधेश प्रदेशमा जनसंख्या वितरण

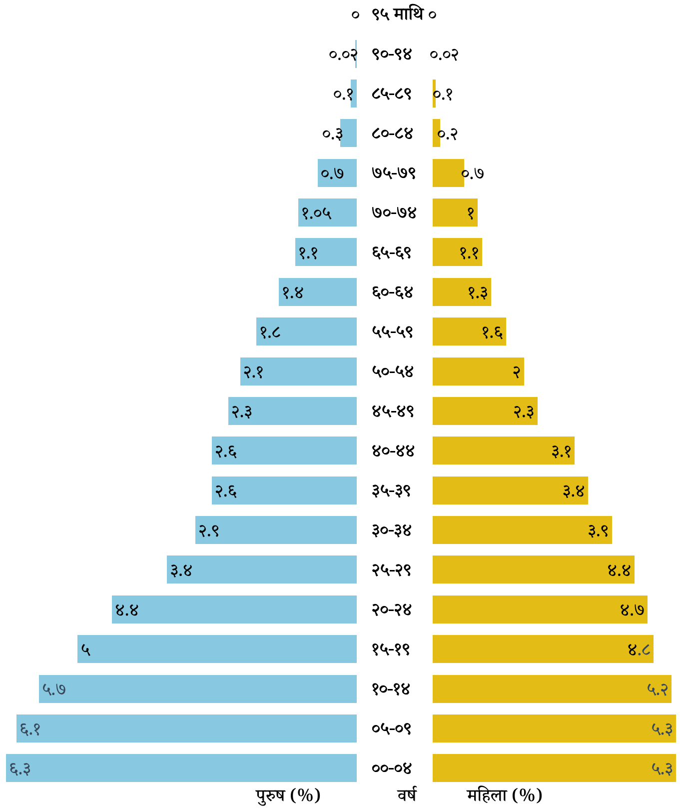

१०. सुशासन, लैंगिक उत्तरदायित्व र जलवायु परिवर्तन

सुशासनको अवस्था

१०.१ मधेश प्रदेशमा सार्वजनिक निकायका काम कारवाहीलाई पारदर्शी, जवाफदेही र छिटो छरितो बनाउँदै सार्वजनिक सेवा सुविधामा जनताको पहुँच सुनिश्चित गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक कानूनको निर्माण, संस्थागत व्यवस्था, कार्य संस्कृतिमा सुधार र सूचना प्रविधिको उपयोग हुँदै आएको छ। प्रदेश स्थापना भएदेखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को चैत मसान्त सम्ममा मधेश प्रदेश सभाले विकास, सुशासन र लोकतन्त्रको सुदृढीकरणको लागि ६४ वटा ऐनहरू पारित भई प्रदेश प्रमुखबाट प्रमाणिकरण समेत भएका छन।

१०.२ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, मधेश प्रदेश अन्तर्गत रहेको प्रदेश निजामती किताब खानाबाट प्राप्त जानकारी अनुसार मधेश प्रदेश सरकार अन्तर्गतका मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग, निर्देशनालय र कार्यालयहरू गरी जम्मा १४२ वटा सरकारी निकायहरू किताबखानामा दर्ता रहेका छन् भने बि.स २०८२ बैशाख मसान्तसम्म प्रदेशका सरकारी निकायहरूमा रहेको स्वीकृत दरबन्दी ४,१०१ मध्ये १,६५९ संख्यामा स्थायी कर्मचारी पदपुर्ति भई २,४४२ कर्मचारी रिक्त रहेका छन्।

तालिका १० (क) - मधेश प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सरकारी निकायहरू, स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ती

क्र.स.	विवरण	जम्मा
१	प्रदेश निकाय वा कार्यालयको संख्या	१४२
२	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	४१०१
३	स्थायी पदपुर्ति	१६५९
४	रिक्त दरबन्दी संख्या	२४४२

स्रोतः मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, मधेश प्रदेश, २०८१।

प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

१०.३ मधेश प्रदेश, प्रदेश लोक सेवा आयोगले आ.व. २०८१/८२ तर्फ असार मसान्तसम्ममा कुल २९५ जनाको विज्ञापन गरेकोमा अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सिफारिस हुन बाँकी रहेको ३ जना समेत गरी कुल २९८ जना विभिन्न तहहरूमा कर्मचारी नियुक्तिका लागि सिफारिस गरेको देखिन्छ। आ.व २०८१।८२ मा विभिन्न तहहरूमा कुल ७७ जना कर्मचारी बढुवा गरेको छ भने अन्तर सेवामा खुलाएका १४ पदहरु मध्ये ३ वटा पदमा मात्र कर्मचारी सिफारिस भएका छन्।

तालिका १० (ख) - आ.व २०८१।८२ मा प्रकाशित विज्ञापनको तहगत समूह अनुसारको विवरण

तह	बढुवा	अन्तर सेवा	खुला	मधेशी महिला	मधेशी	दलित महिला	दलित	मुस्लिम महिला	मुस्लिम	आदिवासी/जनजाती महिला	आदिवासी/जनजाती	थारु महिला	आर्थिक रुपले विपन्न खस आर्य महिला	अपाङ्ग महिला	कुल जम्मा
सहायक तेस्रो	-	-	३३	९	८	३	२	२	२	१	-	१	१	१	६३
सहायक चौथौ	३	-	२१	५	४	२	१	२	२	-	-	-	१	१	४१
सहायक पाँचौ	३१	६	२४	४	६	५		१	१	-	१	-	-	-	७९
अधिकृत सातौ	१३	७	२९	७	६	२	१	३	१	१	-	-	-	१	७१
अधिकृत नवौ	२७	१	९	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३८
अधिकृत एघारौ	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३
कुल जम्मा	७७	१४	११६	२५	२५	१२	४	८	५	२	१	१	२	३	२९५

स्रोतः प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश।

तालिका १०(ग) - आ.व २०८१।८२ मा सिफारिस भएको तहगत समूह अनुसारको विवरण

तह	अन्तर सेवा	खुला	मधेशी महिला	मधेशी	दलित महिला	दलित	मुस्लिम महिला	मुस्लिम	आदिवासी/जनजाती/महिला	आदिवासी/जनजाती	थारु महिला	कुल जम्मा
सहायक चौथौ	-	१२	२	४	-		१	१	१	-	-	२१
सहायक पाँचौ	-	६८	१४	१२	८	३	२	१	३	-	२	११३
अधिकृत सातौ	३	८७	१९	१०	३	१	-	२	१	१	१	१२८
अधिकृत आठौं	-	५	३	-	-	-	-	-	-	-	-	८
अधिकृत नवौं	-	२५	२	१	-	-	-	-	-	-	-	२८
कुल जम्मा	३	१९७	४०	२७	११	४	३	४	५	१	३	२९८

स्रोतः प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश।

१०.४ मधेश प्रदेश सरकार अन्तर्गतको प्रदेश अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट आ.व. २०८०/८१ को असार मसान्तसम्ममा कर्मचारी/पदाधिकारीहरूको ज्ञान र क्षमता विकासका लागि जम्मा ६४ वटा विभिन्न तालिमहरू संचालन गरिएकोमा सोबाट लाभान्वित सहभागीहरूको संख्या १,८४४ जना रहेको छन्।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग

१०.५ आ.व. २०८०/८१ मा असार मसान्त सम्म प्रदेशगत उजुरीलाई विश्लेषण गर्दा मधेश प्रदेशमा कुल उजुरीको २३.५७ प्रतिशत उजुरी रहेको छ। विगतमा यो प्रतिशत २२.८१ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका १०(घ) - संघीय, प्रदेश र स्थानीय तहका प्रदेशगत उजुरीको विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	कुल जम्मा	उजुरी प्रतिशत
१	कोशी	१,००१	४७०	११,११९	३,४७०	९.५१
२	मधेश	१,५२७	७३९	६,२६३	८,५२९	२३.५७
३	बागमती	७,२३३	७५१	२,५३६	१०,५२०	२९.०७
४	गण्डकी	७३५	४३३	१,५००	२,६६८	७.३७
५	लुम्बिनी	१,१३८	८१६	२,९४०	४,८९४	१३.५२
६	कर्णाली	४५३	६५९	२,१२८	३,२४०	८.९५
७	सुदूरपश्चिम	५३६	५८९	१,७४०	२,८६५	७.९२
	प्रदेशगत जम्मा	१२,६२३	४,४५७	११,१०६	३६,१८५	१००
	उजुरी प्रतिशत	३४.८८	१२.३२	५२.८८		

(*२०८१ असार मसान्त सम्म) स्रोतः अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१।

१०.६ त्यस्तै आ.व. २०८०/८१ मा आयोग र आयोगका कार्यालयहरुमा दर्ता भएका उजुरीहरु तथा फछ्र्यौटको विवरणहरु अनुसार मधेश प्रदेशमा धनुषा जिल्लाको उजुरी सबैभन्दा बढि १०५६ वटा र सर्लाही जिल्लाको उजुरी सबैभन्दा कम ६५७ वटा उजुरीहरू फछ्र्यौट भएको छ।

तालिका १०(ङ) - दर्ता भएका उजुरीहरू र फछ्र्यौटको जिल्लागत विवरण (मधेश प्रदेश)

क्र.सं.	जिल्ला	गत वर्षको उजुरी	चालु वर्षको उजुरी	जम्मा उजुरी	जम्मा फछ्र्यौट संख्या	उजुरी फछ्र्यौट प्रतिशत*
१	धनुषा	४२१	१,००१	१,४२२	१,०५६	३.९३
२	बारा	२६७	९४०	१,२०७	८८७	३.३४
३	सप्तरी	२२०	९५०	१,१७०	९७१	३.२३
४	रौतहट	२१०	७४५	१,०३५	७३४	२.८२
५	महोत्तरी	२३१	७९१	१,०२२	८३४	२.८२
६	पर्सा	२८२	६७४	९५६	६९१	२.६४
७	सिराहा	२६७	६१४	८८१	६५७	२.४३
८	सर्लाही	२२७	६०९	८३६	६४२	२.३१

* आयोगबाट आ.व. २०८०/८१ मा कुल फछ्र्यौट भएका उजुरीहरूका आधारमा गणना गरिएको।

स्रोतः अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१।

१०.७ आ.व. २०८०/८१ को असार मसान्तसम्म अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा दर्ता भएका उजुरीहरु मध्ये ९ मन्त्रालय/निकायहरूका सम्पूर्ण उजुरीहरू फछ्यौंट भएका छन्।

तालिका १०(च) - आ.व. २०८०/८१ मा आयोग र आयोगका कार्यालयहरुमा दर्ता भएका उजुरीहरु तथा फछ्यौंटको मन्त्रालयगत/निकायगत विवरण (मधेश प्रदेश)

क. सं.	मन्त्रालय/ निकायको नाम	उजुरीको संख्या			फछ्यौंट संख्या			मन्त्रालय/ निकायगत प्रगति प्रतिशत
		गत आ.व. को जिम्मेवारी सरेको उजुरी संख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व. को जिम्मेवारीबाट फछ्यौंट भएको संख्या	चालु आ.व.को फछ्यौंट भएको संख्या	कुल उजुरी फछ्यौंट	
१	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (वन वातावरण मात्र)	२४	७१	९५	१२	६०	७२	७५.८
२	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (प्रदेश भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय मात्र)	७१	१४६	२७१	५९	१२५	१८४	८४.८
३	सामाजिक विकास मन्त्रालय (स्वास्थ्य मात्र)	२०	६६	८६	११	५३	६४	७४.४
४	भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय (खानेपानी मात्र)	७	७	१४	४	५	९	६४.३
५	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (कृषि तथा पशुपन्छी विकास मात्र)	२६	५८	८४	१३	४४	५७	६७.९
६	भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय (सिँचाई मात्र)	१०	२३	३३	७	१५	२२	६६.७
७	मुख्यमन्त्रि तथा मन्त्रिरपरिषद्को कार्यालय	११	२६	३७	७	२५	३२	८६.५
८	भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय (शहरी विकास मात्र)	२	१६	१८	२	११	१३	७२.२
९	सामाजिक विकास मन्त्रालय (शिक्षा स्वास्थ्य बाहेक)	५	५	१०	५	५	१०	१००

क्र. सं.	मन्त्रालय/ निकायको नाम	उजुरीको संख्या			फछ्र्यौट संख्या			मन्त्रालय/ निकायगत प्रगति प्रतिशत
		गत आ.व. को जिम्मेवारी सरेको उजुरी संख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व. को जिम्मेवारीबाट फछ्र्यौट भएको संख्या	चालु आ.व.को फछ्र्यौट भएको संख्या	कुल उजुरी फछ्र्यौट	
१०	प्रदेश भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय (ऊर्जा मात्र)	०	१	१	०	१	१	१००
११	प्रदेश उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (पर्यटन मन्त्रालय मात्र)	५	३	८	३	३	६	७५
१२	प्रदेश भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (सहकारी मात्र)	०	१	१	०	१	१	१००
१३	प्रदेश सासाजिक विकास मन्त्रालय (शिक्षा मात्र)	३	७	१०	१	४	५	५०
१४	प्रदेश भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय (भूमि व्यवस्था)	०	१	१	०	०	०	०
१५	प्रदेश आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय (गृह सम्बन्धी मात्र)	०	३	३	०	३	३	१००
१६	प्रदेश सभा	०	१	१	०	१	१	१००
१७	प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	०	१	१	०	१	१	१००
१८	प्रदेश आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय (न्याय कानून सम्बन्धी मात्र)	१	१	२	१	१	२	१००
१९	प्रदेश लोक सेवा आयोग	०	२	२	०	२	२	१००
२०	अन्य	०	२	२	०	२	२	१००

स्रोतः अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१।

१०.८ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बर्दिबासबाट आ.व. २०८०/८१ सम्ममा रहेका उजुरी मध्ये ७३.३९ प्रतिशत (२५८२ वटा) उजुरीहरू फछ्यौंट भएको छ। विगतका आ.व.हरू २०७९/८०, २०७८/७९, २०७७/७८ र २०७६/७७ मा उजुरी फछ्यौंट दर क्रमशः ५४.९४, ५६.६६, ५३.९५ र ४४.५४ रहेको थियो।

चार्ट १० (क) - आयोगको कार्यालय, बर्दिबासबाट भएका उजुरी फछ्यौंट सम्बन्धी विवरण

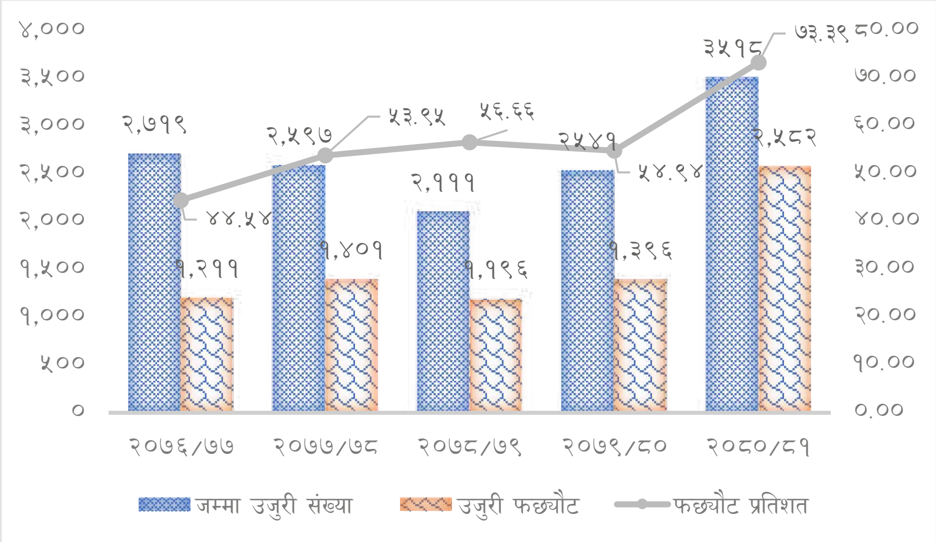

स्रोतः अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदन २०८०/८१।

१०.९ मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालयले जनकपुरधामले मधेश प्रदेश सरकारको प्रतिरक्षा तर्फबाट विभिन्न अड्डा अदालतमा बहस पैरवी तथा प्रतिरक्षा गर्ने कार्य गर्दै आईरहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८०।८१ असार मसान्त सम्ममा मधेश प्रदेश सरकार पक्ष तथा विपक्ष रहेका ५४४ थान मुद्दाहरू मध्ये ३३१ थान फछ्यौंट भएको छ।

तालिका १० (छ) - मुद्दाको लगत, फछ्यौंट र बाँकी विवरण (आ.व २०८०/८१ सम्म)

क्र.सं.	अदालत	लगत	फछ्यौंट	बाँकी
१	सर्वोच्च अदालत	२१७	९३	१२४
२	उच्च अदालत पाटन	१२	५	७
३	प्रशासकिय अदालत	४	४	०
४	उच्च अदालत जनकपुर	१८८	१६२	२६
५	उच्च अदालत अस्थायी ईजलाश विरगंज	४६	३९	७

क्र.सं.	अदालत	लगत	फछ्यौंट	बाँकी
६	उच्च अदालत जनकपुर राजबिराज ईजलास	३७	२८	९
७	सप्तरी जिल्ला अदालत	०	०	०
८	सिराहा जिल्ला अदालत	०	०	०
९	धनुषा जिल्ला अदालत	२४	९	१५
१०	महोत्तरी जिल्ला अदालत	१	०	१
११	सर्लाही जिल्ला अदालत	०	०	०
१२	रौतहट जिल्ला अदालत	०	०	०
१३	बारा जिल्ला अदालत	१	१	०
१४	पर्सा जिल्ला अदालत	२	२	०
	जम्मा	५४४	३३१	२१३

स्रोतः मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय मधेश प्रदेश।

लैंगिक उत्तरदायी बजेट तथा जलवायु परिवर्तन प्रभाव न्यूनीकरण बजेट

१०.१० लैंगिक उत्तरदायी बजेट अन्तर्गत महिलालाई ५० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने क्रियाकलाप अनुसारको बजेटको हिस्सा आ.व. २०८१/८२, २०८०/८१, २०७९/८० र २०७८/७९ मा क्रमशः ८९.३२ प्रतिशत, ७८.५ प्रतिशत, ५१.४० प्रतिशत र ५२.०९ प्रतिशत रहेको छ। यस्तो बजेटको अप्रत्यक्ष लाभ भने तटस्थको तुलनामा कम रहेको छ।

तालिका १० (ज) - विगत तीन वर्षको लैंगिक उत्तरदायी बजेट (रु. करोडमा)

आ.व.	प्रत्यक्ष लाभ(संकेत १)		अप्रत्यक्ष लाभ (संकेत २)		तटस्थ (संकेत ३)	
	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
२०७८/७९	१७३७	५१.४	४८२	१४.२५	११६०	३४.३५
२०७९/८०	२४४२	५२.१	१०२७	२१.९०	१२१९	२६.००
२०८०/८१	३४६१	७८.५	२८६	६.४९	६६३	१५.०४
२०८१/८२	३९२०	८९.३२	२५१	५.७४	२१६	४.९४

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय, मधेश प्रदेश।

१०.११ विगत दुई वर्षमा जलवायु परिवर्तन प्रभाव न्यूनीकरण बजेट अन्तर्गत ५० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने क्रियाकलाप अनुसारको बजेटको हिस्सा आ.व. २०८१/८२, २०८०/८१, २०७९/८० र २०७८/७९ मा क्रमशः १६.९१ प्रतिशत, १५.११ प्रतिशत, ११.६९ प्रतिशत र ११.४ प्रतिशत रहेको छ। यस्तो बजेटको अप्रत्यक्ष लाभ भने तटस्थको तुलनामा कम देखिएको हुँदा लाभ वृद्धि हुने गरी बजेट निर्माणको आवश्यकता रहेको देखिएको छ।

तालिका १० (झ) - विगत तीन वर्षको जलवायु परिवर्तन प्रभाव न्यूनीकरण बजेट (रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	प्रत्यक्ष लाभ(संकेत १)		अप्रत्यक्ष लाभ (संकेत २)		तटस्थ (संकेत ३)	
	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
२०७८/७९	३८५	११.४	६२०	१८.३४	२३७४	७०.२५
२०७९/८०	५४८	११.६९	१०९८	२३.४३	३०४२	६४.८८
२०८०/८१	६६७	१५.११	६३३	१४.३६	३१११	७०.५३
२०८१/८२	७४२	१६.९१	४८६	११.०९	३१६०	७२.०१

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय, मधेश प्रदेश।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १.१ : मधेश प्रदेश र नेपालको कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार) (प्रचलित मूल्यमा)

(रू. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१६४४९	१६४९८	१८३१३	१९७८७	२१८५७	२३९३२	२६०१३	८३२८९	८६२५२	९५८४९	१०४०८२	११४३१०	१२४८६९	१३५३७३
खानी तथा उत्खनन्	३१३	८६	८६	९८	१०१	१०१	१०४	२२००	२०४४	२०४५	२३२५	२४०१	२४०२	२४७८
उत्पादनमूलक उद्योग	२७३१	२४७६	२९५४	३४०८	३४५०	३५२५	३७९१	१९२२३	१७४०१	२०७४४	२४०४७	२४३६८	२४९२५	२६७८०
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	२०३	२३२	२६०	३८७	४२०	५०४	४३७	३३८६	४०३७	४२०५	६४२८	७६९९	९१४३	९३२४
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	३७४	३८२	३९३	४००	४१२	४१८	४३२	१९७२	२०१२	२०७३	२१०९	२१७३	२२०५	२२७९
निर्माण	२३१८	२१२१	२२११	२५५३	२७५२	२६९४	२७८२	२३४२६	२१३५३	२२२५९	२५७११	२७६१९	२७२७२	२८१६४
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	६६५८	६२८५	७०७४	८१८०	८१६५	८७६९	९७०४	५४३०४	५१४९८	५७९६८	६७०३३	६६९०६	७०७५२	७८२९६
यातायात तथा भण्डारण	२७८३	२३२६	२५३३	३३१५	४१११	४४२२	४९९८	२१५८०	१८०३२	१९६३८	२५७०६	३१८७४	३४२८७	३८७५८
आवास तथा भोजन सेवा	३६२	२४२	२८१	३२७	४४४	५८१	६३५	७५६५	५०४३	५८७८	६८२३	९२६८	१२१४२	१३२५५
सूचना तथा सञ्चार	१२५७	१३०५	१४०२	१४९३	१५७३	१६५९	१७६८	७४१२	७६९६	८२६९	८८००	९२७४	९७८३	१०४२५
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	१३४०	१६०९	१७७३	२००२	२३३२	२३०६	२४९५	२०७१३	२४१९४	२५३२८	२८९६०	३३३७८	३३१०३	३५७६६
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१२४३	१३५८	१४०३	१५०४	१७४८	१८३४	१९२२	२९५७१	३२२९६	३३३६१	३५४१८	४०२३२	४२४३८	४४६१०

औद्योगिक वर्गीकरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	१७७	१९१	२०१	२२१	२४६	२७०	२८२	३२७२	३५३५	३७१०	४०७७	४५४१	४९९८	५२०८
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	१७४	१९०	१९९	२०८	२२६	२४७	२६६	२५४७	२७७७	२९१२	३०३९	३३०६	३६०४	३८७७
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	३१२८	३९६०	४११७	५३४४	६६५७	६८३०	६६५५	२१८५७	२७६६६	२८७६६	३७३३३	४६७३६	४८११०	४६९१६
शिक्षा	४१४३	४७४५	४८८०	५५५७	६५०१	७०३१	६८८८	२५१५९	२८८४६	२९६६६	३३७८४	३९५२३	४३१६४	४२३५१
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	६२४	७५७	८१९	९३०	११४१	११६९	१२७९	४९७८	६०३३	६५२८	७४१६	९०९९	९४८८	१०२६४
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	१७६	२०९	२२५	२४५	२९७	३२४	३६८	१७९३	२१३६	२२९३	२५०७	३०४०	३३७९	३८३६
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	४४४५५	४४९७०	४९१२३	५५९५८	६२४३३	६६६१९	७०८१८	३३४२४८	३४२८५२	३७१४९३	४२५५९९	४७५७४७	५०६०६५	५३७९५९
उत्पादित वस्तुमा खुद कर	६१७५	८५७०	९४८१	८०००	८६३२	८६३२	९५७९	५१६४५	४६०१८	६३७६२	७२०५७	६०९६१	६५५६९	७२७६३
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	५०३५४	५११४४	५७६९३	६५४३९	७०४३३	७५२५०	८०३९७	३८५८९३	३८८८७०	४३५२५५	४९७६५६	५३६७०८	५७१६३४	६१०७२२

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२

*अनुमानित

अनुसूची १.२: मधेश प्रदेशको प्रचलित मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	मधेस						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१९.७	१९.१	१९.१	१९.०	१९.१	१९.२	१९.२
खानी तथा उत्खनन्	१४.२	४.२	४.२	४.२	४.२	४.२	४.२
उत्पादनमूलक उद्योग	१४.२	१४.२	१४.२	१४.२	१४.२	१४.१	१४.२
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	६.०	५.८	६.२	६.०	५.५	५.५	४.७
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	१९.०	१९.०	१९.०	१९.०	१९.०	१९.०	१९.०
निर्माण	९.९	९.९	९.९	९.९	१०.०	९.९	९.९
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१२.३	१२.२	१२.२	१२.२	१२.२	१२.४	१२.४
यातायात तथा भण्डारण	१२.९	१२.९	१२.९	१२.९	१२.९	१२.९	१२.९
आवास तथा भोजन सेवा	४.८	४.८	४.८	४.८	४.८	४.८	४.८
सूचना तथा सञ्चार	१७.०	१७.०	१७.०	१७.०	१७.०	१७.०	१७.०
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	६.५	६.६	७.०	६.९	७.०	७.०	७.०
घरजग्गा कारोवारको सेवा	४.२	४.२	४.२	४.२	४.३	४.३	४.३
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	५.४	५.४	५.४	५.४	५.४	५.४	५.४
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	६.९	६.९	६.९	६.९	६.९	६.९	६.९
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	१४.३	१४.३	१४.३	१४.३	१४.२	१४.२	१४.२
शिक्षा	१६.५	१६.४	१६.४	१६.४	१६.४	१६.३	१६.३
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१२.५	१२.५	१२.५	१२.५	१२.५	१२.३	१२.५
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	९.८	९.८	९.८	९.८	९.८	९.६	९.६
औसत योगदान	१३.३	१३.१	१३.२	१३.१	१३.१	१३.२	१३.२

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२ *अनुमानित

अनुसूची १.३: मधेश प्रदेश र नेपालको वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा)

(प्रचलित मूल्यमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	३७.०	३६.७	३७.३	३५.४	३५.०	३५.९	३६.७	२४.९	२५.२	२५.८	२४.५	२४.०	२४.७	२५.२
खानी तथा उत्खनन्	०.७	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.१	०.७	०.६	०.६	०.५	०.५	०.५	०.५
उत्पादनमूलक उद्योग	६.१	५.५	६.०	६.१	५.५	५.३	५.४	५.८	५.१	५.६	५.७	५.१	४.९	५.०
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	०.५	०.५	०.५	०.७	०.७	०.८	०.६	१.०	१.२	१.१	१.५	१.६	१.८	१.७
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	०.८	०.८	०.८	०.७	०.७	०.६	०.६	०.६	०.६	०.६	०.५	०.५	०.४	०.४
निर्माण	५.२	४.७	४.५	४.६	४.४	४.०	३.९	७.०	६.२	६.०	६.०	५.८	५.४	५.२
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१५.०	१४.०	१४.४	१४.६	१३.१	१३.२	१३.७	१६.२	१५.०	१५.६	१५.८	१४.१	१४.०	१४.६
यातायात तथा भण्डारण	६.३	५.२	५.२	५.९	६.६	६.६	७.१	६.५	५.३	५.३	६.०	६.७	६.८	७.२
आवास तथा भोजन सेवा	०.८	०.५	०.६	०.६	०.७	०.९	०.९	२.३	१.५	१.६	१.६	१.९	२.४	२.५
सूचना तथा सञ्चार	२.८	२.९	२.९	२.७	२.५	२.५	२.५	२.२	२.२	२.२	२.१	१.९	१.९	१.९
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	३.०	३.६	३.६	३.६	३.७	३.५	३.५	६.२	७.१	६.८	६.८	७.०	६.५	६.६

औद्योगिक वर्गीकरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
घरजग्गा कारोवारको सेवा	२.८	३.०	२.९	२.७	२.८	२.८	२.७	८.८	९.४	९.०	८.३	८.५	८.४	८.३
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	०.४	०.४	०.४	०.४	०.४	०.४	०.४	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	०.४	०.४	०.४	०.४	०.४	०.४	०.४	०.८	०.८	०.८	०.७	०.७	०.७	०.७
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	७.०	८.८	८.४	९.५	१०.७	१०.३	९.४	६.५	८.१	७.७	८.८	९.८	९.५	८.७
शिक्षा	९.३	१०.६	९.९	९.९	१०.४	१०.६	९.७	७.५	८.४	८.०	७.९	८.३	८.५	७.९
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१.४	१.७	१.७	१.७	१.८	१.८	१.८	१.५	१.८	१.८	१.७	१.९	१.९	१.९
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	०.४	०.५	०.५	०.४	०.५	०.५	०.५	०.५	०.६	०.६	०.६	०.६	०.७	०.७
कुल जम्मा	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२

*अनुमानित

अनुसूची १.४: मधेश प्रदेश र नेपालको वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	५.९७	-२.६३	२.४८	३.२५	२.१२	४.१४	४.००	५.१६	२.४३	२.८५	२.३५	३.०२	३.३५	३.२८
खानी तथा उत्खनन्	१८.६७	-३.४६	५.२३	८.९०	०.६९	३.३७	१.९८	१७.६२	-२.२३	४.६५	८.८४	०.९१	३.२३	१.९९
उत्पादनमूलक उद्योग	७.३९	-९.८९	१०.४०	६.१०	-२.१७	-१.३५	३.८६	६.५२	-९.०३	८.६६	६.७०	-१.७०	-२.०२	३.७८
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	७.००	१४.२६	१०.१७	१७.४३	१५.५७	१५.१८	९.८३	९.६१	१९.५१	४.१८	५२.६७	१९.७६	१०.९६	१३.८२
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	१.२७	१.९३	१.४०	३.०६	२.८४	२.१२	२.०४	१.२२	२.१५	१.३५	३.०८	३.२१	१.२७	२.०९
निर्माण	८.३१	-५.२०	७.०५	८.६०	-१.५४	-२.३३	२.१३	७.४८	-४.३९	७.००	६.९३	-१.४८	-२.२०	२.२१
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१६.४८	-१२.५४	६.५४	७.३८	-४.४४	-०.३७	३.००	८.११	-११.३९	६.६४	७.४२	-४.१०	-०.३६	३.३०
यातायात तथा भण्डारण	१०.०८	-११.५५	५.३४	५.१२	-०.५१	१३.००	९.१७	८.७७	-११.७९	४.४४	४.६०	१.४५	१३.४३	९.४५
आवास तथा भोजन सेवा	९.९४	-४०.४९	१६.२९	१२.४३	१५.६८	२१.१४	५.३२	९.९२	-३६.७८	१०.७३	१२.५७	१८.०३	२१.०३	५.००
सूचना तथा सञ्चार	७.२२	१.७२	४.०७	३.७२	२.११	४.३१	४.६४	७.०५	२.०२	३.६७	४.१९	४.१५	४.९१	४.८१
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	१०.५०	२.००	९.६९	६.००	९.०५	८.३७	६.०८	६.३५	-०.३५	४.६६	६.९२	७.९२	७.९४	६.२९
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१.७७	-०.०१	१.५४	१.०२	४.०८	२.५५	२.०९	३.७५	२.०८	२.७७	१.७२	२.९१	२.४३	२.७२
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	६.२५	१.१२	१.३५	३.२६	३.२४	४.८९	३.६४	५.६१	१.५२	१.५१	३.५०	३.९३	४.१५	३.९८

औद्योगिक वर्गीकरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/ ७६	२०७६/ ७७	२०७७/ ७८	२०७८/ ७९	२०७९/ ८०	२०८०/ ८१	२०८१/ ८२*	२०७५/ ७६	२०७६/ ७७	२०७७/ ७८	२०७८/ ७९	२०७९/ ८०	२०८०/ ८१	२०८१/ ८२*
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	६.९०	१.५०	२.१३	१.५५	४.३९	४.६९	२.७७	६.४४	२.१९	२.३०	१.५९	५.०३	४.०४	३.९७
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	५.१२	११.३३	-१.४२	४.०८	४.९५	३.९२	२.१५	५.१२	६.१६	३.३८	४.०८	५.४६	४.२७	२.२४
शिक्षा	५.९१	२.५५	३.९९	४.७५	३.४३	२.१०	१.४४	५.९८	३.२०	३.९२	४.६६	३.९३	२.१५	१.९८
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	६.७६	४.८७	६.६६	७.०९	६.०४	४.५४	५.५२	६.६९	५.२०	६.६०	६.९९	६.५७	५.३१	४.७७
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	५.९८	१.७७	३.३५	४.५७	४.९४	३.२८	३.६२	५.९२	१.७७	३.३८	४.४७	५.६५	४.२७	३.९२
प्रदेशगत आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)														
आधारभूत मल्यमा	७.८९	-३.७८	४.१५	४.७६	१.३१	३.४४	३.८८	६.३९	-२.४२	४.४९	५.२८	२.२९	३.३६	३.९९
उत्पादकको मूल्यमा	८.००	-२.०३	४.४८	५.०९	१.००	३.७४	४.५०	६.६६	-२.३७	४.८४	५.६३	१.९८	३.६७	४.६१

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२

*अनुमानित

अनुसूची १.५ : मधेश प्रदेश र नेपालको वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको बार्षिक बृद्दिदर र मूल्य सूचकाङ्कको संरचना

विवरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
प्रचलित मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभुत मूल्यमा) (रु. करोडमा)	**४४४५५**	**४४९७०**	**४९१२३**	**५५९५८**	**६२४३३**	**६६६१९**	**७०८१८**	**३३४२४८**	**३४२८५२**	**३७१४९३**	**४२५५९९**	**४७५७४७**	**५०६०६५**	**५३७९५९**
प्राथमिक क्षेत्र	१६७६३	१६५८४	१८३९९	१९८८४	२१९५७	२४०३३	२६११७	८५४८९	८८२९६	९७८९४	१०६४०७	११६७११	१२७२७१	१३७८५१
द्वितीय क्षेत्र	५६२७	५२१०	५८१८	६७४९	७०३४	७१४२	७४४२	४८००७	४४८०४	४९२८१	५८२९५	६१८५९	६३५४६	६६५४७
सेवा क्षेत्र	२२०६५	२३१७५	२४९०७	२९३२५	३३४४१	३५४४४	३७२५९	२००७५२	२०९७५२	२२४३१८	२६०८९६	२९७१७७	३१५२४८	३३३५६२
स्थिर मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभुत मूल्यमा) (रु. करोडमा)	**२९०८१**	**२७९८१**	**२९१४१**	**३०५२८**	**३०९२८**	**३१९९१**	**३३२३३**	**२१०९२६**	**२०५८१५**	**२१५०५०**	**२२६३९८**	**२३१५७२**	**२३९३४८**	**२४८८८८**
प्राथमिक क्षेत्र	१२४७३	१२१४४	१२४४६	१२८५५	१३१२६	१३६६९	१४२१५	६२९४३	६४४०३	६६२६४	६७९२३	६९९४१	७२२८३	७४६३५
द्वितीय क्षेत्र	३७०९	३४८४	३७७१	४०५१	४०२९	४०१२	४१५१	३१६३३	३०३३३	३२४७४	३५९७९	३६४५०	३६४३८	३८१३२
सेवा क्षेत्र	१२९००	१२३५३	१२९२४	१३६२२	१३७७३	१४३१०	१४८६७	११६३५१	१११०७९	११६३१२	१२२४९६	१२५१८१	१३०६२७	१३६१२१
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको बार्षिक बृद्दिदर (प्रतिशतमा)														
प्राथमिक क्षेत्र	६.०	-२.६	२.५	३.३	५.५	६.३	८.३	५.४	२.३	२.९	२.५	३.०	३.३	३.३
द्वितीय क्षेत्र	७.२	-६.१	८.२	७.४	६.८	-१.०	३.०	६.९	-४.१	७.१	१०.८	१.३	०.०	४.७

विवरण	मधेस							कुल मूल्य अभिवृद्धि						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२*
सेवा क्षेत्र	१०.०	-४.२	४.६	५.४	६.६	५.०	७.९	६.८	-४.५	४.७	५.३	२.२	४.४	४.२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मूल्य सूचकाङ्क (इम्प्लिसिट्)														
प्राथमिक क्षेत्र	१३४.४	१३६.६	१४७.८	१५४.७	१६७.३	१७५.८	१८३.७	१३५.८	१३७.१	१४७.७	१५६.७	१६६.९	१७६.१	१८४.७
द्वितीय क्षेत्र	१५१.७	१४९.६	१५४.३	१६६.६	१७४.६	१७८.०	१७९.३	१५१.८	१४७.७	१५१.८	१६२.०	१६९.७	१७४.४	१७४.५
सेवा क्षेत्र	१७१.१	१८७.६	१९२.७	२१५.३	२४२.८	२४७.७	२५०.६	१७२.५	१८८.८	१९२.९	२१३.०	२३७.४	२४१.३	२४५.०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशत)														
प्राथमिक क्षेत्र	३७.७	३६.९	३७.५	३५.५	३५.२	३६.१	३६.९	२५.६	२५.८	२६.४	२५.०	२४.५	२५.१	२५.६
द्वितीय क्षेत्र	१२.७	११.६	११.८	१२.१	११.३	१०.७	१०.५	१४.४	१३.१	१३.३	१३.७	१३.०	१२.६	१२.४
सेवा क्षेत्र	४९.६	५१.५	५०.७	५२.४	५३.६	५३.२	५२.६	६०.१	६१.२	६०.४	६१.३	६२.५	६२.३	६२.०
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रु.)	**८५२०१**	**८५५२६**	**९५३६१**	**१०६९२७**	**११३७४४**	**१२००८७**	**१२६७८२**	**१३५८७८**	**१३५६८४**	**१५०५०३**	**१७०४८८**	**१८२१९९**	**१९२२६३**	**२०३५१०**
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (US$)	७५५	७३५	८०९	८८५	८७०	९०३	९३२	१२०३.७	११६६.६	१२७६.९	१४१०.९	१३९३.५	१४४५.२	१४९६.०
विनिमय दर (१ अमेरिकी डलर =....... रूपैंया)	११२.८८	११६.३१	११७.८७	१२०.८४	१३०.७५	१३३.०३	१३६.०४	११२.९	११६.३	११७.९	१२०.८	१३०.८	१३३.०	१३६.०
जनसंख्या (दश लाखमा)	५.९१	५.९८	६.०५	६.१२	६.१९२२	६.२६६३	६.३४१४	२८.४	२८.७	२८.९	२९.२	२९.५	२९.७	३०.०

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२

*अनुमानित

अनुसूची २.१ : मधेश प्रदेशको विनियोजित बजेट तथा यथार्थ खर्च (रू. करोडमा)

विवरण	२०७५।७६			२०७६।७७			२०७७।७८			२०७८।७९			२०७९।८०			२०८०.८१		
	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
चालु	१,१९५	६६३	५५.४६	२,१७०	९६८	४४.६२	१,४०८	८६४	६१.३९	१,५३२	१,०३४	६७.४७	२,०९०	१,०६७	५१.०५	१,८५४.००	९२५.५६	४९.९२
पुंजीगत	१,७२३	८४७	४९.१४	२,२४५	८२७	३६.८४	२,०३७	१,३९१	६८.२७	१,९५७	१,१९३	६०.९६	२,५९८	१,६२०	६२.३६	२,५५७.४६	१,५२८.९३	५९.७८
वित्तीय व्यवस्था	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा	२,९१८	१,५०९	५१.७३	४,४१४	१,७९५	४०.६७	३,४४४	२,२५५	६५.४६	३,४८९	२,२२६	६३.८२	४,६८८	२,६८७	५७.३२	४,४११.४६	२,४५४.४९	५५.६४

स्रोत:-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

अनुसूची २.२ : मधेश प्रदेश सरकार मातहत रहेका मन्त्रालय/निकायहरुको विगत आर्थिक वर्षहरुको चालु खर्चको विवरण (रु. करोडमा)

क्र.स	मन्त्रालय/ निकाय	२०७६/०७७			२०७७/०७८			२०७८/०७९			२०७९/८०			२०८०/८१		
		विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
१	प्रदेश सभा सचिवालय	३९.१	२८.६३	७३.२२	३४.९८	२७.४१	७८.३६	३४	२६.९५	७९.०७	३६.९६	२४.५१	६६.३२	४१.४२	३१.७८	७६.७३
२	प्रदेश लोकसेवा आयोग	-	-	-	४.४४	२.६७	६०.१४	९.२६	४.६९	५०.६४	७.७	४.९५	६४.३२	१२.६२	६.८	५३.८८
३	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	३.२४	२.२३	६८.८३	३.७८	३.०४	८०.४२	३.२	२.७६	८६.१३	३.८२	२.९४	७६.९२	३.७१	२.१८	५८.७६
४	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	१११.३२	५२.०६	४६.७७	१२७.६	४०.०४	३१.३८	५३.९९	१९.६१	३६.७१	७८.१२	२३.४३	३०	५५.७८	१५.०४	२६.९६
५	अर्थ मन्त्रालय	२०.५	८.७८	४२.८३	२०.६५	९.९९	४८.३८	३०.२९	७.६५	२५.२५	२२.८६	१०	४३.७४	३३.७१	१२.०१	३५.६३
६	गृह, संचार तथा कानून मन्त्रालय	२९.४६	१६.८२	५७.०९	३०.११	११.९६	३९.७२	३२.६९	२२.८२	६९.९५	३०.०१	२२.६७	७५.५३	८२.५३	३९.३४	४७.६७
७	उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालय	१७०.३	१११.६१	६५.५४	१३०.३१	८५.३६	६५.५१	१०९.१२	७९.८७	७३.२	२३४.६५	९८.४४	४१.९५	१६६.६६	१०२.६२	६१.५७
८	भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२३४.५१	९३.८५	४०.०२	१८४.४	९६.०७	५२.१	१५५.१५	७३.१७	४७.२७	१५९	६४.५२	४०.५८	२६२.८५	११७.६९	४४.७७
९	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	२६३.४	९६.७६	३६.७४	६३.१	४५.१९	७१.६२	८०.९७	४४.३४	५४.७६	१७४.८८	७३.६६	४२.१२	१३५८.४१	८१३.३८	५९.८८
१०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	४६५.८३	२००.२८	४२.९९	३६२.५९	२४६.३४	६७.९४	४७५.६३	३८१.५३	८०.२३	४७४.३७	३५८.०३	७५.४७	५६७.३५	३७८.६६	६६.७४

क्र.स	मन्त्रालय/ निकाय	२०७६/०७७			२०७७/०७८			२०७८/०७९			२०७९/८०			२०८०/८१		
		विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
११	कानून,न्याय तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	४.१९	१.९९	४७.५७	५	२.३२	४६.४३	-	-	०.००
१२	ऊर्जा, सिचाई तथा खानेपानी मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	१६.७७	६.१७	३६.७९	१६.३७	१०.४७	६३.९५	६४२.४६	३८२.९३	५९.६०
१३	वाणिज्य,आपूर्ति तथा विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	५	१.३६	२७.३२	३.४२	१.३५	३९.५	-	-	०.००
१४	शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	१३.७६	५	३६.३४	२४.७३	१०.७५	४३.५१	४०५.४६	२४५.३९	६०.५२
१५	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१८५.२५	१३३.४८	७२.०५
१६	श्रम तथा यातायात मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१०२.२२	३०.१८	२९.५२
१७	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	४.७९	०.८६	१७.९५	३.१५	०.६८	२१.५९	३.७३	०.८८	२३.६८	६.५३	१.१४	१७.५५	११	२.२२	२०.१८
१८	अर्थ विविध	३८८.९८	९.१६	२.३५	१२८.८७	०.१३	०.१	१२९.३६	-	-	३७०.५१	-	-	२९०.६७	०	०.००
१९	स्थानिय तह अनुदान	४३८.२२	३४७.१४	७९.२२	३१३.६	२९५.१८	९४.१३	३७४.७४	३५४.८१	९४.६९	४२५.९	३५७.७८	८४.०१	१८९.३६	१४०.७९	७४.३५
	जम्मा	२,१६९.६५	९६८.१८	४४.६२	१,४०७.५८	८६४.०६	६१.३९	१,५३१.९२	१,०३३.६०	६७.४७	२,०७४.९४	१,०६७.०३	५१.४२	४,४११.४६	२,४५४.४९	५५.६४

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

अनुसूची २.३ : मधेश प्रदेश सरकार मातहत रहेका मन्त्रालय/निकायहरुको विगत आर्थिक वर्षहरुको पुँजीगत खर्चको विवरण (रु. करोडमा)

क. स.	मन्त्रालय/ निकाय	२०७६/०७७			२०७७/०७८			२०७८/०७९			२०७९/८०			२०८०/८१		
		विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
१	प्रदेश सभा सचिवालय	१४.१८	११.७	८२.५१	१४.६६	१०.२९	७०.१९	४.०५	२.९८	७३.६९	२.१	१.९५	९२.९९	४.४	०.५६	१२.७३
२	प्रदेश लोकसेवा आयोग	-	-	-	२.५	१.८५	७४	१.९५	०.७२	३६.९६	१.५१	०.३३	२२.१८	२.७९	१.०६	३७.९९
३	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१.१२	१.१	९८.२१	१.०१	१.०१	१००	०.५६	०.५५	९९.८२	०.१९	०.११	५९.४७	०.४४	०.२१	४७.७३
४	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	३३७.७३	२६३.३२	७७.९७	३३५.७४	२८४.१३	८४.६३	१७.३७	५.६६	३२.५६	१३.५७	२.२२	१६.४२	९.४३	१.५२	१६.१२
५	अर्थ मन्त्रालय	५.३७	२.८३	५२.७	५.१७	२.९४	५६.८७	४.८६	२.२३	४५.८९	१.९८	१.१६	५८.७५	३.१९	२.१४	६७.०८
६	गृह, संचार तथा कानून मन्त्रालय	७९.४६	२०.०९	२५.२८	७२.८६	३३.२५	४५.६४	२९.४९	१७.६३	५९.७७	२७.०१	६.४१	२३.७५	४५.८६	१७.९२	३९.०८
७	उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालय	१९९.५२	६०.७१	३०.४३	२०७.८६	१३७.६	६६.२	१७९.९८	११२.०३	६२.२४	२२४.८१	१४१.४४	६२.९२	१३८.६३	८३.६	६०.३०
८	भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	१३४.३७	२७.७९	२०.६८	१४३.८	७५.५९	५२.५७	११४.५५	६६.५३	५८.०७	८५.३४	४२.८	५०.१५	१२५.५	६०.०४	४७.८४
९	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	९६४.१३	४२५.०१	४४.०८	९४१.५१	६५७.३३	६९.८२	१,१५२.६६	७२१.८४	६२.६२	१,६९०.६६	१,००२.२९	५९.२८	१,२५०.२६	७६०.३७	६०.८२
१०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	९९.२४	८.३४	८.४	२२२.१९	१८५.७५	८३.६	१८५.९१	१४६.३५	७८.७२	३३९.९२	२७७.२५	८१.५६	१८६.३९	१०७.२१	५७.५२
११	कानून,न्याय तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	५.३७	५.३४	९९.५३	०.४६	०.२६	५७.९८	-	-	०.००
१२	ऊर्जा, सिचाई तथा खानेपानी मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	१८१.५४	९८.६३	५४.३४	१६९.६८	१०९.६६	६४.६३	४९३.८१	३१३.९७	६३.५८
१३	वाणिज्य,आपूर्ति तथा विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	५	३.२९	६५.७३	०.७५	०.४३	५७.०२	-	-	०.००

क्र. स.	मन्त्रालय/ निकाय	२०७६/०७७			२०७७/०७८			२०७८/०७९			२०७९/८०			२०८०/८१		
		विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
१४	शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	३६.९७	८.६१	२३.२९	३२.८२	१८.५१	५६.४	१८८.१७	१११.१७	५९.०८
१५	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७८.०७	६२.१३	७९.५८
१६	श्रम तथा यातायात मन्त्रालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२५.९६	६.७८	२६.१२
१७	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	०.८४	०.७३	८६.९	०.३	०.१४	४६.६७	०.३४	०.०६	१७.२६	०.५	०.०६	१२.४८	१०	०.२५	२.५०
१८	अर्थ विविध	४०५.९६	३.१	०.७६	८९.१६	०.६२	०.७	-	-	-	३६.१८	१५	४१.४६	३.६७	०	०.००
१९	स्थानिय तह अनुदान	२.७	२.२४	८२.९६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०	०	०.००
	कुल जम्मा	२,२४४.६२	८२६.९६	३६.८४	२,०३६.७६	१,३९०.५०	६८.२७	१,९५६.८६	१,१९२.४४	६०.९४	२,६२७.५३	१,६१९.९५	६१.६५	२,५६६.५७	१,५२८.९३	५९.५७

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

अनुसूची २.४ : मधेश प्रदेश सरकारका खर्च संकेत अनुसार प्रदेशगत खर्च (रू करोडमा)

खर्च संकेत	खर्च शिर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
चालु खर्चः							
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	७७.५६	११६.७१	१२८.५९	१३५.२७	१४६.७५	१५६.३५
२१११२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	८.६५	१७.५४	१८.११	१९.१२	१६.८८	२१.७५
२११२१	पोशाक	२.०९	२.२२	२.३८	२.६४	३.१९	२.४८
२११२२	खाद्यान्न	४.५५	४.५२	५.९२	५.५७	१५.२५	५.८५
२११३२	महंगी भत्ता	३.४८	४.७९	५.२६	५.५५	४.३७	४.९७
२११३३	फिल्ड भत्ता	०.०४	-	-	-	-	-
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	१.२९	१.५७	२.४५	२.२६	१.५३	१.५६
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहान तथा पुरस्कार	१.२४	१.६०	१.३८	१.९९	१.१७	१.१५
२११३९	अन्य भत्ता	३.६६	२.१३	७.०४	३.४१	४.४२	५.६४
२११४१	पदाधिकारी बैंठक भत्ता	०.९३	१.७२	१.८९	०.९६	१.२३	१.२७
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुविधा	११.४३	४.५३	४.०५	४.४८	४.९४	६.४७
२११४९	पदाधिकारी अन्य भत्ता	-	०.१०	०.०७	०.४७	०.५६	०.५८
२१२१२	योगदानमा आधारित निवृतभरणतथा उपदान कोष खर्च	-	-	-	-	०.००	०.०१
२१२१३	कर्मचारी योगदानमा आधारी बीमा कोष खर्च	०.०१	०.३७	०.५७	०.५८	०.५८	०.६३
२२१११	पानी तथा विजुली	१.८९	५.५६	४.६६	९.३१	९.२६	८.३६
२२११२	संचार महसुल	१.०४	१.६०	१.९५	२.२७	२.३०	२.६०
२२११३	सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च	०.०१	-	-	-	-	-

खर्च संकेत	खर्च शिर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
२२२११	इन्धन(पदाधिकारी)	१.५६	१.२०	१.१३	१.८५	२.०५	२.६३
२२२१२	इन्धन (कार्यलय प्रयोजन)	२.१३	४.१८	५.३८	७.७३	९.०९	१०.१०
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	३.३९	४.०५	४.९३	५.८०	७.००	८.९१
२२२१४	वीमा तथा नवीकरण खर्च	०.२३	०.५९	०.८६	१.४३	१.६७	१.८८
२२२२१	मेशिनेरी तथा औजार मर्मत संम्भार तथा संचालन खर्च	०.५५	१.३७	२.९९	३.५१	४.१५	५.१०
२२२३१	निर्मिति सार्वजनिक सम्पतिको मर्मत सम्भार खर्च	१.७६	१.६८	३.६३	४.५५	२.४६	७.३६
२२२९१	अन्य सम्पतिहरुको संचालन तथा सम्भार खर्च	०.०३	०.५५	०.१४	०.१०	०.२५	०.४१
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	६.७३	७.६७	९.२६	१०.५५	११.७१	१३.२०
२२३१२	पशुपंछीहरुको आहार	-	०.०३	०.०१	०.०६	०.०४	०.०३
२२३१३	पुस्तक तथा सार्वजनिक खर्च	०.०२	०.२३	०.३६	०.५०	२.५४	२.७०
२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	०.२९	०.५८	०.७२	०.८७	१.४०	१.२०
२२३१५	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१.२०	२.७१	३.४९	४.७२	३.८०	३.९८
२२३१९	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	०.०९	०.६४	१.०१	१.०७	१.४८	१.७१
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	१.४५	०.७१	१.२२	०.७६	१.१५	१.५१
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेर संचालन खर्च	०.१७	०.२६	०.९०	०.२५	०.२०	०.२८
२२४१३	करार सेवा शुल्क	४.१६	१०.३४	२१.१३	२९.१६	३५.१२	४१.४४
२२४१४	सरसफाई सेवा शुल्क	०.०५	-	-	-	-	-
२२४१९	अन्य सेवा शुल्क	५.२८	५.२१	२.५०	५.७०	३.०३	४.३३
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	३.७१	१.६३	३.६२	८.०८	४.८४	५.६८

खर्च संकेत	खर्च शिर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	२८.०९	७.७९	२९.०२	१८.४०	१९.३९	१५.१५
२२५२१	उत्पादन सामाग्री/सेवा खर्च	०.३४	१.३३	१.६९	१.११	०.९५	०.६९
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१०७.८९	१०२.७४	११४.६७	२०४.०५	१८०.५८	१८१.७४
२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	०.३३	०.१४	२८.६७	०.२९	०.१३	०.३२
२२६११	अनुगमन मूल्यांकन खर्च	३.११	३.६८	४.१२	५.३८	५.३८	५.५७
२२६१२	भ्रमण खर्च	३.७६	२.९१	३.१२	२.८२	२.३०	३.१३
२२६१३	विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	०.३७	०.६७	०.४२	०.४६	०.२८	०.३७
२२६१९	अन्य भ्रमण खर्च	-	०.००	०.००	-	-	०.०२
२२७११	विविध खर्च	४.३९	५.८५	६.४१	५.१७	५.७६	६.३३
२५१२२	वित्तीय सस्थाहरुलाई पूँजिगत सहायता	०.१९	-	-	-	-	-
२५३११	शैक्षिक संस्थाहरुलाई सहायता	०.५२	-	-	३१.७६	१०.००	-
२५३१२	स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई सहायता	०.००	-	-	-	-	-
२५३१४	धार्मिक तथा सांकृतिक संस्था सहायता	०.००	०.०५	-	-	०.०१	०.०३
२५३१५	अन्य सस्था सहायता	-	०.०५	-	-	-	-
२६३११	-	०.२७	-	-	-	-	-
२६३१२	-	२.००	-	-	-	-	-
२६३२२	-	११०.७५	-	-	-	-	-
२६३३१	समानिकरण अनुदान	४०.००	९७.७४	९९.५७	११९.६०	१२६.८४	११७.०१

खर्च संकेत	खर्च शिर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
२६३३२	सर्शत अनुदान	१३.२८	२१७.५८	१५०.१६	२०६.०२	१९७.९५	४.१७
२६३३३	विशेष अनुदान	-	४०.६१	४८.६९	५४.३८	४५.५१	४४.९७
२६३३४	समपुरक अनुदान	-	४१.६०	२६.१८	२३.२०	६४.६६	७६.१९
२६३३५	अन्य अनुदान	-	१७.३७	-	-	१.५०	-
२६३३६	सशर्त अनुदान (पुँजीगत)						०.८७
२६४११	सरकारी निकाय, समिति, प्रतिष्ठान एवं बोर्डहरुलाई निशर्त चालु अनुदान	११.५२	०.५५	१४.३२	१४.००	१४.४३	५६.१८
२६४१२	सरकारी निकाय, समिति, प्रतिष्ठान एवं बोर्डहरुलाई शर्सत चालु अनुदान	२९.१२	२२.१४	-	-	२०.८२	२६.२०
२६४१३	अन्य सस्थालाई सर्शत चालु अनुदान	११३.९७	६८.०२	२४.००	०.४०	-	-
२६४२१	सरकारी निकाय, समिति, बोर्ड पुँजीगत निःशर्त अनुदान	-	-	-	-	४.०५	-
२६४२२	सरकारी निकाय, समिति, बोर्ड पुजिगत सर्शत अनुदान	२३.५७	३६.२८	१२.८७	१३.८५	-	-
२६४२३	अन्य संस्थालाई सशर्त अनुदान	-	१३.०२	-	-	-	-
२७१११	सामाजिक शुरक्षा	०.०१	७.४६	०.०३	०.०१	०.०२	-
२७११२	अन्य सामाजिक सुरक्षा	०.०८	-	-	०.०४	०.०४	०.०३
२७२११	छात्रवृत्ति	२.६५	२.६०	१.५१	२.८९	४.८३	२.८६
२७२१२	उद्दार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	५.५१	५.९९	-	१.१४	५.००	-
२७२१३	औषधी खरिद खर्च	८.५१	२०.२५	४७.३७	४२.३०	४७.४१	४६.०७

खर्च संकेत	खर्च शिर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
२७२१९	अन्य सामाजिक सहायत	-	२५.१४	-	०.१७	०.१८	०.०९
२८१४२	घरभाडा	१.५१	२.३२	३.२३	३.५१	४.१४	४.७५
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	०.२७	०.४०	०.३६	०.४४	०.४७	०.६१
२८१४९	अन्य भाडा	०.०१	-	०.००	-	-	-
२८२११	राजश्वा फिर्ता	-	-	०.०४	०.००	-	-
२८९११	भौपरी आउने चालु खर्च	०.०६	-	-	-	-	-
२८२१९	अन्य फिर्ता	-	-	-	१.६४	-	-
पुँजिगत खर्चः							-
३११११	आवासीय भवन निर्माण/खरिद	-	-	०.४	-	१.०७	-
३१११२	गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	१३५.२५	९४.४६	२६६.८	१४१.१४	३००.५२	२०१.५८
३१११३	-	१.८१	२.३२	-	-	-	१.७६
३१११५	-	४.७१	०.०२	-	-	-	-
३११२१	सवारी साधन	३५.०८	२२.८३	२४.७१	४५.३१	८.८२	१२.५१
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	३५.२८	२१.३७	११५.९	१०४.६९	१६८.४६	४३.१२
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर	-	३.१३	४.५	५.६५	६.१२	४.२१
३११३२	अनुसन्धान तथा विकास सम्बन्धी खर्च	०.२६	०.२६	-	-	-	-
३११३४	कप्युटर सफ्टवेर निर्माण तथा खरिद खर्च	-	-	०.९५	-	०.३३	०.३४
३११३५	पूँजीगत परामर्श खर्च	-	-	-	-	०.५	०.५९
३११५१	सडक तथा पुल निर्माण	३०२.४३	९४.७९	२४३.१६	२०४.७६	३२२.३६	४२४.६८

खर्च संकेत	खर्च शिर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
३११५३	विद्युत संचार निर्माण	-	०.०५	०	०.२१	१.६४	०.७५
३११५४	तटबन्ध तथा बाँध निर्माण	५८.६१	४६.२	२८.८३	४६.५८	७६.८७	८३.१८
३११५५	सिँचाई संरचना निर्माण	५१.५९	१११.९४	१५४.४२	१३४.३६	१६६.०३	१४६.३७
३११५६	खानेपानी संरचना निर्माण	१०.६६	६९.२७	८५.९९	९५.७७	९६.६६	७०.७७
३११५७	वन तथा वातावरण संरक्षण	३५.३६	३२.५९	३५.७८	६३.२८	६०.३३	४७.८९
३११५८	सरसफाई संचरना निर्माण	०.५६	२८.८९	४९.४	३.८८	६.९३	६.०२
३११५९	अन्य सार्वजनिक निर्माण	७४.२१	२४५.८	३६२.१५	३२६.४४	३६३.२४	४५९.९९
३११६१	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	-	-	५.४२	८.६	१२.०९	९.७८
३११७१	पुँजिगत सुधार खर्च	७९.६३	१.४२	४.८८	५.८५	१९.८९	१०.९२
३११७२	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	२०.३६	५.१२	३.८	५.८५	८.०९	४.४९
३१४११	जग्गा प्राप्ति खर्च	०.७	०.६२	-	-	-	-
३१५११	भौपरी आउने पुजिगत खर्च	-	-	३.४	०.१९	-	-
जम्मा		१,५०९.२४	१,७९५.१४	२,२५४.५८	२,२२६.०४	२,६८६.९९	२,४५४.४९

* एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ अनुसार खारेज भएका पुराना राजश्व संकेतहरूको हकमा राजश्व शिर्षक खाली राखिएको छ।

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

अनुसूची २.५ : स्थानीय तहको वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण (रकम रु.करोडमा)

अनुदान	२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०			२०८०/८१		
	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत
समानीकरण	४०.००	४०.००	१००.००	९९.४९	९७.७६	९८.२७	१००.००	९९.५७	९९.५७	११९.९०	११९.२९	९९.४९	१३२.००	१२६.८४	९६.०९	१३२.००	१२६.८४	९६.०९
सशर्त	१११.५०	८३.५६	७४.९४	१११.५०	९९.४६	८९.२०	१४२.१०	१२९.०४	९०.८१	१६७.५३	१६२.८५	९७.२१	२२२.६५	१८९.९०	८५.२९	२२२.६५	१८९.९०	८५.२९
समपूरक	०.००	०.००	०.००	३.६२	२.९८	८२.४३	२८.६५	२६.१८	९१.३९	२८.४०	१९.६३	६९.१३	२८.४०	१०.०५	३५.४०	२८.४०	१०.०५	३५.४०
विशेष	०.००	०.००	०.००	५.००	४.१३	८२.६०	४२.८५	४०.३८	९४.२४	४२.००	३१.९७	७६.१३	४२.८५	३०.९९	७२.३३	४२.८५	३०.९९	७२.३३
जम्मा	१५१.५०	१२३.५६	८१.५६	२१९.६१	२०४.३३	९३.०४	३१३.६०	२९५.१८	९४.१३	३५७.८३	३३३.७५	९३.२७	४२५.९०	३५७.७९	८४.०१	४२५.९०	३५७.७९	८४.०१

स्रोतः- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

अनुसूची २.६ : मधेश प्रदेशमा अवस्थित स्थानीय तहका आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट तथा खर्च स्थिति

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१	कञ्चनरुप नगरपालिका,सप्तरी	६२.००	१५.०९	०.००	**७७.०९**	५१.५५	९.३४	०.००	**६०.९०**	७८.९९
२	खडक नगरपालिका,सप्तरी	४६.२०	२५.४३	०.००	**७१.६४**	४०.९५	२०.७४	०.००	**६१.७०**	८६.१२
३	डाक्नेश्वरी नगरपालिका,सप्तरी	४६.०५	१८.४९	०.००	**६४.५४**	२९.७१	११.१७	०.००	**४०.८८**	६३.३४
४	बोदेबरसाइन नगरपालिका,सप्तरी	४१.४४	१६.५१	०.००	**५७.९५**	३२.११	१२.१७	०.००	**४४.२९**	७६.४२
५	राजबिराज नगरपालिका,सप्तरी	५४.४४	४९.०७	०.००	**१०३.५१**	४६.४३	३९.१४	०.००	**८५.५७**	८२.६७
६	शम्भुनाथ नगरपालिका,सप्तरी	३८.९४	१९.०८	०.००	**५८.०२**	३२.३०	११.१७	०.००	**४३.४६**	७४.९०
७	सप्तकोशी नगरपालिका,सप्तरी	२८.३४	१३.२५	०.००	**४१.५९**	२१.०६	५.९२	०.००	**२६.९७**	६४.८६
८	सुरुङ्गा नगरपालिका,सप्तरी	४६.३५	२२.०५	०.००	**६८.४०**	३९.९५	१४.४४	०.००	**५४.३९**	७९.५३
९	हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका,सप्तरी	४१.१०	२१.१८	०.००	**६२.२८**	३३.२७	१४.५९	०.००	**४७.८६**	७६.८४
१०	अग्नीसाइर कृष्णासवरन गाउँपालिका,सप्तरी	३०.६५	१७.६६	०.००	**४८.३१**	२५.३१	११.८६	०.००	**३७.१७**	७६.९३
११	छिन्नमस्ता गाउँपालिका,सप्तरी	३३.६३	३१.६४	०.००	**६५.२८**	२५.०८	१५.८५	०.००	**४०.९३**	६२.७०
१२	तिरहुत गाउँपालिका,सप्तरी	३३.९१	२१.६९	०.००	**५५.६०**	२६.३४	१४.५१	०.००	**४०.८५**	७३.४७
१३	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका,सप्तरी	३१.२५	१४.९७	०.००	**४६.२२**	२५.३६	९.५१	०.००	**३४.८७**	७५.४५
१४	बलान-विहुल गाउँपालिका,सप्तरी	२७.७३	११.८१	०.००	**३९.५४**	२५.२१	१०.४६	०.००	**३५.६७**	९०.२३
१५	बिष्णुपुर गाउँपालिका,सप्तरी	२५	१५.२२	०.००	**४०.६०**	२१.४९	८.५९	०.००	**३०.०८**	७४.१०
१६	राजगढ गाउँपालिका,सप्तरी	३०.८१	१२.३३	०.००	**४३.१४**	२६.५४	८.०९	०.००	**३४.६३**	८०.२७
१७	महादेवा गाउँपालिका,सप्तरी	३०.९२	११.७३	०.००	**४२.६४**	२५.९३	९.९२	०.००	**३५.८५**	८४.०६

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१८	रुपनी गाउँपालिका,सप्तरी	२९.६८	१०.९४	०.००	**४०.६२**	१८.७६	६.८६	०.००	**२५.६२**	६३.०७
१९	कर्जन्हा नगरपालिका,सिराहा	३३.४३	२०.८९	०.००	**५४.३३**	२३.८०	१४.९८	०.००	**३८.७८**	७१.३९
२०	कल्याणपुर नगरपालिका,सिराहा	४१.८२	२४.९०	०.००	**६६.७३**	३१.५९	१७.३५	०.००	**४८.९४**	७३.३५
२१	गोलबजार नगरपालिका,सिराहा	५२.१२	३४.३०	०.००	**८६.४२**	४४.०४	२९.५६	०.००	**७३.५९**	८५.१५
२२	धनगढीमाई नगरपालिका,सिराहा	४९.९४	३९.४९	०.००	**८९.४४**	३९.५१	१५.९५	०.००	**५५.४६**	६२.०१
२३	मिर्चैया नगरपालिका,सिराहा	५०.९८	२६.७९	०.००	**७७.७७**	३७.३१	२०.२६	०.००	**५७.५७**	७४.०२
२४	लहान नगरपालिका,सिराहा	६५.८०	६७.४७	०.००	**१३३.२८**	५५.१२	४४.३६	०.००	**९९.४८**	७४.६४
२५	सिरहा नगरपालिका,सिराहा	९१.०४	३७.८५	०.००	**१२८.८८**	६८.८२	२०.४४	०.००	**८९.२७**	६९.२६
२६	सुखीपुर नगरपालिका,सिराहा	३७.२५	३०.४८	०.००	**६७.७३**	३०.६१	१८.३०	०.००	**४८.९०**	७२.२०
२७	अर्नमा गाउँपालिका,सिराहा	३३.११	२३.०५	०.००	**५६.१७**	२२.६५	८.६७	०.००	**३१.३२**	५५.७७
२८	औरही गाउँपालिका,सिराहा	३०.६४	२१.४८	०.००	**५२.१२**	२३.७४	११.४९	०.००	**३५.२३**	६७.५९
२९	नरहा गाउँपालिका,सिराहा	२३.५२	२१.४८	०.००	**४५.००**	१८.७६	९.८७	०.००	**२८.६२**	६३.६१
३०	नवराजपुर गाउँपालिका,सिराहा	३१.०६	१३.७१	०.००	**४४.७७**	२१.७३	८.८४	०.००	**३०.५७**	६८.२७
३१	बरियारपट्टी गाउँपालिका,सिराहा	३२.०१	२४.१५	०.००	**५६.१६**	२३.७८	६.६९	०.००	**३०.४८**	५४.२७
३२	बिष्णुपुर गाउँपालिका,सिराहा	२८.७९	१७.०२	०.००	**४५.८०**	२०.६६	६.८४	०.००	**२७.५०**	६०.०४
३३	भगवानपुर गाउँपालिका,सिराहा	२५.६६	१९.०२	०.००	**४४.६७**	१९.७८	९.६७	०.००	**२९.४६**	६५.९४
३४	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका,सिराहा	३६.६५	२०.७३	०.००	**५७.३८**	२८.३१	८.२४	०.००	**३६.५५**	६३.६९
३५	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका,सिराहा	२३.०७	१२.५५	०.००	**३५.६१**	१८.७५	८.६३	०.००	**२७.३८**	७६.८९

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
३६	जनकपुरधाम उप महानगरपालिका,धनुषा	११९.८२	६७.१४	०.००	**१८६.९६**	९१.५०	३०.६९	०.००	**१२२.१९**	६५.३६
३७	कमला नगरपालिका,धनुषा	२७.७४	२१.३७	०.००	**४९.११**	१९.०६	४.५४	०.००	**२३.५९**	४८.०५
३८	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका,धनुषा	३२.९८	२९.५५	०.००	**६२.५४**	२७.२०	२०.५०	०.००	**४७.७०**	७६.२७
३९	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका,धनुषा	३४.६८	२१.०६	०.००	**५५.७३**	२५.५१	९.६८	०.००	**३५.१९**	६३.१४
४०	धनुषाधाम नगरपालिका,धनुषा	३९.३०	२४.२७	०.००	**६३.५७**	२६.०२	१२.३५	०.००	**३८.३६**	६०.३४
४१	नगराइन नगरपालिका,धनुषा	३१.४७	२५.०५	०.००	**५६.५२**	२३.९४	१६.५४	०.००	**४०.४८**	७१.६३
४२	मिथिला नगरपालिका,धनुषा	४३.३६	३४.८९	०.००	**७८.२६**	३४.३२	१४.९१	०.००	**४९.२३**	६२.९१
४३	विदेह नगरपालिका,धनुषा	३७.३९	१८.०७	०.००	**५५.४५**	३२.०६	१०.४१	०.००	**४२.४७**	७६.५८
४४	शहिदनगर नगरपालिका,धनुषा	४४.६८	१६.५७	०.००	**६१.२५**	३२.९२	९.२९	०.००	**४२.२१**	६८.९१
४५	सबैला नगरपालिका,धनुषा	४८.४७	४२.००	०.००	**९०.४७**	३०.३४	१०.४३	०.००	**४०.७७**	४५.०६
४६	हंसपुर नगरपालिका,धनुषा	३६.५१	१७.५५	०.००	**५४.०६**	२९.२९	११.२२	०.००	**४०.५१**	७४.९३
४७	औरहि गाउँपालिका,धनुषा	२५.५६	८.८३	०.००	**३४.३८**	२१.३३	६.९६	०.००	**२८.२८**	८२.२६
४८	जनकनन्दिनी गाउँपालिका,धनुषा	२५.९१	१५.३५	०.००	**४१.२६**	१५.७४	५.८९	०.००	**२१.६२**	५२.४१
४९	धनौजी गाउँपालिका,धनुषा	२२.४१	२०.२६	०.००	**४२.६७**	१५.८१	९.८३	०.००	**२५.६३**	६०.०७
५०	बटेश्वर गाउँपालिका,धनुषा	२३.२३	१५.४८	०.००	**३८.७१**	२०.०६	८.११	०.००	**२८.१७**	७२.७६
५१	मिथिला बिहारी नगरपालिका,धनुषा	३४.४५	१३.७०	०.००	**४८.१५**	२४.८१	७.२१	०.००	**३२.०३**	६६.५२
५२	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका,धनुषा	३४.२९	४३.००	०.००	**७७.२९**	२३.५६	२४.९७	०.००	**४८.५३**	६२.७९
५३	लक्ष्मिनिया गाउँपालिका,धनुषा	२९.९५	१५.०२	०.००	**४४.९७**	२३.०९	६.६६	०.००	**२९.७५**	६६.१६

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
५४	गौशाला नगरपालिका,महोत्तरी	५४.३२	४५.०५	०.००	**९९.३७**	४२.४२	२१.८२	०.००	**६४.२४**	६४.६५
५५	जलेश्वर नगरपालिका,महोत्तरी	५४.७७	४०.३३	०.००	**९५.१०**	४४.६६	१४.५९	०.००	**५९.२५**	६२.३०
५६	बर्दिबास नगरपालिका,महोत्तरी	६८.६६	५६.११	०.००	**१२४.७८**	५७.५१	३२.८०	०.००	**९०.३१**	७२.३८
५७	बलवा नगरपालिका,महोत्तरी	४३.४३	२५.५७	०.००	**६९.००**	३३.५९	१३.३०	०.००	**४६.८९**	६७.९५
५८	भँगाहा नगरपालिका,महोत्तरी	४३.६७	२८.६०	०.००	**७२.२७**	३०.०९	१९.७०	०.००	**४९.७९**	६८.८९
५९	मटिहानी नगरपालिका,महोत्तरी	३१.७५	१५.८३	०.००	**४७.५८**	२३.५३	१२.८३	०.००	**३६.३६**	७६.४१
६०	मनरा शिसवा नगरपालिका,महोत्तरी	४४.२९	२१.१३	०.००	**६५.४२**	३३.३१	८.५०	०.००	**४१.८२**	६३.९२
६१	रामगोपालपुर नगरपालिका,महोत्तरी	२८.६२	१५.०९	०.००	**४३.७१**	२२.१२	१०.११	०.००	**३२.२२**	७३.७२
६२	लोहरपट्टी नगरपालिका,महोत्तरी	४०.९५	२२.४४	०.००	**६३.३८**	३४.४८	१८.४९	०.००	**५२.९७**	८३.५७
६३	एकडारा गाउँपालिका,महोत्तरी	२९.६७	१४.७०	०.००	**४४.३७**	२३.१०	६.८१	०.००	**२९.९१**	६७.४१
६४	औरही नगरपालिका,महोत्तरी	२७.६९	२०.९१	०.००	**४८.६१**	२०.८७	१०.४१	०.००	**३१.२८**	६४.३६
६५	पिपरा गाउँपालिका,महोत्तरी	४३.७४	३१.१६	०.००	**७४.९०**	३१.००	२०.१७	०.००	**५१.१७**	६८.३२
६६	महोत्तरी गाउँपालिका,महोत्तरी	२७.६५	१८.५४	०.००	**४६.२०**	२१.५६	१३.१८	०.००	**३४.७४**	७५.२०
६७	साम्सी गाउँपालिका,महोत्तरी	३२.६८	२२.२५	०.००	**५४.९२**	२१.४१	१२.२९	०.००	**३३.७०**	६१.३६
६८	सोनमा गाउँपालिका,महोत्तरी	३१.१६	३१.७५	०.००	**६२.९१**	१८.२०	१५.३२	०.००	**३३.५१**	५३.२७
६९	ईश्वरपुर नगरपालिका,सर्लाही	५२.१६	४०.७९	०.००	**९२.९५**	४०.३६	२२.२६	०.००	**६२.६२**	६७.३७
७०	कविलासी नगरपालिका,सर्लाही	४५.२४	२८.२६	०.००	**७३.५०**	३३.५३	१८.६१	०.००	**५२.१४**	७०.९४
७१	गोडैटा नगरपालिका,सर्लाही	४१.९८	२५.६०	०.००	**६७.५९**	३५.१५	१५.१५	०.००	**५०.३०**	७४.४२

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
७२	बरहथवा नगरपालिका,सर्लाही	५३.९८	२८.८५	०.००	**८२.८३**	४७.५०	२१.४१	०.००	**६८.९१**	८३.१९
७३	बलरा नगरपालिका,सर्लाही	३६.४२	१९.८३	०.००	**५६.२५**	३०.०८	१६.३६	०.००	**४६.४४**	८२.५५
७४	बागमती नगरपालिका,सर्लाही	४०.७४	३०.६४	०.००	**७१.३९**	२६.७७	२४.७२	०.००	**५१.४९**	७२.१३
७५	मलंगवा नगरपालिका,सर्लाही	४५.३०	२१.८८	०.००	**६७.१८**	३४.७३	१३.०३	०.००	**४७.७६**	७१.०९
७६	लालबन्दी नगरपालिका,सर्लाही	६०.६७	४४.७९	०.००	**१०५.४६**	४८.७८	२६.५८	०.००	**७५.३६**	७१.४६
७७	हरिपुर नगरपालिका,सर्लाही	४३.१४	२३.०४	०.००	**६६.१७**	३०.७७	१२.८३	०.००	**४३.६०**	६५.८९
७८	हरिपुर्वा नगरपालिका,सर्लाही	३१.२३	३३.३७	०.००	**६४.६१**	१८.९७	५.११	०.००	**२४.०८**	३७.२७
७९	हरिवन नगरपालिका,सर्लाही	४३.९२	३७.४३	०.००	**८१.३५**	३६.९४	२६.४४	०.००	**६३.३८**	७७.९२
८०	कौडेना गाउँपालिका,सर्लाही	२२.७२	१२.५३	०.००	**३५.२५**	१९.७१	१०.७४	०.००	**३०.४५**	८६.३७
८१	चक्रघट्टा गाउँपालिका,सर्लाही	२४.६८	१६.८४	०.००	**४१.५२**	१९.८९	९.८६	०.००	**२९.७५**	७१.६५
८२	चन्द्रनगर गाउँपालिका,सर्लाही	२८.९३	२९.८३	०.००	**५८.७६**	२०.२४	१८.७०	०.००	**३८.९५**	६६.२८
८३	धनकौल गाउँपालिका,सर्लाही	२२.३४	११.३१	०.००	**३३.६५**	१८.१८	१०.३९	०.००	**२८.५८**	८४.९१
८४	पर्सा गाउँपालिका,सर्लाही	२१.४४	१२.९२	०.००	**३४.३६**	१७.८७	११.१६	०.००	**२९.०३**	८४.४९
८५	बसबरिया गाउँपालिका,सर्लाही	२१.३०	११.२३	०.००	**३२.५३**	१६.१५	६.४६	०.००	**२२.६०**	६९.४७
८६	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका,सर्लाही	३०.६८	१५.९७	०.००	**४६.६४**	२५.६५	१०.८९	०.००	**३६.५५**	७८.३५
८७	रामनगर गाउँपालिका,सर्लाही	२६.०७	१२.३५	०.००	**३८.४२**	२३.८२	८.५७	०.००	**३२.३९**	८४.३०
८८	विष्णु गाउँपालिका,सर्लाही	१८.९२	२०.८०	०.०३	**३९.७५**	१४.६१	१२.३२	०.००	**२६.९३**	६७.७४
८९	ईशनाथ नगरपालिका,रौतहट	३२.१७	१७.९४	०.००	**५०.११**	२८.५४	१६.०८	०.००	**४४.६२**	८९.०४

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
९०	कटहरिया नगरपालिका,रौतहट	३८.४९	१४.८०	०.००	**५३.३०**	३२.४६	१०.७६	०.००	**४३.२२**	८१.०९
९१	गढीमाई नगरपालिका,रौतहट	३६.८८	१७.३३	०.००	**५४.२२**	३१.४०	१६.११	०.००	**४७.५१**	८७.६३
९२	गरुडा नगरपालिका,रौतहट	४६.९९	२४.०३	०.००	**७१.०२**	४०.८७	१९.०८	०.००	**५९.९४**	८४.४०
९३	गुजरा नगरपालिका,रौतहट	४१.५३	२३.६७	०.००	**६५.२०**	२८.४४	१९.३६	०.००	**४७.८०**	७३.३१
९४	गौर नगरपालिका,रौतहट	३४.९३	२३.९५	०.४५	**५९.३३**	३२.२३	१९.५५	०.४५	**५२.२३**	८८.०३
९५	चन्द्रपुर नगरपालिका,रौतहट	७०.१८	५५.५८	०.००	**१२५.७६**	५८.९४	३२.३१	०.००	**९१.२५**	७२.५६
९६	देवाही गोनाही नगरपालिका,रौतहट	३२.४१	१८.२५	०.००	**५०.६६**	२८.१३	१४.१०	०.००	**४२.२२**	८३.३५
९७	परोहा नगरपालिका,रौतहट	३६.११	१३.७०	०.००	**४९.८१**	३१.८०	११.५२	०.००	**४३.३२**	८६.९८
९८	फतुबाबिजयपुर नगरपालिका,रौतहट	३६.४३	१४.७०	०.००	**५१.१३**	२५.२६	१.९७	०.००	**२७.२३**	५३.२४
९९	बृन्दावन नगरपालिका,रौतहट	४५.६६	२६.६०	०.००	**७२.२६**	३८.६९	१५.४९	०.००	**५४.१९**	७४.९८
१००	बौधीमाई नगरपालिका,रौतहट	३१.८३	१५.५४	०.००	**४७.३६**	२६.३०	१०.०९	०.००	**३६.३९**	७६.८२
१०१	माधव नारायण नगरपालिका,रौतहट	३३.५१	१९.६५	०.००	**५३.१७**	२८.७७	१२.७८	०.००	**४१.५५**	७८.१५
१०२	मौलापुर नगरपालिका,रौतहट	२३.६४	१४.६९	०.००	**३८.३२**	२१.३३	१३.६१	०.००	**३४.९४**	९१.१७
१०३	राजदेवी नगरपालिका,रौतहट	३८.८३	११.४२	०.००	**५०.२५**	३६.५४	८.६३	०.००	**४५.१८**	८९.९०
१०४	दुर्गा भगवती गाउँपालिका,रौतहट	२८.३१	१२.२९	०.००	**४०.६०**	२५.३९	१०.०४	०.००	**३५.४३**	८७.२६
१०५	यमुनामाइ गाउँपालिका,रौतहट	२१.३७	१५.५६	०.००	**३६.९३**	१८.७३	१२.७३	०.००	**३१.४६**	८५.१७
१०६	राजपुर नगरपालिका,रौतहट	२७.६६	१९.१८	०.००	**४६.८३**	२५.०२	१८.०१	०.००	**४३.०४**	९१.८९
१०७	कलैया उप महानगरपालिका,बारा	९७.८२	६१.३५	०.००	**१५९.१७**	८५.७९	३०.३९	०.००	**११६.१८**	७२.९९

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१०८	जीतपुरसिमरा उप महानगरपालिका,बारा	१२२.७९	१४३.५३	०.००	**२६६.३२**	९३.८१	५६.४४	०.००	**१५०.२५**	५६.४२
१०९	कोल्हवी नगरपालिका,बारा	३७.१५	३०.३७	०.००	**६७.५२**	३४.२१	१९.८८	०.००	**५४.०८**	८०.११
११०	निजगढ नगरपालिका,बारा	५३.५५	२७.४०	०.००	**८०.९५**	४७.०२	१९.६५	०.००	**६६.६७**	८२.३७
१११	पचरौता नगरपालिका,बारा	४५.१९	१८.८५	०.००	**६४.०४**	३६.६०	११.८२	०.००	**४८.४३**	७५.६२
११२	महागढीमाई नगरपालिका,बारा	५४.८१	२२.४७	०.००	**७७.२८**	४८.०८	१६.६७	०.००	**६४.७६**	८३.७९
११३	सिम्रौनगढ नगरपालिका,बारा	४२.८०	२२.४५	०.००	**६५.२५**	३१.९०	९.९२	०.००	**४१.८१**	६४.०८
११४	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका,बारा	३१.२०	२०.६४	०.००	**५१.८४**	२३.७०	११.१३	०.००	**३४.८३**	६७.१९
११५	करैयामाई गाउँपालिका,बारा	३०.६९	१३.९४	०.००	**४४.६३**	२६.०१	१०.०७	०.००	**३६.०८**	८०.८४
११६	देवताल गाउँपालिका,बारा	२२.८३	१३.७१	०.००	**३६.५४**	१८.९६	८.७८	०.००	**२७.७४**	७५.९२
११७	परवानीपुर गाउँपालिका,बारा	२३.४९	१८.००	०.००	**४१.४९**	१९.४३	११.८०	०.००	**३१.२४**	७५.२८
११८	प्रसौनी गाउँपालिका,बारा	२८.४३	१९.९२	०.००	**४८.३५**	२४.५९	१५.३९	०.००	**३९.९८**	८२.६८
११९	फेटा गाउँपालिका,बारा	२९.१७	१२.३६	०.००	**४१.५३**	२४.३६	९.३४	०.००	**३३.७०**	८१.१५
१२०	बारागढी गाउँपालिका,बारा	२७.१४	१६.६४	०.००	**४३.७७**	२०.२८	१२.३०	०.००	**३२.५८**	७४.४३
१२१	विश्रामपुर गाउँपालिका,बारा	२१.९९	१२.७८	०.००	**३४.७६**	१८.७४	९.७५	०.००	**२८.४८**	८१.९३
१२२	सुवर्ण गाउँपालिका,बारा	३१.७६	१५.६३	०.००	**४७.३९**	२६.५२	१२.७८	०.००	**३९.२९**	८२.९२
१२३	बिरगंज महानगरपालिका,पर्सा	२५६.६३	१०६.९३	३.६३	**३६७.१८**	१७५.३२	६८.०१	०.००	**२४३.३४**	६६.२७
१२४	पर्सागढी नगरपालिका,पर्सा	३५.४२	२२.९५	०.००	**५८.३७**	२७.७४	१५.८८	०.००	**४३.६२**	७४.७२
१२५	पोखरिया नगरपालिका,पर्सा	४४.१४	१६.२२	०.००	**६०.३६**	३८.६६	११.५९	०.००	**५०.२५**	८३.२६

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१२६	बहुदरमाई नगरपालिका,पर्सा	३३.१२	१८.६२	०.००	**५१.७४**	२८.३५	१४.३८	०.००	**४२.७३**	८२.६०
१२७	कालिकामारइ गाउँपालिका,पर्सा	२३.४९	११.२१	०.००	**३४.७१**	२०.३४	८.५०	०.००	**२८.८४**	८३.१०
१२८	छिपहरमाई गाउँपालिका,पर्सा	२७.६५	१०.५३	०.००	**३८.१८**	२१.१३	७.९३	०.००	**२९.०६**	७६.१०
१२९	जगरनाथपुर गाउँपालिका,पर्सा	२८.७९	१६.५६	०.००	**४५.३५**	२१.३६	१३.६०	०.००	**३४.९५**	७७.०८
१३०	जिराभवानी गाउँपालिका,पर्सा	२७.१६	१३.०५	०.००	**४०.२१**	२३.०२	८.३५	०.००	**३१.३७**	७८.०२
१३१	ठोरी गाउँपालिका,पर्सा	२९.९६	१२.१६	०.००	**४२.१२**	२७.१४	९.१७	०.००	**३६.३१**	८६.२०
१३२	धोबीनी गाउँपालिका,पर्सा	२३.०५	१२.९५	०.००	**३५.९९**	१८.८६	८.३७	०.००	**२७.२४**	७५.६७
१३३	पकाहा मैनापुर गाउँपालिका,पर्सा	२२.४८	१७.२८	०.००	**३९.७५**	१९.०७	८.१६	०.००	**२७.२२**	६८.४८
१३४	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका,पर्सा	२५.७७	१५.५७	०.००	**४१.३३**	२२.३९	१३.७८	०.००	**३६.१७**	८७.५२
१३५	बिन्दबासिनी गाउँपालिका,पर्सा	२३.५८	९.८६	०.००	**३३.४४**	१७.८५	७.८०	०.००	**२५.६६**	७६.७१
१३६	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका,पर्सा	३४.३१	१८.२२	०.००	**५२.५३**	३०.०३	१३.२३	०.००	**४३.२६**	८२.३५
जम्मा		५,३६६.१०	३,२७१.४५	४.११	८,६४१.६७	४,२४०.५०	१,९८३.६४	०.४५	६,२२४.५९	९,९८०.४८

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल सरकार।

अनुसूची २.७ : मधेश प्रदेश सरकारबाट आ.व २०८०/८१ मा स्थानीय तहहरुलाई भएको वित्तीय हस्तान्तरण अनुदानको

विवरण (रू. करोडमा)

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
१	हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९८	०.९८
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२	बोदेवरसाईन नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९६	०.९६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३	राजविराज नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.३६	१.३६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४	शम्भूनाथ नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८३	०.८३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५	महादेवा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७४	०.७४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६	राजगढ गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७४	०.७४
		सर्शत अनुदान	०.७४	०.७४
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
७	विष्णपूर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६७	०.६७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि.न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
८	सप्तकोशी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६३	०.६३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
९	खडक नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९७	०.९७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१०	कन्चनरुप नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.०९	१.०९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.१५
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११	अग्नीसाइर कृष्णसावरण गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७२	०.७२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१२	बलानबिहुल गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६४	०.६४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१३	तिलाठीकोइलाडी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८१	०.८१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१४	सुरुङ्गा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९६	०.९६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१५	तिरहुत गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६५	०.६५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि.न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
१६	रुपनी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७	०.७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१७	डाक्नेश्वरी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९४	०.९४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७४	०.७४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१९	सिरहा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.४	१.४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२०	गोलबजार नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.०६	१.०६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२१	धनगढिमाइ नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९८	०.९८
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२२	कल्याणपुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९६	०.९६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.१५
		समपुरक अनुदान	०.२	०.१
२३	सूखिपूर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८३	०.८३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
२४	कर्जन्हा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७५	०.७५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
२५	नरहा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.५६	०.५६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२६	लाहान नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.५६	१.५६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२७	अर्नामा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६२	०.६२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२८	विष्णूपूर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.५६	०.५६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
२९	बरियारपट्टी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६७	०.६७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३०	नवराजपुर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.५५	०.५५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३१	सखुवानान्कार कट्टीगाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.५६	०.५६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
३२	औरही गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६४	०.६४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३३	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७१	०.७१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३४	मिर्चैया नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९९	०.९९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
३५	भगवानपुर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६१	०.६१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३६	जनकपुर उपमहानगरपालिका	समानीकरणअनुदान	२.५२	२.५२
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.७५	-
		समपुरक अनुदान	०.५	-
३७	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	०.९३	-
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३८	गणेशमान—चारनाथ नगरपालिका	समानिकरणअनुदान	०.८२	०.८२
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
३९	धनुषाधाम नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	०.९४	०.९४
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
४०	नगराइन नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	०.८३	०.८३
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४१	मिथिला नगरपालिका	समानिकरणअनुदान	१	१
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४२	विदेह नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	०.७७	०.७७
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४३	सबैला नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	१.०३	१.०३
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४४	शहिदनगर नगरपालिका	समानिकरणअनुदान	०.९६	०.९६
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४५	कमला नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	०.८३	०.८३
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४६	मिथिला विहारी नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	०.७८	०.७८
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४७	हंसपुर नगरपालिका	समानीकरणअनुदान	०.८५	०.८५
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
४८	औरही गाउँपालिका	समानीकरणअनुदान	०.६३	०.६३
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
४९	जनकनन्दिनी गाउँपालिका	समानीकरणअनुदान	०.६७	०.६७
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५०	बटेश्वर गाउँपालिका	समानीकरणअनुदान	०.६४	०.६४
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५१	मुखियापट्टि मुसहरनिया गाउँपालिका	समानीकरणअनुदान	०.६६	०.६६
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५२	लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	समानीकरणअनुदान	०.७३	०.७३
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५३	धनौजी गाउँपालिका	समानीकरणअनुदान	०.६१	०.६१
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५४	जलेश्वर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.१७	१.१७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५५	बलवा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८७	०.८७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि.न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
५६	गौशाला नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.१९	१.१९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.२८
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५७	सोनमा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८३	०.८३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
५८	बर्दिवास नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.२२	१.२२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
५९	भंगाहा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९२	०.९२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६०	एकडारा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७१	०.७१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६१	मटिहानी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७४	०.७४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६२	मनरा सिस्वा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.०१	१.०१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.२
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६३	रामगोपालपुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७	०.७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
६४	महोत्तरी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७	०.७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
६५	औरही नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७३	०.७३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६६	लोहरपट्टी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८२	०.८२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.२५
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६७	सम्सी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७५	०.७५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
६८	पिपरा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८३	०.८३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.२९
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
६९	लालबन्दी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.१७	१.१७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
७०	इश्वरपुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.१४	१.१४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
७१	मलंगवा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.०१	१.०१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
७२	बरहथवा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.२४	१.२४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
७३	बलरा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९५	०.९५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
७४	बागमती नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९१	०.९१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
७५	हरिवन नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९७	०.९७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
७६	बसबरिया गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६२	०.६२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
७७	पर्सा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
७८	चन्द्रनगर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७८	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
७९	कौडेना गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६६	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि.न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
८०	ब्रम्हपुरी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७३	०.७३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
८१	विष्णू गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६६	०.६६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
८२	रामनगर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७१	०.७१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
८३	कविलासी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८९	०.८९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
८४	हरिपुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८३	०.८३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
८५	चक्रघट्ट गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६९	०.६९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
८६	हरिपुर्वा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७९	०.७९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
८७	गौडैता नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६६	०.६६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि.न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
८८	धनकौल गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६४	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
८९	मौलापुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६५	०.६५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
९०	ईशनाथ गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८८	०.८८
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
९१	गौर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८६	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
९२	राजपुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८२	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
९३	यमुनामाई गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६२	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
९४	राजदेवी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७७	०.७७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
९५	चन्द्रपुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.३३	१.३३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
९६	देवानीगोनाही नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७३	०.७३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
९७	दुर्गाभगवती गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६५	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
९८	परोह नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८	०.८
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
९९	बृन्दावन नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८६	०.८६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१००	माधवनारायण नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७९	०.७९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१०१	कटहरिया नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८१	०.८१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१०२	बौधीमाइ नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७६	०.७६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१०३	गरुडा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१	१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
१०४	गुजरा नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.९५	-
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१०५	फतुवाविजयपुर नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	-	-
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१०६	गढिमाई नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८४	०.८४
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
१०७	महागढीमाई नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१.०९	१.०९
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१०८	कलैयाउपमहानगरपालिका	समानीकरण अनुदान	२.०७	२.०७
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.७५	-
		समपुरक अनुदान	०.५	-
१०९	करैयामाई गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७२	०.७२
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११०	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	समानीकरण अनुदान	२.०५	२.०५
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१११	परवानीपुर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६८	०.६८
		सशर्त अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
११२	निजगढ नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८७	०.८७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११३	कोल्हवी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७४	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
११४	देवताल गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६६	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११५	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७१	०.७१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११६	पचरौता नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८	०.८
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११७	बिश्रामपुर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६८	०.६८
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११८	प्रसौनी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७२	०.७२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
११९	बारागढी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७३	०.७३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
१२०	सुर्वण गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७२	०.७२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
१२१	फेटा गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७२	०.७२
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१२२	सिम्रौनगढ नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	१	१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१२३	बिरगंज महानगरपालिका	समानीकरण अनुदान	२.९६	२.९६
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	१	०.८
		समपुरक अनुदान	०.५	-
१२४	ठोरी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६४	०.६४
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१२५	सखुवा प्रसौनीगाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८	०.८
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१२६	पोखरिया नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.०८	०.०८
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१२७	पर्सागढी नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८७	०.८७
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
१२८	पटेवा सुगौलीगाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७४	-
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१२९	विन्धवासिनी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६९	०.६९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१३०	बहुदरमाई नगरपालिका	समानीकरण अनुदान	०.८९	०.८९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१३१	छिपहरमाई गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७१	०.७१
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१३२	जीरा भवानी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६५	०.६५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
१३३	धोबिनी गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.५९	०.५९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	-
		समपुरक अनुदान	०.२	-
१३४	जगरनाथपुर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.७९	०.७९
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२

सि. न.	स्थानीय तहको नाम	अनुदानको प्रकार	PLMBIS अनुसारको अन्तिम बजेट रकम रु	जम्मा हस्तान्तरण (निकासा)
१३५	पकाहामैनपुर गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६३	०.६३
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
१३६	कालिकामाई गाउँपालिका	समानीकरण अनुदान	०.६५	०.६५
		सर्शत अनुदान	-	-
		विषेश अनुदान	०.३	०.३
		समपुरक अनुदान	०.२	०.२
कुल जम्मा			१८७.२५	१३२.९१

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

*समायोजन वा हिसाब मिलान सहितको रकम सहितको रकम प्रस्तुत गरिएको।

अनुसूची २.८ : मधेश प्रदेशको विगत पाँच आर्थिक वर्षको राजश्व विवरण (राजश्व आम्दानीका शिर्षकहरु अनुसार)**

(रकम रू. करोडमा)

राजस्व संकेत	राजश्व शिर्षक	२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/८०	२०८०/८१
११३१५	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	४५.४	७९.७५	१४९.९६	१८७.११	१६२.३९
११४११	बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	४१२.१४	५०२.९७	६४८.७१	७६७.८१	६१०.६३	७२५.३८
११४२१	बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्त शुल्क कर	१३५.६७	१४९.६७	२३०.७३	२४८.६७	२४३.२	२३९.७१
११४५१	सवारी साधन कर (साना सवारी)	७१.९६	०	०	०	०	०
११४७२	बाँडफाँड भई प्राप्त हुने विज्ञापन कर	०	०.०२	०	०	०.०६	०.०१
११६१३	-	३.९५	६.१४	०	०	०	०
११६२१	व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने	१०.५८	०	०	०	०	०
१३३११	समानीकरण अनुदान	०	७०८.५९	७०२.०२	७३९.३४	६८३.८८	५४९.५३
१३३१२	सर्शत अनुदान (चालु)	०	६९५.७	६९७	३०१.३१	२२७.०७	१८३.१५
१३३१३	सर्शत अनुदान (पुँजीगत)	०	६५	४१.८	३७६	४७६.८८	२१७.५
१३३१४	विशेष अनुदान चालु	०	०	०	१९.५१	१९.५१	१८
१३३१५	विशेष अनुदान पुँजिगत	०	०	०	३९.२८	०	३१
१३३१६	समपुरक अनुदान चालु	०	२३.३७	३.१७	३४.६९	१७.२५	९८
१४१५१	सरकारी सम्पतिको वहालबाट प्राप्त आय	०	०.०३	०	०	०	०
१४१५३	बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयाल्टी	०	०	२.१३	२.१५	२.२३	३.०५
१४१५७	बाँडफाँड भई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको विक्रिबाट प्राप्त हुने आय	०.३७	६.७८	०.४७	१.४७	१४.७८	२.११
१४१७१	-	०	१	०	०	०	०

राजस्व संकेत	राजश्व शिर्षक	२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/८०	२०८०/८१
१४१७७	-	२०.६१	४४.२१	०	०	०	०
१४१७८	-	०	६१.१२	०	०	०	०
१४१७९	-	०	२.६४	०	०	०	०
१४२११	कृषि उत्पादनको विक्रिबाट प्राप्त रकम	०.०१	०.७२	०.६८	०.६६	०.७२	०.५७
१४२१२	सरकारी सम्पतीको विक्रिबाट प्राप्त रकम	०	०.०१	०	०.०१	०.०५	०.१
१४२१३	अन्य विक्रिबाट प्राप्त रकम	०	०	०.०३	०.०२	०.०२	०
१४२१६	निजि धारा वापतको शुल्क	०	०.०१	०.०४	०.०२	०.०२	०.०१
१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा विक्रि	०	१.२४	२.२१	१.८८	१.८२	३.२४
१४२२१	न्यायिक दस्तुर	०	०	०.१६	०.५४	०.४७	०.३७
१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	०	०	०	०.०१	०.०२	०.०१
१४२२४	परीक्षा शुल्क	०	०	०.४६	२.८८	१.६	०.८४
१४२२५	यातायात क्षेत्रको आम्दानी	०.३४	९.०२	७.८७	१०.४३	८.६६	९.१४
१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	०.५७	२.९८	८.११	६.९२	७	८.०१
१४२५३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	५.६२	१४.६८	११.६४	१०.१८	७.५
१४२५६	चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (ब्यु बुक) सम्बन्धी दस्तुर	०	३६.३८	४७.२६	७१.६६	६९.०९	७८.७९
१४२६३	जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	०	०	०.०१	०	०	०
१४२६४	वन क्षेत्रको अन्य आय	०	०.०८	०.४३	०.४४	०.३७	०.०६
१४३११	न्यायिक दण्ड जरिवाना र जफत	०	०.०१	०	०.०२	०	०
१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	०.०४	०.०६	०.६८	०.५६	०.७१	०.२८

राजस्व संकेत	राजश्व शिर्षक	२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/८०	२०८०/८१
१४३१३	धरौटी सदर स्याहार	०	०	०	०	०	०
१४५११	बीमा दावि प्राप्ति	०	०	०	०.०१	०.०१	०.०१
१४५२९	अन्य राजश्व	०	०	१.४८	१.५१	१.०५	१.४५
१५१११	बेरुजु	०.७६	६.३९	९.९१	१०.०३	५२.७७	१३.६४
१५११२	निकासा फिर्ता	०	०.६१	१.३१	०.६	४.०९	५.६३
१५११३	अनुदान फिर्ता	०	१५.६१	१९.९९	१६.८३	२९.७९	११.८३
३३१५१	-	०.०५	४.११	०	०	०	०
३३३४१	सवारी साधन कर	०	७५.७८	१७२.०४	२१०.६८	२००.९३	२३८.५
३३१५८	-	२२.४८	०	०	०	०	०
३३३६१	वन क्षेत्रको रोयाल्टी	०	२.३७	८.१३	७.५६	८.३४	११.६२
जम्मा		६७९.५१	२,४७३.६४	२,७०१.२६	३,०३५.१२	२,८८०.३२	२,६२१.४३

* एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ अनुसार खारेज भएका पुराना राजश्व संकेतहरूको हकमा राजश्व शिर्षक खाली राखिएको छ।

** संघ र स्थानीय तहमा हुने राजश्व बाँडफाँट गर्नुपर्ने रकम सहित समावेश भएको।

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

अनुसूची २.९ : आ.व. २०८०।८१ मा स्थानीय तहले प्राप्त गरेको सवारी साधन कर रकमसम्बन्धी विवरण (रकम रू. करोडमा)

क्र.सं	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	बाडँफाँट पश्चात प्राप्त यथार्थ राजश्व रु.
१	हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका	सप्तरी	०.८६
२	बोदेवरसाईन नगरपालिका	सप्तरी	०.५३
३	राजविराज नगरपालिका	सप्तरी	०.७२
४	शम्भूनाथ नगरपालिका	सप्तरी	०.६२
५	महादेवा गाउँपालिका	सप्तरी	०.३४
६	राजगढ गाउँपालिका	सप्तरी	०.३६
७	विष्णपुर गाउँपालिका	सप्तरी	०.२६
८	सप्तकोशी नगरपालिका	सप्तरी	०.५७
९	खडक नगरपालिका	सप्तरी	१
१०	कन्चनरुप नगरपालिका	सप्तरी	१.१४
११	अग्नीसाइर कृष्णसावर गाउँपालिका	सप्तरी	०.५४
१२	बलान बिहुल गाउँपालिका	सप्तरी	०.२८
१३	तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिका	सप्तरी	०.३२
१४	सुरुङ्गा नगरपालिका	सप्तरी	१.१३
१५	तिरहुत गाउँपालिका	सप्तरी	०.२९
१६	रुपनी गाउँपालिका	सप्तरी	०.३४
१७	डाक्नेश्वी नगरपालिका	सप्तरी	०.८२
१८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका	सप्तरी	०.३२
१९	सिरहा नगरपालिका	सिराहा	०.९९
२०	गोलबजार नगरपालिका	सिराहा	१.३१
२१	धनगढिमाइ नगरपालिका	सिराहा	१.४३
२२	कल्याणपुर नगरपालिका	सिराहा	१.०३
२३	सूखिपूर नगरपालिका	सिराहा	०.८२
२४	कर्जन्हा नगरपालिका	सिराहा	०.४२
२५	नरहा गाउँपालिका	सिराहा	०.२३

क.सं	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	बाडँफाँट पश्चात प्राप्त यथार्थ राजश्व रु.
२६	लाहान नगरपालिका	सिराहा	२.१४
२७	अर्नामा गाउँपालिका	सिराहा	०.२६
२८	विष्णुपुर गाउँपालिका	सिराहा	०.१८
२९	बरियारपट्टी गाउँपालिका	सिराहा	०.२९
३०	नवराजपुर गाउँपालिका	सिराहा	०.२२
३१	सखुवानान्कार कट्टी गाउँपालिका	सिराहा	०.१९
३२	औरही गाउँपालिका	सिराहा	०.२६
३३	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	सिराहा	०.३२
३४	मिर्चैया नगरपालिका	सिराहा	०.९२
३५	भगवानपुर गाउँपालिका	सिराहा	०.२१
३६	जनकपुर उपमहानगरपालिका	धनुषा	१.८९
३७	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	धनुषा	०.९५
३८	शहिदनगर नगरपालिका	धनुषा	०.४६
३९	सबैला नगरपालिका	धनुषा	०.५२
४०	जनकनन्दनी गाउँपालिका	धनुषा	०.२६
४१	धनौजी नगरपालिका	धनुषा	०.२
४२	नगराईन नगरपालिका	धनुषा	०.६२
४३	मिथिला विहारी नगरपालिका	धनुषा	०.३६
४४	लक्ष्मिनिया गाउँपालिका	धनुषा	०.२७
४५	औरही गाउँपालिका	धनुषा	०.२३
४६	मुखियापट्टी मुसहरनिया गाउँपालिका	धनुषा	०.५७
४७	मिथिला नगरपालिका	धनुषा	१.३७
४८	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	धनुषा	१.५५
४९	हंसपुर नगरपालिका	धनुषा	०.३७
५०	बटेश्वर गाउँपालिका	धनुषा	०.२५
५१	विदेह नगरपालिका	धनुषा	०.५१
५२	धनुषाधाम नगरपालिका	धनुषा	०.९४

क्र.सं	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	बाडँफाँट पश्चात प्राप्त यथार्थ राजश्व रु.
५३	कमला नगरपालिका	धनुषा	०.४१
५४	जलेश्वर नगरपालिका	महोत्तरी	०.६७
५५	बलवा नगरपालिका	महोत्तरी	०.७९
५६	गौशाला नगरपालिका	महोत्तरी	१.६४
५७	सोनमा गाउँपालिका	महोत्तरी	०.३७
५८	बर्दिवास नगरपालिका	महोत्तरी	१.५५
५९	भंगाहा नगरपालिका	महोत्तरी	०.५५
६०	एकडारा गाउँपालिका	महोत्तरी	०.२९
६१	मटिहानी नगरपालिका	महोत्तरी	०.३१
६२	मनरा सिस्वा नगरपालिका	महोत्तरी	०.८
६३	रामगोपालपुर नगरपालिका	महोत्तरी	०.३२
६४	महोत्तरी गाउँपालिका	महोत्तरी	०.२८
६५	औरही नगरपालिका	महोत्तरी	०.३२
६६	लोहरपट्टी नगरपालिका	महोत्तरी	०.४५
६७	सम्सी गाउँपालिका	महोत्तरी	०.३२
६८	पिपरा गाउँपालिका	महोत्तरी	०.३७
६९	लालबन्दी नगरपालिका	सर्लाही	१.५२
७०	इश्वरपुर नगरपालिका	सर्लाही	१.५६
७१	मलंगवा नगरपालिका	सर्लाही	०.५२
७२	बरहथवा नगरपालिका	सर्लाही	१.६१
७३	बलरा नगरपालिका	सर्लाही	०.८७
७४	बागमती नगरपालिका	सर्लाही	१.२९
७५	हरिवन नगरपालिका	सर्लाही	१.१७
७६	बसबरिया गाउँपालिका	सर्लाही	०.२१
७७	पर्सा गाउँपालिका	सर्लाही	०.२
७८	चन्द्रनगर गाउँपालिका	सर्लाही	०.३३
७९	कौडेना गाउँपालिका	सर्लाही	०.२४

क्र.सं	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	बाडँफाँट पश्चात प्राप्त यथार्थ राजश्व रु.
८०	ब्रम्हपुरी गाउँपालिका	सर्लाही	०.२६
८१	विष्णु गाउँपालिका	सर्लाही	०.२३
८२	रामनगर गाउँपालिका	सर्लाही	०.२५
८३	कविलासी नगरपालिका	सर्लाही	०.७२
८४	हरिपुर नगरपालिका	सर्लाही	०.८३
८५	चक्रघट्ट गाउँपालिका	सर्लाही	०.२५
८६	हरिपुर्वा नगरपालिका	सर्लाही	०.३२
८७	गोडैता नगरपालिका	सर्लाही	०.९४
८८	धनकौल गाउँपालिका	सर्लाही	०.२५
८९	मौलापुर नगरपालिका	रौतहट	०.३
९०	ईशनाथ नगरपालिका	रौतहट	०.४१
९१	गौर नगरपालिका	रौतहट	०.५
९२	राजपुर नगरपालिका	रौतहट	०.४१
९३	यमुनामाई गाउँपालिका	रौतहट	०.२६
९४	राजदेवी नगरपालिका	रौतहट	०.३१
९५	चन्द्रपुर नगरपालिका	रौतहट	२.०९
९६	देवाही गोनाही नगरपालिका	रौतहट	०.३३
९७	दुर्गाभगवती गाउँपालिका	रौतहट	०.२३
९८	परोह नगरपालिका	रौतहट	०.४
९९	बृन्दावन नगरपालिका	रौतहट	०.९३
१००	माधव नारायण नगरपालिका	रौतहट	०.३९
१०१	कटहरिया नगरपालिका	रौतहट	०.४
१०२	बौधीमाइ नगरपालिका	रौतहट	०.३७
१०३	गरुडा नगरपालिका	रौतहट	०.९३
१०४	गुजरा नगरपालिका	रौतहट	१.७४
१०५	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	रौतहट	०.४४
१०६	गढिमाई नगरपालिका	रौतहट	०.४२

क्र.सं	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	बाडँफाँट पश्चात प्राप्त यथार्थ राजश्व रु.
१०७	महागढीमाई नगरपालिका	बारा	०.५५
१०८	कलैया उपमहानगरपालिका	बारा	२.३६
१०९	करैयामाई गाउँपालिका	बारा	०.३१
११०	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	बारा	३.०६
१११	परवानीपुर गाउँपालिका	बारा	०.२३
११२	निजगढ नगरपालिका	बारा	१.९५
११३	कोल्हवी नगरपालिका	बारा	१.८८
११४	देवताल गाउँपालिका	बारा	०.२७
११५	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	बारा	०.३१
११६	पचरौता नगरपालिका	बारा	०.३५
११७	बिश्रामपुर गाउँपालिका	बारा	०.२३
११८	प्रसौनी गाउँपालिका	बारा	०.२७
११९	बारागढी गाउँपालिका	बारा	०.२८
१२०	सुर्वण गाउँपालिका	बारा	०.२९
१२१	फेटा गाउँपालिका	बारा	०.२७
१२२	सिम्रौनगढ नगरपालिका	बारा	०.९३
१२३	बिरगंज महानगरपालिका	पर्सा	२.७६
१२४	ठोरी गाउँपालिका	पर्सा	०.५३
१२५	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	पर्सा	०.४९
१२६	पोखरिया नगरपालिका	पर्सा	०.६६
१२७	पर्सागढी नगरपालिका	पर्सा	०.६४
१२८	पटेवा सुगौली गाउँपालिका	पर्सा	०.३८
१२९	विन्धवासिनी गाउँपालिका	पर्सा	०.२८
१३०	बहुदरमाई नगरपालिका	पर्सा	०.४
१३१	छिपहरमाई गाउँपालिका	पर्सा	०.२८
१३२	जीरा भवानी गाउँपालिका	पर्सा	०.३५
१३३	धोबिनी गाउँपालिका	पर्सा	०.२३

क.सं	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	बाडँफाँट पश्चात प्राप्त यथार्थ राजश्व रु.
१३४	जगरनाथपुर गाउँपालिका	पर्सा	०.३८
१३५	पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	पर्सा	०.२४
१३६	कालिकामाई गाउँपालिका	पर्सा	०.२४
जम्मा			८८.१८

स्रोतः-प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम।

मधेश प्रदेश सरकार

अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, नेपाल

Tel.: ९७७-०४१-५२१५९८, ५२३०२८

Email: info.moeap@p2.gov.np

Web: www.mof.madhesh.gov.np